

312013 వ్రతి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ అక్టోబరు 4-వ తేది గురువారము { No. 156
Vol. 16 } శ్రీ విభవసామ సంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ షుచమి { సంచిక ౧౫౬ }

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
జ్యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెబుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
చురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.

పంచభావ చిటీ చూచి కొనుగ్గ
కొనము గలుగదు.

చక్కని దబ్బితో పజా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసింది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మృదాన
శివ

109, ఫ్రెంకోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి నాథ)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది, 214 పేజీలు

నిండుకాల్గికోబైండు షెడర్ పైటు కాగితములు

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

అంబేధకర్ తాకూర్ గారియు, 7, తంబుకెట్టిపిడి, మృదాన.

ధర రు 2 8

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబు

ప్రాయటకు రు 1-0-0 నై ప్రతిప్రశ్నకు

0-4-0 ప్రశ్న ప్రాయటకమును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

WANTED AGENTS EVERYWHERE

చర్త వ్యాధులను గురుతుకూడ లేకుండచేయు

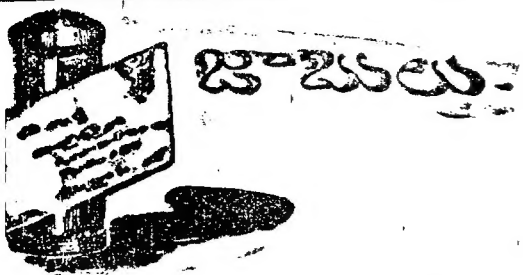
రాధాకృష్ణ

తామరముందు.

వాడుడు

అన్ని పావులలో దొరుకును

V. S. SASTRY & Sons, TENALI. GUNTUR Dt.

కలవలపల్లి (నర్మకవిత్వాలూకా)

కాలదానాడుగడ్డ వరదలు:—చేటికి మా ప్రాంతమున ముంపుననున్న ప్రదేశము పడునైరునంబల యకరములకు పైగా నున్నది. ఈ ప్రదేశముందలి వరిసాగంతయు గంగాగర్భమునకు న్నుది. 150000 రూపాయల నష్టమువాటిని నదని చెప్పవచ్చును. రజాల, కృష్ణరాపల్లి గ్రామములు నీటిమధ్యమున లంకలపగిడి నున్నవి. ఇర్ల మలింకను విస్తారముగ కురియుచున్న యున్నది. దైవకృపవల్ల నింతవరకును ప్రజలకు ప్రాణభయము కలుగలేదు.

నాగుమంత్రి సరసింహమూర్తి.

పశ్చిమ కృష్ణామండల జాతీయోపసంఘము

ఈ సంఘముయొక్క సాధారణ సభ ఈనెల 20 తేదీ కనివారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు బెజవాడలో శ్రీ అయ్య దేవర కాశీశ్వరరావుగారి ఇంట్లో జరుగును.

కాట్రగడ్డ మధుసూదనరావు

అయ్యలకి వేంకటరమణయ్య

వేట బాపనయ్య

గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావు

కృష్ణాజిల్లా ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల

మేనేజర్ల సంఘము

కృష్ణాజిల్లా ఎయిడెడ్ పాఠశాలల ఈజిల్లా సంఘ ము తరఫున యద్దూరు మెంబర్ల సెక్షన్ కొనబడుతూ 7-10-28 తేదీ ఆదివారం నాడుంత్రిము 8 గంటలకు బెజవాడ రామమో నాన రైల్వేలో జరుగబోవు ఎయిడెడ్ పాఠశాలల మేనేజర్ల జిల్లా సంఘసమావేశమునకు జిల్లాపర్యటనకు దయచేయవలయు నని కోరుచున్నాను.

కొ. వేంకటరమణయ్య.

కార్యదర్శి,

పిచ్చికుక్క కాటునకు వెచ్చించులేకనే

బొంబం బాసంగుట

చిత్తూరు మండలమున నుండు వాయల్ పాడు తాలూకాకు చేరిన తిరిగొండ రాజవల్లె గ్రామమున నివ్యావధానిసం గలదును. ఇయ్యది ప్రజలకే గాక జంతుజాలములకు సహ నువయోగింపబడుచును. గ్రామము చేరిన నొకటిరెండు గంటలకే తిరిగి బయలుదేరునట్లు కాలపరణాను లేకనే బొంబం బాసంగ లదును.

ఈ గ్రామము వాయల్ పాడు రైల్వేస్టేషను కనలిదూర ముననే యుండుటచే నొక ఘంట యెద్దులబండి ప్రయాణం బు నానింప గ్రామము చేరవచ్చు.

యం. మోరంరెడ్డి

పెరంబూరు ఆరుంధతీయ సేవకసభవారి

పంచాయతీ కోర్టు తీర్పు

2-10-28 తారీఖన పెరంబూరు అరుంధతీయ సేవక సభ ప్రతినిధులు శ్రీమం. పి. ఆర్. గోవిందుస్వామిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైరి. ఆ సమయమున పై సేవకసభ డైరెక్టర్ శ్రీయుత. పి. పాస్వయ్యగారు వొక రిపార్టు సభ యందుంచిరి. యెట్లనది పది సంవత్సరముల క్రిందట కొమ్మగి పుడి రాఘవయ్య సోదరులకు 100-0-0 రూపాయలు ఋణముచ్చి యున్నాను. మరి వారి గృహము రిజిస్టర్ కేయించుకొని యు న్నానని పై సభ వారివద్ద విప్పించిరి. అంతట అగ్యభూమి కొమ్మలపుడి రాఘవయ్యకు రప్పించి పై విషయములు అడిగిరి. అందులకు రాఘవయ్య సేవకసభ వారు యెట్లు ఉత్తర్యు దయ చేసేదో ఆక్షతారం నడుచుకొనెదనని జవాబు చెప్పగా, తద నంతరము ఋణదాతను విచారించగా వారు 100 రూపాయలు వడ్డీయెంత అయ్యున్నదో విూరే చూడవలె ననరి. అంతట తొక్క మాస్కరి 10 సంవత్సరములకు వడ్డీకాత్రం. 213-0-0 రూ పాయలున్నదని తెల్పిరి. ఋణదాత విూ యిచ్చుకొనకరణము వారికి యెరిగి యెట్లుతీర్పు తెల్పెదనో ఆక్షతారం కేసు విచ్చు కొనెదనని తెల్పిరి. అంతట రాఘవయ్యకు విచారించగా పిరి కనే 50 రూపాయలు చెప్పి యున్నాను. ఈ సభలో కొందరు పెద్దలకు తెలుసును. నేను బహు వీదవాడనని చెప్పగ అందుకు పైఅధ్యక్షులు ఋణదాతగానికి వారి కష్ట సుఖములు భోదపరచి 50-0-0 యిచ్చింది వారి యింటి పత్రములు ఇచ్చింది అనంద పరచిరి

యం. చిన్నస్వామి

అరుంధతీయ సేవకసభ సెక్రటరీ.

కలకత్తా దేశీయ మహాజనసభ

కలకత్తాకు వెళ్లదలచుకొన్న ప్రతినిధులు

తూర్పు గోదావరిజిల్లాలోని కాంగ్రెసు సభ్యులకు

హెచ్చరిక

ఆంధ్రరాష్ట్రమునండి కలకత్తా దేశీయమహాసభకు వెళ్ల దలచిన ప్రతినిధులు ఈ విషయ నుదహరించిన విషయముల గమనించి వారి దరఖాస్తులకు తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారికి, సీతానగరం, (నై యా) కొవ్వూరు పోస్టుకు, అక్టోబరు 10 వ తారీఖునాగా పంపవలెను.

(1) దేశీయ మహాసభకు అభ్యర్థిగా నిలువదలచిన ప్రతి సభ్యుడును తన అభ్యర్థిత్వమును అక్టోబరు 10 తేదీ లోపల జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారికి పంపుకొనవలెను.

(2) ప్రతి అభ్యర్థియు ఈక్రింది నమోనాను పూర్తిచేసి ఒకరూపాయి దునుముతో అక్టోబరు 10 తేదీలోగా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారికి పంపవలయును.

నమోనా

1. పేరు, చిరునామా 2. తండ్రితేక భర్త 3. ఏ కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యుడు 4. తాలుకా జిల్లా 5. వయస్సు 6. కులము లేక మతము 7. వృత్తి, 8. ప్ర్యయ పురుషుడా 9. తాను కోరు నియోజక ప్రదేశము 10. తాను ఏ కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యుడో ఆ సంఘములోగల మరి యిద్దరి సభ్యుల సంతకములు 11. తన సంతకము.

ఈ పై నుదహరించిన ప్రకారము ఫారము పూర్తిచేసి పంపవలయును.

మద్దురి అన్నపూర్ణయ్య,

సీతానగరం,

కొవ్వూరుపోస్టు.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా

కాంగ్రెసు సంఘము.

దానబోధ

కూరగ్రాసేదడును, హిందూమత రక్షకుడును, ధర్మా త్తునునగు శ్రీ శివాజీ చక్రవర్తికి రాజ్యాంగపరిత్రాకు, సామ్రాజ్యాభివృద్ధి మార్గములు, వేదాంతరహస్యములు బోధించి యాతనిచే గురభిక్తిమాచకముగ సామ్రాజ్యమును దానముగా గొన్న మహర్షి సమర్థ రామదాసు ఇతిహాసవిదులకు చిరకాల పండితుడు, సమర్థ కామదాసు భిక్షునివలె బ్రహ్మచారియై యఖండతపహచరించి బ్రహ్మజ్ఞానియని పేరుపడిన శ్రీ రామ చంద్రుని సామ్రాజ్యోపనిషత్తు భరతవర్ష ము నుద్ధరింపటకై మహారాష్ట్రములో దాసబోధమును సత్కుత్రిను గ్రంథము రచించెను. ఇందు శివాజీచక్రవర్తికి శ్రీ సమర్థ రామదాసు బోధించి న వేదాంతరహస్యములేగాక నీతులు, రాజకీయరహస్యములు, సమకాలిక చరిత్రాశ్రములు పెక్కుగలవు. ఇట్టి యత్యుత్సాహ గ్రంథము ఆంధ్రరాష్ట్రమున నింతవరకు నెడలియుండలేదు. సామాన్యమానవుడును శివాజీ చక్రవర్తిని చేయుటకు సమర్థ రామదాసు గావించిన యఖండత్యాగము, శివాజీ రామదాసు నెడ జూపిన భక్తిభావము గ్రంథమున దెప్పబడినది.

దాసబోధ దెంగాలు నిజరాయ మరాటి హిందీ మున్నగు భాషలలో ఎన్నెన్నియూర్పులగనో ముద్రింపబడినది. హిందీ భాషాంతరీకరణము ననుసరించి సంస్కృతాంధ్ర హిందీ భాషా విదులకు మ||రా||శ్రీ. కొణకంబి చక్ర ధరరావుగారు దీనిని మహావీరముగ దెనిగించిరి. ఆంధ్రమున నీ దాసబోధ దిమ్మి 1/3 లో దాదాపు 750 పుటలగును. కాకతీయ గ్రంథ మాలా పత్రమున నీ గ్రంథ రాజమును సుప్రసిద్ధకవులును భాషా సేవకులునుగు శ్రీ శేషాచారిమూ కవులు సంపాదించి వ్యయ ప్రయాసలతోపై ముద్రింపబడుట యర్పించుచున్నాడు. గ్రంథ ప్రకటి యెప్పు కరపత్రములు వలయువారికి పంపబడు ను. చిత్ర పటాలంకృతమున నీయుత్తమ గ్రంథము ముందుకెల యొసంగవారికి రు 4-0-0 లక పంపబడును. ఆంధ్ర సోదకు లీ యవకాశము గమనించి యుత్తమ తరమున దాసబోధ ప్రమ రింపటలో శ్రీ శేషాచారిమూ కవులు (నందిగామ కృష్ణా జిల్లా) కు దోడ్పడ ప్రార్థితులు.

చింతలపాటి బుచ్చి వెంకటేశ్వరశర్మ,

వి. యె. యాల్. జి.

మహానూర్యావర్తి

ప్రతీక్ష్యమైన యోగము. ప్రతివారికి ఆపనకమయినది. తండ్రికుటుంబ, నోటనిరూపులు, కాళ్ళచేతులు మంటలు, నోటి పూత, గుండెలలోమంట, మొదలగు వైశ్యవికారమునకు వ్యగ్రా యుధము. శ్రీ ముక్త్యులరాజాషాహి సంస్థానమున తయారయి 22-28 తు 1-కి రు 5/-.

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యుల(కృష్ణా).

కన్యల వివాహ

వయోనిర్ణయము

వాగ్దానము—ఉదకదానము

పల్లెకొమ్మి రాజాగారి కాలేజియందు పండితులుగ నున్న బ్రహ్మశ్రీ బం|| మల్లయ్యశాస్త్రిగారు 30-9-28 సాయంత్రంకాలము ఏలూరు పురముందరమున కన్యలవివాహ వయో నిర్ణయమునుగుంచి, కాస్త్రము బదహరించుచు, నొక యువ కన్యాసము గావించిరి. అందు కాస్త్రముపాటు చెప్పిన విషయ ములలో నేను గ్రహించిన సారాంశ మేనున, కన్యతండ్రి తన కూతురును, నియామకుడగు నొక వరునకు యిచ్చెద నని వాగ్దా నము చేయుననియు, తరుపరి చేసిన వాగ్దానము ప్రాచీన కాలమున నీకాలమునందువలె స్త్రీపులు, అగ్రిమెంటులు, వగైరాలు లేవుగాన, ఉదకదానముచేసి తాను యొనరించిన వాగ్దానము ఫలితముజేయు ననియు, (అనగా ఉదకదానము చేయుటచే, అక్షియొక అగ్రిమెంటు అను నర్థము)

అంతమాత్రముచే నది వివాహము కాజాలదనియు, సమా వేశకాలమే, (యూడవది) వివాహ పరిపూర్తి యనియు, తదన కాలమంత్రములే, వివాహాభిషేకమునం దున్నవినియు, మొదలుగా గల విషయములు కాస్త్రములు, మంత్రములు ఉదహరించుచు, గంభీరపర్యాయము గావించిరి. అంతట మ.రా.శ్రీ దాసు గోవిందరావు పంతులుగారు, కాస్త్రముపాటు చెప్పిన విషయ ములను సమర్థించుచు, నున హైందవమతోద్ధారకుడై, మనకు మూల పురుషుడైన శ్రీ ఆదిశంకరులువాడు, సంబూక్తి (బాహ్య బునియియు, అట్టి ఆదిశంకరు బదయించిన కలజాలే శేటివర కును వారు రజస్వలానంతర వివాహములే యొనరించుచున్నారనియు, ఇందు వోష మానంతయు లేదనియు చెప్పి ఉపన్యాసకలకు నుదనములతో సభను ముగించిరి.

దెందులూరు. తల్లా ప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు.

సహకారము

“సహకారము” పత్రిక యంతరవకు ఈ నెలలోనిది గురువారము 7 వ తేదీని ప్రచురింపబడు అచారమైయున్నది. ఈసభ్యు పలువురు సహకారాభిమానులు అటుల ఈనెలలోనిది ముకచటినెలలో ప్రచురింపబడు అంత యాల్పకాలముగ యుం డదుగాన యేనెల పత్రిక ఆనెల ఆఖరుదినమున ప్రచురింపవల నినదని కోరియుండటచే ఈనెలలో యేవవ తేదీని ప్రచురింప వలసిన గత నెల (ఆగస్టు) పత్రిక కయ్యరై యున్నను ఈనెల పత్రిక (సెప్టెంబరు) కూడ కలిపి ఈ నెలాఖరుదినమున వేయ వలెనను తలంపుతో ఆవియుంచి అందుకు వలయు వ్యాసములు వగయిరా పరికరములన్నియు సకాలములో (ఈనెల 15 వ తేదీని) అచ్చుపనివారికియిచ్చి పత్రికాధికతులకు శ్రీయుత గోదావరీ రామచంద్రుడుగారు ఆభిభారత సహకారసభలో పాల్గొనటకుగాను సమ్మాన ప్తయియున్నాడు. పత్రిక ముద్రింపు ముద్రదాలయములోని పనివారిలో చాలమంది జ్వరపీడితులగు టచే పత్రిక యారోజన అంశివ్యభాలమనియు అక్టోబరు 6 వ తేదీకి అంశివ్యగలమనియు వ్రాసియున్నాడు. “సహకారమును” సహకార ప్రచురణకు సకాలములో అందచేయవలయునని ఎన్నివిధముల ప్రయత్నించుచున్నను పైన పేర్కొనిన అని వార్యులకు కారణములచే సహకారతందరిని నిద్రానాపరచ వలసినదనినందుకు యెంతయు చింతిల్లును అటుల అంశివ్యభాల నందుకు చందాదాతలందరును మన్నింప ప్రార్థించుచున్నాము. ఈ పత్రిక (ఆగస్టు - సెప్టెంబరు) అక్టోబరు 6-వ తేదీని ప్ర చురించి అక్టోబరు పత్రిక ఆనెల ఆఖరు తేదీని ప్రచురింపబడు యేర్పాటులు చేసియున్నాము. ఇకనుండట యెట్టి అనాంతర ములను కలుగనీయక నిర్విఘ్నముగా పత్రిక సకాలములో వెలువడునట్లుల శ్రీ పరమేశ్వరుడు అనుగ్రహించవలెనని ప్రా ర్థించుచున్నాము.

చెరువు మల్లికార్జునము

30-9-28 కత్రికాధికరిగాను

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్తానము రు. 6

ఆంధ్రవైవర్ణ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 2045) వాక్తర శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిగారి శ్రీ, బెజవాడ

పాటకొల్లు

కృష్ణతులారాభార హరిశ్చంద్రనాటక ప్రదర్శనములు
ఈ గ్రామముందున్న మాతలి సీమాచాలవందు తెనాలి శ్రీరామవిలాస సభవాద 21-9-28 తేదీవారం రాత్రి శ్రీకృష్ణతులారాభారం అను నాటకము జరుగదమగా ప్రదర్శించిరి. ఈ నాటకమునందు సత్యభామపాత్రధరించిన శ్రీయంత సానం నరసింహారావుగారి పాత్రచిత్తమును గూర్చి వర్ణించుటకంటె "రంగశృంగారముగ" నుండినదన్న సరిపోవునని తలచెదను. పోషభావములను ప్రకటించుటయందు వీరి సామర్థ్యముద్వితీయము. ప్రకృతిసహజముగ వీరి నటకాకాశల్యము ప్రశంసనీయును. శ్రీ కృష్ణునితో సరసపల్లము లాడుచుండినపుడు వీరు చూసిన శృంగారరసము, నారదమహర్షి కృష్ణుని యాజ్ఞానులైగజేయునపుడు చూపిన రాద్రసము క్లాగునీయును. వీరు ప్రదర్శించిన నాటకమునకు తోడు మంచిస్తేజయండిన బాగుండును. కాని వీరు ప్రదర్శించిన నాటకమునబట్టి వేరీ తోవ మేమియును అనువదలేదు. పద్మములను పాటలను ఒకే మాదిరిగా పాడక రసానుభవముగా పాడుటలో వీరికిగల శక్తి వర్ణించుటకు నలవికాదు. జగ మెరిగిన బ్రాహ్మణునకు జంబంబే లాయనినట్లు రావుగారి నటనాకాశల్యము ఆంధ్రదేశముం దెల్లడలను తెలిసియే యున్నది. వీరియొక్క పాత్రప్రదర్శనమునకు సంతోషించి చందవర యస్తేటు ప్రాంతయిలరు వారక శ్రీ సలాది ఆంజనేయులుగారు సత్యభామపాత్రను ధరించిన నరసింహారావుగారికి ఒక సువర్ణపతకము బహుమానముగా యిచ్చిరి. నారదపాత్రను బ్రహ్మశ్రీ పిల్లలమర్రి నుందర రామయ్యగారు ధరించిరి. వీరు జహ్వరి భాయి నాటకమునందు రామశింగు, బొబ్బలి నాటకముందు పాపారాయుడు, పాత్రలను ధరించి ప్రేక్షకులచే మెప్పించి అనేక సువర్ణపతకములను, బహుమానముగా బడసినవారు, యీ నాటకముందు నారద పాత్రధరించి యంత ప్రశంసనీయుడుగా పాత్రపోషణము సలుపుట చాలాకష్టము. వీరు యీ నారద పాత్రయందు చూపిన గాన నటనా కాశల్యమును అద్వితీయము. మరియు వీరు 24-9-28 తేదీ సోమవారం రాత్రి బ్రహ్మశ్రీ బలిశేషలి లక్ష్మీకాంతం కవిగారిచే రచింపబడిన సత్యవారిశ్చంద్ర నాటకమును ప్రదర్శించిరి. పిల్లలమర్రి నుందర రామయ్యగారు సానం నరసింహారావుగారు హరిశ్చంద్ర, చంద్రమతి పాత్రలను కడు ప్రశంసనీయుడుగా నటించి ప్రేక్షకులను విచార నిమగ్న స్థాంతుల చేసినట్లు కు సందియములేదు. పురవాసులందర యీనాటకమే మరల ప్రదర్శింపమని కోరిరి. కాని కొన్ని కారణములచేత యిప్పుడు ప్రదర్శించుటకు వీలులేదనిన్ని మరల వచ్చినప్పుడు ప్రదర్శించెదమనిన్ని తెలియచేసిరి. హరిశ్చంద్ర పాత్రధరించిన బ్రహ్మశ్రీ పిల్లలమర్రి నుందర రామయ్యగారికి యీ గ్రామముందు మ్యూన్సిపల్ కౌన్సిల్లరుగానున్న పంచాయతీకోర్టు మెంబరు గా నున్న పున్న యయ్యపు మామిళ్లయ్యగారు ఒక సువర్ణపతకమును బహుమానముగా నిచ్చెదనని వాగ్దానముచేసిరి. మరల వీరు కొద్దిరోజులతోనే యిచ్చుట నాటకములు ప్రదర్శించినపుడు తప్పక బహూకరించెదరు. వీరు ప్రదర్శించిన రెండు నాటకములకు ప్రేక్షకులు అమితానందభరితు లయిరి. ఈసభవారికి ఆసర్వేస్వరుడు సకల ఆయురారోగ్య విశ్వకర్మములు నొసంగుగాక.

గోనెళ్ల సూర్యనారాయణమూర్తి.

కృష్ణా, గుంటూరు మండల విశ్వబ్రాహ్మణసభ బందరు

కృష్ణా గుంటూరు మండల విశ్వబ్రాహ్మణ మహాజన సభావ్యవస్థాపకముగారు శ్రీ కృష్ణా గుంటూరుమండల విశ్వ బ్రాహ్మణ మహాజనసభను 1928 సం॥ డిసెంబరు 28, 29 తేదీలలో బందరుపురమున జరుపుటకు నిర్ధారణచేసియున్నారు. బ్రహ్మశ్రీ కందుకూరి మల్లికార్జునాచార్యులు బి. ఏ. గారు అగ్రాసాధికత్వము వహించుటకు దయతో సంగీరించిరి. సభాప్రతినిధులు క్వరితముగా జరుగవలెనున్నవి. ఆహ్వాన పత్రము కనీసము ఒకమాసము ముందుగా అనగా నవంబరు మొదటివారముననే వివిధ గ్రామములకు పంపవలెను. ఈలోగా మహాజనసభకు ప్రాతకృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలోని ఆయా గ్రామములనుండి ప్రతినిధుల నెన్నుకొని వారిపేర్లను కార్య దర్శికి బంపుట జరుగవలసియున్నది. మహాజనసభ జరిగి కొలది సంవత్సరములైనందున సాంఘిక పోషకలలో కొన్ని కొట్ట ప్రబోధమునలుపుట ఆవశ్యకమని తోచుచున్నది. కాన మహా జనసభావివరముల నుద్ఘోషించుచు ఆయా గ్రామములలోని సాంఘికముండి ప్రతినిధుల ఎన్నికలజరిపి వారి వాటికాలను

శక్తిని కూర్చుకొనుము

శరీరమునకు తగుమైన ఆహారమును చేకూర్చిన, ఎట్టి ఆటలయందును అలసట నొందదు.

చుక్కెన ఆటగాండు క్రాకరు ఓట్టు ఎక్కువ శక్తిని చేకూర్చగలవని కను గొనిరి. బలాభ్యులకు ఎక్కువ ఉత్సాహము ను గలిగించును. ప్రకృతి సజంఘముయిన ధాన్యములతోనుండు కర్తావ్యము లన్నియు ఇందున్నది. రండకముల శృద్ధిచేసి, శక్తిని చేకూర్చును. జీవికరముగానుండును నులభముగా జీర్ణముగు ను. పొట్టు, తవుడు కలసియుండుటబట్టి సహజమైన జీర్ణకారి. దృఢకాశములకుబిడ్డలకు పర్యాయ విదానని కోగులకుకూడ తగుమైన భోజనము నిర్ణయ కర్తరు ఓట్టును భుజింపుడు

Quaker Oats

చేతితో తాకఁ దుటలేదు.

కార్యదర్శికి పంపుటలో సంఘభిన్నములు క్రందపించి కృషి, సలప కోరుచున్నాడు. అందు ముఖ్యముగ ఉన్నత విద్యల బడయుచున్న విద్యార్థి సోదరులును సంఘసేవాకారాణులగు యువకులును యీకార్యమున పాల్గొని వారి విరామకాలమును సక్రియమొగవరచుటకు ఎంతో ఆవికాశముగలదు. విద్యార్థులెల్లరకు పెద్దెంబరు ఆఖరున కారివరిక్షలు పూర్తికాగలవు. వీడవస్తూన్న మైక్లమును సెలవులకు మూయుదురు. నువూరు 15 వినములకు తక్కువలేకుండ సెలవు దినములుండును. సాధారణముగా విద్యార్థులెల్లరు వారి వారి స్వగ్రామములకుగాని, బంధువుల గ్రామములకుగాని జల్లు తలుపించును. అప్పుడు ప్రతివాడును వారి గ్రామములకు సమీపమున నున్న కనీసము పదిగ్రామములకు జల్లి అనబ సాంఘికలను ఒకచో చేర్చి మహాజనసభావివరముల తెలుపుచు ప్రతిగ్రామమునుండి ఆయాసంఘ బాహుళ్యమునబట్టి ప్రతినిధుల ఎన్నికలు జరిపి వారి పూర్తి వివరములను కార్యదర్శికి అక్టోబరునెల ఆఖరులోగా చేరువట్టుగావించి మహాజనసభానిర్వహణమున పూర్తిగ తోడ్పడవేడుచున్నాను.

ఈ యద్యమమున సాయపడువాడు తమతమ చిరుగామలను ఏ ఏ ప్రాంతముల పనిచేయునను యీ ఈ క్రింది విరుజామాకు వెంటనే వ్రాయ ప్రార్థన.

నానపామల భ్రమరాచార్యులు,
బోర్లమైకూర్కూ, గుడివాడ.
కా. మల్లికార్జునుడు,
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

దక్షిణాప్రికా 7042

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలలోని తిరివ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటశివరావు బి.ఎ., బి.ఎల్.

ఇది దక్షిణాప్రికా దేశవిశిష్ట, భారతీయుల చరిత్ర, గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్ర, మనోహరమైనది. 482 పుటలు. 22 ప్రకరణములు. 5 దేశపటములు. 6 బొమ్మలు. 6 అచ్చబొమ్మలు. రెండు భాగములు కలిపిన కాలికోర్టుండు. భారతి హిందూపత్రికలు ప్రకరించినవి. వెల రు. 2-8-0. మాత్రము. (విజ్ఞాన చంద్రిక చందాదారులకు, స్త్రీలకు, విద్యార్థులకు మాత్రము వెల రు 2-0-0). పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. కొద్ది ప్రతులే యున్నవి. పలయువా:6.

వలయువారు—దిగవల్లి వేంకట శివరావు బి. ఎ., బి. ఎల్. బెజవాడ అని వ్రాయుడు.

నరసాపురం తాలూకాబోర్డు
ఎన్న ప్రెసిడెంటు మెంబరువంద తొలిగిపావుట
ఇదివరలో యీ బోర్డుకు శ్రీ గ్రంథి వెంకటరెడ్డిగారు ప్రెసిడెంటుగా నుండిరి. ఈ వర్షం ఎన్నికలలో వీరు వోడిరి. వీరు జూన్ 25-న లేదీనుంచి జరిగినమిటింగులకు హాజరుకాలేదు. గరి నెల 25-న లేదీని జరిగినమిటింగులో వీరు కాశ్రియముగ హాజరుకొనందున వారి మెంబరుపదవి తొలగింపబడినట్లు తెలియపర్చుచున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

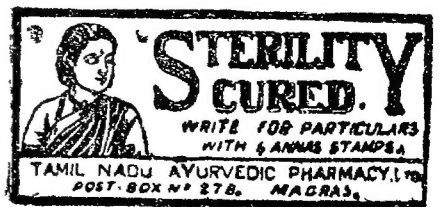
కర్నూలు మునిసిపలు యెన్నికలఫలితము

1-వ వార్డు	
సంబరాజు శ్రీనివాసరావుగారు	188 వోట్లు.
బ. నారాయణమూర్తిగారు	108 "
ఉ. గుబ్బాచారిగారు	74 "
4-వ వార్డు	
సింగోటి మహబూబుసాహెబుగారు	885 "
కోపూరు శుబ్బయ్యగారు	105 "
యస్. వి. రాఘవయ్యగారు	26 "
5-వ వార్డు	
అబ్దులు రహిమానుసాహెబుగారు	69 "
ఎ. తిరువేంగడం ముదలియారు	87 "

కనుక సంబరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, సింగోటి మహబూబుసాహెబుగారు, అబ్దులురహిమానుగారు జయ మొందరి, 2, 3 వార్డులకు పోటీలేకయే అచ్చయ్యకెట్టిగారు 2 వ వార్డునకు, పాపన్న ఖానుగారు అద్రపుమనుసేగారు 3 వ వార్డు తరపున మెంబరులైరి.

వైకుంఠముజవదవికి సంబరాజు శ్రీనివాసరావుగారు వచ్చేద రిని యిచ్చుట వదంతి. అతిముంకాక వారి కిచ్చుట యోగ్యమనుబడి యుండుటవల్ల వారేవచ్చెదరని మా నమ్మకము.

(స్వకీయవిలేఖరి)

అఖిలపక్ష సమావేశము రిపోర్టు

అగస్టు 28వ తేదీన అక్కోలో జరిగిన వివిధపక్ష సమావేశముయొక్క ఇంగ్లీషు రిపోర్టులు మాత్రపున కలవు. వల రు 1-10 లు. తెలుగు ప్రతులు మాసము దినములలో తయారు కాగవు. కావలసినవారు వెంటనే తెలియపర్చవలయును. ఇంగ్లీషు ప్రతి కావలసినది, తెలుగు ప్రతి కావలసినది వివరముగా ప్రాయంచవలెను.

7 కంటిపట్టి పేర్ల } కార్యదర్శి
మదరాసు } ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసుసంఘము

శ్రీగుంటూరు అన్నదానసమాజము

ది 1-10-28 న దివ్యజ్ఞానసమాజాధ్యక్షురాలు డాక్టర్ అనిలిసెంటమ్మగారి 82 వ జన్మదినోత్సవసందర్భమున యచ్చటి శ్రీకృష్ణ దివ్యజ్ఞానసమాజమువారు సమాజమందిరావరణములో అన్నదానసమాజమువారి ద్వారా 181 మంది దీనులకు 8 వ తరగతి సంవత్సరాచేయించి భూతత్వప్రదేశిరి.

* * *
ది 1-7-28 నెండలు 16-9-29 తేదీ ఆఖరువరకు మామూలు సంవత్సరాలు 8 కి 807 మందికి అన్నదానము చేయబడినది.

మరియు ది 17-9-28 న మహారాజశ్రీ విజయూరి శివస్వామిరావు వంతులుగారి ప్రభువు కుమార్తె చి|| సో|| శివీవరసమ్మ వివాహ మహోత్సవ సందర్భమున 2, వ తరగతి సంవత్సరం ఒకటికి 92 మందికిని ది 28-9-28 న మహారాజశ్రీ కే. యస్. కంకరంపిళ్లగారి నూతన గృహప్రవేశ సందర్భమున మొదటితరగతి సంవత్సరం ఒకటికి 104 మందికినావారు చింతాటగారి సత్రములో సమాజమువారిద్వారా అన్నదానము చేయించి పదమూడు ముగ్గురు సమాజమువారి కృతజ్ఞతా పూర్వపు వందనములకును కడదామయ్యడగు సర్వేశ్వరుని ఆశుగ్రహమునకును పాత్రులైరిని విన్నవించుచున్నాడను.

న్యాయతి మానుమంతరావు,
కార్యదర్శి.

నెల్లూరుమండల ప్రాథమిక విద్యాసంఘము

29-9-28 తేదీ మధ్యాహ్నము 2½ గంటలకు నెల్లూరు గవర్నమెంటు ప్రెసిడెంట్ పాతకాలా భవనమున ప్రైవేటు ఆవరణలో శ్రీయ్యత రిక్రెవరేషన్ రామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. సభకు శ్రీయ్యత బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు బి. ఏ. అండ్ యం. యల్-సి. నెల్లూరు రేంజి డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరుగారు, కావలి, కోపూరు, నెల్లూరు, గూడూరు, వెంకటగిరి, రాపూరు, ఆత్మకూరు తాలూకాలనుండి ప్రతినిధులును యితర యుపాధ్యాయ, యుపాధ్యాయులును తదితర ప్రేక్షకులును విచ్చేసిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల ఆదేశము చదివిన పిమ్మట మ-రా-రా-శ్రీ ఘోరి కుబ్జరామయ్య వంతులుగారు (ఆంధ్రప్రదేశ్) విద్యాసంఘ కార్యదర్శి ఆవరణభయోక్తముఖ్యోద్దేశమును యెలిమెంటరీ యెమ్మకేవల బిల్లుపై రాష్ట్ర సంఘములవారు గావించిన తీర్మానములపైనను ముచ్చటించిరి. ఇటీవల గుంటూరునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాసంఘమువారిచే గావించబడిన తీర్మానములు యీ సభయందు చక్కగ విమర్శించి ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది. అధ్యక్షులకు శ్రీయ్యత రామిరెడ్డిగారు, ప్రభుత్వమువారు యచ్చు గ్రాంటు చాలదని యు, ఏటా చాలినంత ధనసహాయము విద్యకై చేయ యుపాధ్యాయుల జీతములు వృద్ధిజేయుటకు వీలందదనియు, ఉపాధ్యాయవృత్తి గౌరవముతోటాదిన కాధ్యక్షులిగి యన్నదని యు అందులన వీరి బాధ్యతకు తగిన జీతముల నొసంగినట్లే తప్పకరమగు నుండదనియు వృద్ధులకు భరణములతో నెల విచ్చిరి. అంతట ఆద్యక్షులకును యితర సభ్యులకును వందనము పూసర్చును సభ జనశ్రద్ధాగా ముగింపబడినది.

కొవ్వోలు వెంకటరత్నం
కార్యదర్శి

తా మ ర తై ల ము

దబ్బీ 1-8 0-6-0. 12-8 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చరమమిదగాని, కెండకలతోగాని, లోచరములతోగాని, గొళ్లలోగాని పుట్టువచ్చును. అయ్యతాంబుం దిహో, బొంబాయి-మదరాసు

వినుకొండ తాలూకా గ్రామాదులలో యికనామిక్కు ప్రాధేనరు, జి. రంగనాయకులు (అక్కువర్తి) గారి విచారణ—

జీరు యికనామిక్కు ప్రాధేనరుగా యీతాలూకాకు వయచేసి పెదకంవర్తి గ్రామమున మకాముచేసి, ప్రజలయొక్క లాభనష్టములు విచారించుటకు రహితులను పిలిపించి వారికి యే విధమైన జంతును పుట్టించుచు పంపింపకరముగానుండు లాభము ములతో వారికి పండునటువంటి పంటలయొక్క విలువ వారి కుటుంబముకు అనుకర్యులు వారికి ఉన్న ఋణములు ఋణములు కావడముకు కారణములు యిట్టిగేవకాకు చెరువును వృద్ధి చేసినయెడల కలుగు లాభము కూలిజనులయొక్క పరిస్థితులు చక్కగా విచారించి చెరువులోకి కొంకేరు వాగులోనుంచి, త్రవ్వించియున్న సప్తయిదానలు తనిఖిచేసి యున్నారు. అక్కడ బయలుదేరి, చాట్రగడ్డపాడు గ్రామమువెల్లి ఆ గ్రామరహితులకు ఉపయోగమయ్యే పశువులేరు. అనేవాగుకు ఆనకట్టకట్టు ప్రదేశము చిత్రించి, ఆ గ్రామ రహితుల యిబ్బందులను విచారించి వినుకొండ గ్రామముచేరి. అక్కడ ఉపశాస్త్రము యిచ్చి అక్కడనుంచి అనేక సంవత్సరములనుండి గవర్నమెంటువారికి ప్రజలకు నష్టము కలుగజేయుచున్న దొండపాటి చెరువునష్టము వెల్లి అట్టిచెరువుకు నీరుసప్తయి చేయుటకు పనితీరుల పలుకూరు నష్టమును కండ్లైన నది నష్టమునెల్లి, అక్కడ పరిస్థితులు తెలుసుకొని అక్కడనుండే గ్రామాదులలో ప్రజలయొక్క పరిస్థితులు విచారించి తిరిగి గుంటూరు దయచేసి యున్నారు.

ఈ తాలూకాలో ప్రతినిధులలో నలవోలు కొంత య్యగారు ఒకరు మాత్రము వారికి ప్రజల కష్టములను నోక్కి చెప్పియున్నారగాని విగతవారు ఏ విధమైన జోక్యము కలిగించుకొని యుండలేదు.

అన్నాప్రగడ సుబ్బారాయుడు.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా సహకారబోధనా తరగతులు

తాడేపల్లిగూడెం, బాదంపూడి లోకల్ కో ఆపరేటివు యూనియనులలోనుండు పరకలిసంఘముల వంచాయతీదారులకును సహకారసంఘ సమాప్తాలకును సహకారవిద్య నభ్యసించు వదలచిన యితరులకును ది 8-10-1928 సం|| సోమవారం ఉదయం 7 గంటలకాయదు పదిదినములు తాడేపల్లిగూడెములో జోడేరు నల్లజ్జులొడ్డుకు తూర్పువైపుననున్న మ|| రా|| రా|| శ్రీ శిరిగిడి కుబ్జారాయుడుగారి బంగారాలో బోధనాతరగతులను కత్తుమగోదావరిజిల్లా సహకార సెడరేషన్ వారి యజమాన్యమున యేర్పాటు చేయబోవుచున్నామగాన సహకార విద్య నభ్యసించదలచినవారందరకు ఆహ్వానింపబడుచున్నారు. సంఘంచాయతీదారులందరును సంఘసమాప్తాలందరు తత్వక దయచేయవలెను. వంచాయతీదారులకు ఉచిత విద్యాదానముచేయబడుతు. సంఘసమాప్తాలు యీ రి లును యితరుల రి లును రుకుమచ్చించవలెను. హెమింగ్స్ దొరవారి మాన్యులు నందు పాతములుచెప్పబడును. సంఘపుస్తకములు వ్రాయుట కూడ శిర్వబడును. ది 18-10-28 తేదీన పరీక్షవక్రములియ్యబడును. వంచాయతీదారుల వారికివచ్చుమగచో పరీక్షకు హాజరు కావచ్చును. విగతవారు విధాయకముగా పరీక్షకు హాజరు కావలెను. పరీక్షయం దుత్తీర్ణులైనవారికి సర్టిఫికేట్లులను సెడరేషన్ వారు యిచ్చెదరు. జిల్లా లోపల పరీక్షయందు ప్రభుత్వానమును సంపాదించినవారికి సెడరేషన్ వారు బహుమతుల నిచ్చుట శిర్వాలు చేయదలచియున్నారు. ప్రతిదినము ఉదయం 7 మొదలు 10 గంటలవరకును మధ్యాహ్నము 2 మొదలు 5 గంటలవరకును బోధనజరుగును. పరీక్షయం దుత్తీర్ణులైనవారే యికముందు యీజిల్లాలోని పరకలిసంఘములలో గుమాస్తాలుగానుండుట కర్హులు. ది 8-10-28 తేదీ ఉదయం 7 గంటలముందు దరభానులను రుకుమతో తాడేపల్లిగూడెం యూనియన్ కార్యదర్శిగారికి దాఖలుచేసుకొనవలెను. విద్యాభ్యాసవలందరు హెమింగ్స్ దొరవారి మాన్యులు పుస్తకమును కలిగియుండవలెను. అందరికిని ఉచితభోజనవసతులు 11 రోజులకును యేర్పాటుచేయబడును. అందరకు జెడ్డింగు, చెంబులు స్వంతముగా తెచ్చుకొనవలెను.

ఆనంట సుబ్బారావు
కార్యదర్శి, బాదంపూడి యూనియన్.

కీర్తిశేషులైన శ్రీచోరగుడి వెంకటాద్రిపంతులుగారు-బాపట్ల

మా పురమునందలి శ్వామివాద ప్రముఖులలో నగ్గగ బిల్లులగు శ్రీయ్యత చోరగుడి వెంకటాద్రిపంతులుగారు గత నెల 26 తేదీ వగలు మూడుగంటలకు వరలోకగతులైరిని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాము. శ్రీవెంకటాద్రిపంతులుగారు ఉదార స్వభావులు. ఋణావర్తనము గలవారు. దేశసేవాకరాయణులు. చక్కని వచోనైపుణ్యము గలవారు. సంఘ సంస్కరణాభిమానులు. ఈపురమునందలి సమస్త ప్రవాహితకార్యములకును వారిదేచేయూర. సాంఘికముగ నేమి రాజకీయముగ నేమి వారుచేసిన సేవ యనిరచనవీయమైనది. ఈపురమునందు ప్రథమాంధ్ర సభ జనపుటకు వారెంతయో తోడ్పడిరి. దాచేపల్లిలో జరిగిన గుంటూరుమండల సభ కధ్యక్షత వహించిరి. అంతియోగాక ఈపురమున జరిగెడు సమస్త దేశహితైక సభలకు వారే సాధారణముగా సభాధ్యక్షత వహించుచుండెడివారు. బందరు జాతీయ కళాశాలకు ప్రతివత్సరము దీపావలి భిక్షుల వసూలుచేసి వంతు యుండెడివారు.

వీరి ధర్మకర్మి శ్రీ సీతమ్మగారు గుమారు బదిలెండెండ్ల క్రిందటనే మరణించిరి. సీతమ్మగారు గో పృ వి దు పీ మ లి. కవయిత్రి. దేశసేవాకరాయణురాలు. ఆ మె శ్రీ శ్రీ పురగుందిరి సమాజ మను పేరిట నోక్తప్రమాజమును నెలకొల్పి పెక్కువత్సరములు నిర్వహించుచు నడిపిరి. పూరుగూరినెల్లి సంస్కృతిలోపాధ్యాయుని రప్పించి తమయింట నుంచుకొని నగర శ్రీలకు సంస్కృతము శిర్పించిరి. తదుపరి యవతీ విదాలయ మనుపేర శ్రీలకోక పాఠశాలను స్థాపించి పెక్కుమంది విద్యార్థినులను తనయింటనే యుంచుచు పోషించియు మఱి కొందఱుకు ధనమూలకముగా నొసంగియు విద్యచెప్పించిరి. వారి విద్యాలయములో చదువుకొనిన విద్యార్థినులు కొందఱివృద్ధులై ప్రైవింగుపాస్ట్రై ఉపాధ్యాయులుగానుండి జీవించుచున్నారు.

ఈపురమునకు సమావముగ నుండెడి ఉమ్మడినెట్టివారి పాలెము నందొకరాత్రి పాఠశాలను నెలకొల్పి చాలకాలము సాంకధనముతోనే నిర్వహించి తరువాత రికన్స్ట్రుక్షన్ చేయించి అవిద్యార్థులకు ప్రైవేటురీతి కు బంపుచుండెడివారు. అపాఠశాలలో జరిగిన విద్యార్థులకొండలు వివిధనాకరులలో తేరితేరింపుచున్నారు. ఉన్నతపాఠశాలలో జరిగెడు విద్యార్థులుగూడ పెక్కుమంది ధనభోజనసహాయముల పొందుచుండిరి. బంధు మిత్రులకుగూడ శ్రీవెంకటాద్రి దంపతుల ఆదరము నిరవతాన మైనది. భర్తచేసెడు సత్కార యము నకు భార్య యు భార్యచేసెడు సత్కార యము నకు భర్త యు తోడై వారేపనిచేసినను వరసర్వసహాయముతో చేసెడువారు. ఉత్తమోత్తమరాలగునట్టి పత్నిని గోల్పోవుటచే వెంకటాద్రి పంతులుగారు కుడిభుజముకడిపోయినట్లయి మురిస్సాస్వయము దక్కి సమస్త ప్రవాహితకార్యములకును దూరమైరి. కాని నిరాకరణోద్వమును పొడనూకగనే నీవురుగప్పిననీవునలెనున్న వారి దేశహితైక చింత మరల నోకమాలు ప్రప్రప్ర రిల్లె శ్చ. శ్వామివాదలందఱితో బాటు వారుగూడ కొంతకాలము వృత్తిమానుకొని ఉద్యమముతో వనిచేసిరి.

శ్రీవంతులుగారు తమశ్వామివాద వృత్తియందు విక్తిలి ఋణావర్తనలై యుండిరి. శ్వామివాదసంఘమునకు వారే అధ్యక్షులుగానుండిరి. వారియోగ్యతనుగర్హించి శ్వామిభివంతులుగూడ వారియందు గౌరవభావముతో నుండెడివారు.

ఇట్లు పలువిధముల ప్రవాహితయమును చూడగొన్న వీరు కీర్తిశేషులయిన వారైన వివగనే కోర్కెచాలించి కోర్కె వారెల్లరు వారింబాదసచ్చిరి. వారే గాక నితరులతోగూడ పెక్కుమంది విచ్చేసి శ్రీవంతులుగారియందు తమకగల గౌరవమును తెల్పించిరి. చాల నుండి శ్మశానమునకువెళ్లి తమ భర్తని జల్లదించిరి. శ్రీవంతులుగారికి 62 యేండ్లు మాత్రమే గలవు. వీరు కొంతకాలమునుండి నంజావ్యాధిపీడితులయి కాలధర్మమునొందిరి.

వీరికొక కుమారుడుమాత్రమేగలడు. ఈవత్సరమే ప్రిడరు పరీక్షలో గెలుపొందినాడు. జనకవియోగవృద్ధచే కుండుచున్న వారికి భగవంతుడు దుఃఖోపహారియు తరిమంతులవలెనె దేశహితైకరతియు గలుగుగాక యని వాంఛించెదము. శ్రీ వెంకటాద్రిపంతులుగారి యాత్మకు శ్రీచరాత్మరుడు కాంఠిని ప్రసాదించుగాక!

(చా.భా.)

శ్రీ శ్రీ శ్రీరాజా ఉప్పలపాటి
వేంకట విజయ గోపాలరాజుగారు

గోపాలపురం ఎస్టేటు ప్రాంతములకు (జొన్న
పలనమెనరు) రక్షాక్షి నంబత్తుర భాద్రపద శుద్ధ పా
శ్యమి ఉత్తరా నక్షత్రమందు జన్మించి తమ 64 వ
జన్మదినమును విభవసంవత్సర భాద్రపద శుద్ధపాడ్య
మా ఉత్తరా నక్షత్రమందు పరమపదించి రని వ్రా
యవలసి వచ్చినందుల కెంతయు చింతించుచు వీరి
కుటుంబమునకు నా సానుభూతిని తెలుపుచున్నాను.
వీరికిరువురు పుత్రులును ముగ్గురు పుత్రికలును గల
రు. వీరి మరణమువలన విశాఖపట్టణ మండలమొక
మహాపురుషుని గోల్పోయెను.

జీవితచరిత్ర

శ్రీమద్భక్తము శ్రీమద్భక్తపాద్యంక పారావార రా
కానుధాకరదేవదగ నీ సత్కురుషుడు గోదావరి మండలమున
గల గోపాలపురం ఎస్టేటు ప్రాంతములకు ఉప్పలపాటి వారికి
దత్తత గావించబడెను. యుక్తవయసు వచ్చిన శాటినుండియు
ఎస్టేటు పరిపాలనా భారమును వహించి తమ ప్రజలయొక్క
యు యోద్యోగులయొక్కయు మన్ననలకు పాత్రు డయ్యెను.
ఈతడు కడుంగడు విశాల హృదయుడు, భూతదయాపరుడు
సహితన భర్తృకరాయణుడు, మహాన్నాప్రదాతయైనై, తన
యశశ్రేష్ఠికి యావనమందే నలుదిశల వెలుంగ జేసెను.
తటాకముల త్రవ్వించెను. పత్రిముల శిర్పరచెను. జనోపయోగ
కరములగు నింక నెన్నియో కార్యము లామరణాంతము సల్ప
చునే యుండెను. వివాహది కుభికార్యములకు వీరి ధనసాహ
య్యమును బొందని వీరజనులు తరచుట ఆతిథియొ క్తిగారు. ఆ
పత్రిములములందు అనగా గృహములు కాలిపోవుట గాలివా
నలచే కరవులు సంభవించుట మున్నగు వేళలందు యీ కరుణా
రసస్వభావుడు ఆర్తజనమునకు సర్వవిధముల శరణ్యు డగుచుం
డెను. విద్యావంతుడును విద్యాభిమానియు నగుటచే విద్యార్థు
లకు నిరంతరము తనయభియోధుడు నొసగుచుండెను. అనుదిన
ముదయమున వీరి నుండరమండర ద్వారంబుకడ నసంఖ్యాకు
లగు నితరవేదలకు శీతలాన్న మొంగం బడుచుండెను. నిరంతరము
తమ కందాలో నూరుమందికి తక్కువకాకుండ భోజన సదు
పాయ మేర్పాటుచేయబడెను.

ఈతని దైవికై యపారము. ప్రతిదినము శోడికాయ
జేళను మేల్కొనించి కాలోచిత కృత్యముల నిర్వర్తించి దేవ
పూజ గావించి సూర్యోదయ మగుసరికి యూరిబయలు నున్న
తమ బంగారాలోని కేగి యచ్చట తమదర్శకార్యము వచ్చు లోక
యాచక ప్రజలను తమ రయితుల కష్టసుఖములను కడు శాంత
చిత్తముతో శారయు చుండెను. తదుపరి తన సంస్థానకార్యము
లను చక్కబాచి సాయంత్రము తమ జొన్నలనకు చెందుమెల్ల
దూరముననుండు విజయనగర పల్లములోని కేగి యవసరముగు
కార్యములున్నచో వానిని నిర్వర్తించుకొని గంటప్రభముకడ
తనమోటారుకారుకు నిలువదెట్టి వీధుల నిరగాడు వీధులకు కుం
టివాండ్రు గ్రుడ్డివాండ్రు మున్నగు వికలాంగులకు పూట కూటి
యింట భోజనమేర్పాటుచేసి వారు స్వంత్యప్రసాదించిన పిమ్మట
స్వగృహమునకువచ్చుచుండెరి. రాత్రిగొంతసేపు పురాణ శ్రవణమైన
పిమ్మట పకాలమునకు నిడురించుచుండువారు.

పురాణోక్తముగు యత్నవిములందు వీరి ధనమును గోరి
బడయనివా రెవ్వరును లేరు. ఎట్టిమహాదానమును గావించినను

నైజాం ఖమ్మం మెట్టులో
శ్రీ పరమహంస నచ్చిదానంద
యోగీశ్వరులవారి ఉపన్యాసము

శివుడు ఒకచేత ధనురకము, ఒకచేత జింక, ఒకచేత
అగ్ని, ఒకచేత శూలమును ధరించి యుండెను.

పరమశివుడు మోక్షమియ్య బిలుచుట

పై మాటబడిన పరమశివుడు ఒకచేత ధనురకము, ఒక
చేత జింక, ఇంకొకచేత అగ్ని, మరియొకచేత శూలమును, నీ చ
తుర్విధాయుధములను ధరించియున్నాడు మామడు. ఇంతియ
గాక మరియు రెండుచేతులలోను రెండు పర్వములను రెండుకం
కణములుగను రెండు చేవులలోను రెండు పర్వములను, రెండు
మకర కుండలములుగను, మరియు పరమశివుని శిరస్సుననుండు
యోగాగ్నిని చల్లార్చుటకుగాను జటాభారమునందు యెల్లప్పుడు
ను నివసించుచున్న గంగను జటాభారములోనే కదిలక యుం
డునను కట్టుటకుగాను త్రాటికి బయలుగా పర్వమునే త్రాడు
గాచేసి జటాభారమును మట్టికట్టి చూపి తదుపరి తలబుర్రను
దండగా గూర్చి తన మెడలో ధరించి రక్కసాని మీద నిలబడి
పరమశివుడు ప్రజలకు మామనట్టి రహస్యాధ్యమేమిటో దానిని
పై యోగీశ్వరుల వారు 28-9-28 వ తేది శాటి రాత్రి ఖమ్మం
మెట్టులో ఉపన్యసించిన దానిని క్రింద వ్రాయుచున్నాము.

తూర్పు వడమర ఉత్తరము దక్షిణము అనేది నాలుగు
దిక్కులలోను, దక్షిణదిక్కున యనుపట్టాము గలదు. జనులు
ఆ యనుపట్టామునకుఁ బోకయుండునట్లు చేయుటకుగాను, మా
యాతీతుండగు పరమశివుడు తన చక్రస్థానముల యందును ధ
నురకము (బుడబుడక) తేడి (జింక), అగ్ని, శూలము యను నీ
చతుర్విధాయుధములను ధరించి, దక్షిణామూర్తియై వచ్చి నిలచి
తన చేతులను ధనురకమును వాయించి వారలను విలిచి, క్రింద
జెప్పబోవు రీతిని మానవులకుఁ జెప్పుచున్నాడు.

దానిని బహుగుప్తముగా నుంచుటయే వీరి ముఖ్యలక్షణము.
ఇట్టి సుప్రసిద్ధచరిత్రుడు.

నీ! నడువీధిలో బడికడుపునంటోయని

యెట్లు వీధులకు ది-క్రె-వ్యండింక
కూతు పెండిలి చేసి-కొన డబ్బులేదాయె
నీయకేయన నెవ్వ-డిచ్చునింక
కొంతలు కాలిపో-గూటికి కరువాయె
నన నెవ్వ దార్తుల-నరయు నింక
నకల కాస్త్రయెలు-చడివిశారదులన్న
యిప్పిత్తార్థము తెవ్వ-డిచ్చు నింక
గీ! ననుచు వీధుల మున్నగు - శార్తజనులు
అతుల దుఃఖాల్లిలో పల్కు-నార్తరవము
నింగి మట్టంగ నిమ్మనా-నీయ మూర్తి
పోయినాడక్కటా స్వర్గ-పురము జూడ.
ఈ పుణ్యపురపుని నిర్మలాత్మకు భగవంతుడు శాంతి
నొసంగుగాత.

జోశ్యుల నారాయణమూర్తి.

మ. మనుజులకేద్య! దక్షిణాపుటాగ్రమున జనబోతు, సూర్యునూ
తినగరమచ్చటం గలదు దీవికికమ్మల మోక్షమండరం,
బకపుగె గాంధవచ్చును, విశ్వేశ్వరసాక్షియు గల్లునందు, నం
చును ధనురంబు (మోచి పిలుకమక శివుడెంతయు ప్రేమ
చెంపునక.

నీ. ఒకచేత ధనురంబు నొగి (మోచి పిలిచి చే
తొక కరమున జింకకొనరం జూపి
మానవులార! యిట్లున్న గంతులవైచి
పలయ మొయినకున శివడిగ భిష్ట
మగఁజేయ దక్షిణామూర్తియై యవతరిం
చితి, నా భూవలౌకిదిలనలేను
వలెనన్న మోక్షాధిపతియై ను ముక్కరం
బుల గుండె క్యాపలైకిచెలి తిరుగ
గీ. వానినే యోగి, సామలకానిమాట్టి,
బట్టి జేగంబవంపం ప్రభుభంధు, పట్టి
వానిం దగిన నాయక భవగు రక్క
నుని ఎడంచెడ నా కాలివనగఁ జొక్కి.
గీ. పుట్టియు నా యోగి మనసు నాశికరమన గల
శూలమున గుచ్చి యె త్రిశాశిలనున్న
యగ్నిచే బూదిగాఁజేసికయ దిక్కిందు
పునక మెడవల్ల; నెఁ వాడకపుట్టుతోడు.

“దక్షిణాపుదిక్కున యనుపట్టాము గలదు. అచ్చటకుపో
రాదు నుమా! ఉత్తరదిక్కు మామడు. ఇచ్చట మోక్షమనెను
గృహము కలదు.” అని, వారు వినునట్లు పరమశివుడు చెప్పెను
తన చేతులను ధనురకమును వాయించుచున్నాడు. అట్లు వా
యించి వారలు తిన్నుతిరిగి జూచునట్లు జేసి, తన చేతులను జిం
కను వాయించి జూపించి “ఇదిగో! యీ జింకవలె గంతులు జే
యుచు నెగిరి మామకు, పరిపరి విధములఁ బఠునినుచుండెడి
వాయువాంశముగా నుండు మీమనస్సుకు భిష్టముగాఁజేయు ద
క్షిణామూర్తియై యవతరించి వచ్చి నిలిచియున్నాడు. నాశిరీ
మున ఆభరణములుగా ధరించియుండు విను పర్వములను, మీ
శిరీరములో ప్రాణ, ఆహార, వ్యాస, ఉదాస, పదునములనెడి
పంచప్రాణములుగా నుండి, పుట్టలోనికి పోవుచు వచ్చుచున్న
సర్వములై మీ ముక్కుద్వారములగుండె ఉచ్చాస్య; నిశ్వా
సములుగా నెక్కురు దిరుచున్నది.

పాములవాడు, అడవి నుండున్న సర్పమును బట్టి దెచ్చి
పలుచురు అడిచి దాని బుసకొట్టు వేగమున నెట్లు అణచితే
యెనున్నాడో అటువలెనే ముక్కుద్వారముల యందు యె
క్కురు దిరుచుండెడి ఉచ్చాస్య; నిశ్వాసములయొక్క వేగము
ను నీయోగి యణచి నేయుచున్నాడో అట్టి యోగపురుషుని,
ననేక జన్మ జన్మములుగా వెంబడించుచు నుచ్చుచున్న, సూర్య
యనెడి రక్కసుని శాపాదము క్రిందఁ బడవైచి నంగచొక్కి
యూ యోగియొక్క, సూర్యమునన్ను, నాచేతనము సూల
మనెడి ఆయుధముతో గుచ్చి, యిదిగో శావాను పాస్త్రమునం
దుంచుకొనియున్న యగ్నిచే ఆవాయ యనెడి మనస్సును
బూడిదగాజేసి, యా బూడిదను నేను నా శిరీరమునంబలను
బూసికొనినను. ఇంతియ గాక, అట్టి యోగులు మరియొక
తలబుర్రలో పోయిచేరి వేరు శిరీరమున నెత్తయుండునట్లు
ఆయోగుల యొక్క తలబుర్రల నెల్లను దండగా గూర్చి నామె
డలో హారముగా వేసికొందును” అని లోతులు చెల్లినకొనుటకు
గాను పరమాత్మయును పరమశివుడును తల బుర్రలను; పర్వములను
ఆభరణములుగా ధరించి ప్రజలకు జూపియున్నాడు.

పరమశివుడు మహాయోగి గనుక ఆయోగాగ్నిని చల్ల
ర్చుటకుగాను లింగముయొక్క శిరస్సుపై ధారాపాత్రకు గోలు
ముతో బిగగట్టి ఆధారాపాత్రయ జలమును వదలినపుడు లిం
గము యొక్క నిరస్సుపై పన్నుగా యెల్లప్పుడును ఆ జలము
కాచుండును. అందువలన ఈశ్వరునియొక్క యోగాగ్ని చ
ల్లారు ననియు, యదియును చాలక లింగరూపముగా నుండు
పరమశివుని యొక్క యోగాగ్నిని చల్లార్చుటకు గాను, నంది
లింగమునకు యెదురుగా గూర్చుని తన ఉచ్చాస్య; నిశ్వాసము
లతో చామరము నేయుచున్నాడనియు యదివలె పై యోగీ
శ్వరులవారు ఉపన్యసించిన విషయమును గురించి ఆంధ్రప్రతిక
లో ప్రచురము చేయబడినది. పరమశివుడు లింగమునందుండి
చతుర్థస్థములతో బయలుదేరి వెలుపలకు వచ్చిన వెనుక భారా
పాత్రలో పోసియుంచిన నీరు ఈశ్వరునియొక్క యోగాగ్నిని
చల్లార్చుటకు నీలులేనందున అట్టి పనులుములయందు గంగ,
శివునియొక్క జటాభారమునందుండి ఆయోగాగ్నిని చల్లార్చు
చున్న దని ప్రజలు తెలుసుకొనుటకు గాను గంగాదేవి, పరమ
శివుని జలయందు నివసించుచున్న దని ఈశ్వరపటములలో
వ్రాసి చూపెట్టిరి. ఈశ్వరునికి యెల్లప్పుడును అభిషేకమే
విశేషప్రీతిగా యున్నందున యీ ఈశ్వరునికి అభిషేకప్రియః
అని నామముకలిగెను. ఇవియున్నయు గొప్ప దేవరహస్యములు.
పై యోగీశ్వరులవారు ఒకవారములోపల గద్వాలకు పోవు
చున్నారు.

రావుల శీతారామయ్య.

శ్రీ నారాయణస్వామి గురువు సమాధి

ఈమధ్యనే కీర్తిమాలైన తియ్య పండుడుయొక్క గురువుగారి సమాధి చిత్రపటము.

(పి. ఎన్. ఎ)

చాకలిపేటలో 1 వ తేదీన కట్టాలతప్పి పడిపోయిన రైలుబండి.

(ప్రె. ఫో. బి)

అడయూరులో శ్రాత్తగ స్థాపించబడిన బ్రహ్మవిద్యాశ్రమ ప్రారంభోత్సవమును డా॥ ఆనీబిసెంటు గారు జరిపిరి. డా॥ బిసెంటుగారును, ఆశ్రమవాసులు నిందు గలరు.

(పి. ఎన్. ఎ)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

గ్రంథసంపాదనము

ఆంధ్రభాషకు సంబంధించిన వ్రాతప్రతులు తెలుగు దేశములో పలుతావులగలవు. వీనిని సేకరించువని దొరనరము వారు మదరాసులోని ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకాలయము వత్తుమున ఇతినరకు జరుపుచుంటిరి. ఈమధ్య యీకార్యము నేరతో మాని వేసిరి. ఇప్పుడీ కార్యభారము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు వహించుట ఆంధ్రుల యదృష్టముని చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము పక్షమున నిజామురాష్ట్రమున తాళపత్రగ్రంథములు సంపాదించుటకు శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులలో నొకరిని నియోగించిరి. గ్రంథపరిశోధనము అంతగా జరుగనియ్యివలెం ప్రాంతములలో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము తరిశోధనము జరిపించుటయు అందులకు ఆరాష్ట్రముతో సంపూర్ణ పరిచయముగల ముద్రసిద్ధపరిశోధకలగు శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు కడంగుటయు సంతోషకరముగు నంశము.

శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులు పరిశోధనమున నెంతేని యుత్సాహము గల వారు. మరళిమాధనరావు, బమ్మెరపాతన, వేములవాడ భీమకవి, మల్లారెడ్డి, గౌరన, కోలాచలమలైశాధిదు యన్యుగువారి జీవిత రహస్యములు గడించుటలోను వీరు నిజామురాష్ట్రమునని నాలుటూ నెక్కుడుకృషిచేసిరి. తమ విశ్రాంతివంతను నిజామురాష్ట్రములో బరిశోధనోద్యమములో గడుపుచున్నారు. పరిశోధన సంబంధముతో శేషాద్రిరమణకవులు ఆంధ్రవాఙ్మయమునకు జేసిన సేవ అపారము. అట్టి విఖ్యాతులు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము పక్షమున జరుగవలెవు తరిశోధనము అయ్యల్య మనుటతో సందియము లేదు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు గ్రంథ సంపాదనము తమవిధిగా నలంచుట ఆంధ్రుల పుకాభివృద్ధికి కుభమాదకము. శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులందుకు తనవారములు పర్యము. కాని యీవిషయముతో నిజామురాష్ట్రము లెంతవఱకు ప్రోత్సహింపబడిరో గమనింపవలసియున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రులందఱకు సంబంధించిన గొప్ప సంస్థ ఆంధ్ర దేశమంతయు దీని యాదర్శములవలన శాధారణతయొందును. ఆంధ్రులందఱకు విజ్ఞానము ప్రసాదించదగిన యీ సంస్థ నిజాము రాష్ట్రమున గ్రంధారణమునకు యత్నించుట తన విధి నెరవేర్చుటయే. నిజాము రాష్ట్రముందులకు భిక్షాభివ్రాములు కాబరితరు. ఆంధ్రదేశమునందలి గ్రంథములు ఆంధ్రదేశమును విడిచిపోవులేదు. ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయము ఆంధ్రులందరికందురాలుతో నుండునది. ఈ విషయముల యోచింపక శోలకొండ పత్రికలో హితవాదిగాని నిజాము రాష్ట్రములోని గ్రంథములను విశ్వ విద్యాలయమున కిచ్చుటకు బరిశోధనము జరుపుట సామాన్యమనియు దీని నివారించ వగుననియు మూచించిరి. ఆంధ్ర మండలములవారు ద్వివిడమండలములలో గ్రంథముల కొలుకు బరిశోధించిరి. ప్రతిమలు ఆంధ్ర దేశమున బరిశోధించి చున్నారు. అందరి నోరలు గొట్టి ఖండారకులయ్యల్య గ్రంథములు బరదేశములకు గొనిపోవుచున్నారు. ఎవరు పాటు బడినను గ్రంథముల గు రక్షి తము గ నుంచి వ్యాపకము చేయుటకే. నిజాము రాష్ట్రమున కేంద్ర సంఘము చేయు నేన అఖండమైనది. దాని అవలంబనమున స్థాపితమైన పరిశోధన శాఖగూడ గ్రంథ సంపాదనమున శాసన సంపాదనమున శేషాద్రి రమణ కవుల చే బరిగొనుచున్నది. తరిశోధన సంఘమువారి ఆర్మము గ్రంథ సంపాదనము. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు సంబంధించిన ఏసంస్థయైనను గ్రంథపరిశోధనము జరిపినచో ని రా బరిశోధకసంఘము ప్రోత్సహించుట విధి నెరవేర్చి తనకార్యభారము తగ్గించుకొనుటయే. ఆంధ్రులెక్కడ నున్నను సాంఘిక రాజకీయ వాఙ్మయ విషయములలో నొకే యాదర్శము గలవారు అను తరిస్థితులు కలిగినవి. ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు తీవ్రకృషి జరుగుచున్నది. ఆంధ్ర గ్రంథములు ఆంధ్రదేశమునకు కేంద్రసంస్థయగు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు తేర్చబడుటయు సమిష్టి భావమునకు కుభ చిహ్నము బ్రిటిషు ఆంధ్ర ప్రాంతమునకు నిజామురాష్ట్ర ఆంధ్ర ప్రాంతమునకు రాష్ట్రీతరాంధ్ర భాగములకు బిహాలన సంబంధముగు తెలుయొకటి యడ్డముగానున్నది. ఈతెలు పరిహాలనమునకు దక్క ఏ యాంత్రిక దృమమునకు నడ్డమురారు. దీని శాధారణు చేసికొని నిజాము రాష్ట్రములోని గ్రంథ భాండారము ఎన్నడో నిజాము రాష్ట్రీయులు సేకరించువరకు ఇక్కడ దిక్కడ నకింతవచ్చును గాని కేంద్ర సంఘమునా రామొకించుట శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు తరిశోధనమునకు బయలు వెడలుట అంగీకృతముకాదను భిన్న భావమునండి నిజాము రాష్ట్రీసోదరులు తొలంగుట

తీరనివ్యాధిచే బాధపడుచున్న
దూడను చంపుట దోసమా?

సబర్కత్తీ సత్యాగ్రహశ్రమమునందు
జరిగిన విషయము

సబర్కత్తీ సత్యాగ్రహశ్రమమునందలి గోరక్షణకాలలో
నొక ఆవుదూడ చిరకాలమునుండి అతి దాహమును వ్యాధివలన
మిక్కిలి బాధపడుచుండెను. ఆవ్యాధి కరుణనడి కాకపోవు
టచే దాని బాధను నివారించుటకు దానికి యింజక్షను చేసి దేహ
విముక్తిని కలిగించువిషయమున గాంధీమహాత్ముడు చాలనుండి
మిత్రులతో నాలోచింపగా వారందరియల సమ్మతినిగిరి. ఇది
పూర్వచారిత్రముల అభిప్రాయములకు విరుద్ధమగుటచే చాల సం
శయముతోడనే మహాత్ముడు దానికి యింజక్షను యిచ్చిం
చెను. అందువలన నది మృతినిొందెను. ఈ వార్తవలన ఆహు
దాబాదు పాదులలో చాల కలవరము కలిగినది. ముస్లింలీ మా
రెట్టు అధ్యక్షుడగు ఫోగీలాలు గుతారీయాగాధను మరొకం
దరు ప్రముఖులను మహాత్మునికడ కేగి తమ అసమ్మతిని తెలిసి
రి. అందుపైని గుతారీయాగాధికి మహాత్ముడొక లేఖవ్రాసెను.
అది సవనీయ ప్రతికలో ప్రకటింపబడెను. ప్రస్తుతము ప్రజ
లీదనిని అంగీకరింపజాలరనియు ఇదిగూడ పరిహింపయే యని
వారు భావించుకొనియునుగూడ నే నెరుగుదును. కాని జీవితక
లేఖండ చాల బాధపడుచున్న జంతువుయొక్క కష్టమును
తొలగించవలెనను సద్భావముతో దానికి దేహవిముక్తిని కలి
గించుట ధర్మమేయని నేను నమ్మెదను. జంతువుల విషయమున
మాత్రమేగాక అట్టి సిద్ధిలోనున్న మానవులవిషయమున నిటుల
చేయుటగూడ ధర్మమేయనని నేను నమ్మెదను. ఇతరుల కిది
అధర్మముగా తోచవచ్చునుగాని నాకిది ధర్మమనియే తోచు
చున్నది. నా కేది యవధిమనితోచునో దానిని చేయుటయే
నా కర్తవ్యమనిగూడ నేనుభవించువలన తెలుగుకొనగలియు
న్నాను. ఒకనికి పాముకరిచినపుడు వాడు నిద్రపోయినచో
ప్రాణాపాయము కలుగునుగాన వానికి మెలకువవచ్చుటకు గట్టి
గా వాని దవడమీద నొక లేపకాయ కొట్టినచో నది కేవల
ము అహింసయే యగును. హింస అహింస అనునవి మానసిక
భావములుమాత్రమే. బాధను నివారించుటకు అతిశ్రద్ధుడుగను
క్రమకలుగకుండగను ప్రాణముతీయట అహింసయే యగును.
ఈ కారణమువలననే నేనిందుల కనుమరించితిని. మనుష్యుడు
సృజించబడినవానిని చంపుటకు వానికధికారములేదు. కష్టముఖ
ములు పూర్వకర్మవలననే కలుగును అను వాద విషయ ఆశ్రయ
తము." అని మహాత్ముడు వ్రాసెను. (అ. ప్రె. శ్రీ ప్రె. పు)

యుక్తము. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము పరిశోధింపఁబడినచో
విశాలముగు బ్రిటిషు ఆంధ్రదేశమున గ్రంథములన్న తావులు
లేక పోలేదు. తమకు చిరవరిచిరమగు బ్రిటిషు ఆంధ్ర భాగ
ములలో శ్రీ శేషాద్రిరమణ కవులు పరిశోధనము జరుపుట
కు వెనుకడుగు వేయుటలేదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము తొ
లర పరిశోధనము జరుపుట నిజము రాష్ట్రీయమనందలి ఆంధ్ర
దేశముననేయనుట ఆంధ్రులందఱకు సంతోషావహ విషయము.
వలదు మా రాష్ట్రీయమనందలి ఆంధ్రగ్రంథములు మా యాడ
లోను లేదా మా పరిశోధకసంఘమునందును ఉండవలయున
న్నచో వద్దన్న నువచ్చు నై మను కమిషన్వారివలె
శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులు పరిశోధనమునకు బయలుదేరిరి.
బలవంతముగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వారిపని జరుపరు
కాని బాధ్యతగల ఆంధ్రులు మాత్రము నిజము రాష్ట్రీయత
విషయమున అనుకూలభావులగుట యుక్తమే ప్రతిపూర్ణభావు
లగుట యుక్తమే నిరూపించుట కర్తవ్యము. ఆంధ్రదేశాభ్యుద
యము ఆంధ్రరాజ్యాభ్యుదయము దృక్పథమునందునుగాని
దేశీయమహాసభతోను ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభలందును ఆంధ్ర వి
శ్వవిద్యాలయమందును అభేదముగా బాల్కును నిజాంరాష్ట్రాం
ధ్ర కేంద్రసంఘము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వారి ఆదర్శ
ములను ఆయోజించుటలో నెంతవల కామాదమును జూపునో
చూడవలసియున్నది.

అయ్యదేవర లక్ష్మీనరసింహం

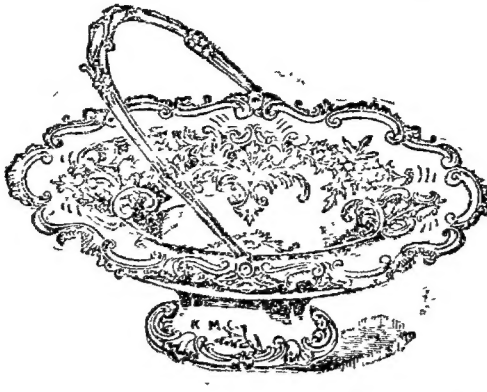
దిల్లీరంగవైద్యశాల

వైద్యపాలెం, ఆశిం ఎదిలిన ముండిచిక్కువ్యాధులను స్థాంతుమీద
గ్యాజెంటిచ్చి కుదుర్చుచున్నాము. పూర్తిని వివరములకు వ్రా
యుదు "భీమజల" ఈమెదు వీర్యకటుక్యమును రీ రెట్లుపెం
చును. రు 2.8-0

"తంజివిలాసమునంద" స్థాపితము 1890!! తెలిఫోను నెం పోరూం 3860, రెసిడెన్సు 3861

ఒక గొప్ప సదుపాయము.

ప్రాతకమలములు, పచ్చలు, కెంపులు, మంచిముత్యములు

మున్నగువాటిని మేము క్రయమునకు
తీసుకొనెదము.

తరువాత మీకు నెంజీసామానులు, బంగారు
సీమకమలములు, కెంపులు, పుష్కరాగములచే
ఆమర్చబడిన నగలు యేసైజులో కావలసినను
సిద్ధముగా నున్నవి. హాజరులో లేనివి ఆర్డరిచ్చిన
త్వరలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

కోటా మునిరత్నంశెట్టి అందు సన్యు,

వజ్రాలు, రత్నాలు, బంగారు, వెండినగల వర్తకులు, 216 నైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఫోర్టు సెంటు జారీ గెజిటు

2-10-28 తేదీ

సానికస్యరీపాలన కాఖ
రా. బి. సి. హామింగ్ గాధ బల్లారీజిల్లా దేవాల
య సంఘసభ్యులగ నియమింపబడిరి.
ఎస్. బాలకృష్ణఅయ్యగారు విశాఖపట్నము జిల్లాబో
ర్డు ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.
డి. వెంకటరసింహస్వామి, రిసార్చర్ మహమ్మద్
అమీన్ బహదూర్, కె. పేరాజుగార్లు తూ|| గోదావరిజిల్లా
బోర్డు సభ్యులగ నియమింపబడిరి.
కె. ఎస్. వెంకటచలఅయ్యగారు మద్రాసు మెడిక
ల్ సర్కిసులో ఆసిస్టాంటు సర్జనుగ నియమింపబడిరి. వీరు ఎ
చ్చట పనిచేయవలెనో ముందు తెలియజేయబడును.
వై శ్యరాజు గూరయ్య రాజుగారు బరంపురం మ్యూనిసి
పల్ సభ్యులగ నెన్నుకొనబడిరి.
కే. శంకరరావు, ఎం. సింహాద్రిపాత్రుడు ఎం. వెంకట
నరసింహం చెట్టిగార్లు బెజవాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘసభ్యులగ
నెన్నుకొనబడిరి.
టి. వీరయ్య టి ఎస్. కృష్ణారావు ఎ. ఆర్. జీవరత్న
ములీయార్ పి. ఉద్దానయ్యగార్లు హోస్పేట మ్యూనిసిపల
సంఘసభ్యులగ నెన్నుకొనబడిరి.
హెచ్. ఎం. డి. అబ్దుల్ రహీముక్ ఎస్. శ్రీనివాస
రావుగార్లు కర్నూలు మ్యూనిపల సంఘసభ్యులగ నెన్నుకొన
బడిరి.
ఎం. ఎస్. రాఘవ్ పి. నరదయ్యచెట్టి ఎం. వెంకట
సుబ్బారావు, వి. వెంకటసుబ్బారావు జి. చిన్నయ్యగార్లు
నెల్లూరు మ్యూనిసిపల సంఘసభ్యులగ నెన్నుకొనబడిరి.
పి. కోటయ్య శ్రేష్ఠీగారు జింగోలు మ్యూనిసికలు సం
ఘసభ్యులగ నెన్నుకొనబడిరి.
బి. రామలింగం, బి. వెంకటస్వామి, జి. సత్తిరాజు,
ఎ. నుబ్బారావు, జి. నానాసాహెబ్గార్లు రాజమండ్రి
మ్యూనిసిపల్ సంఘము సభ్యులగ నెన్నుకొనబడిరి.
కె. వీరరాఘవయ్యగారు తెలెలి మునిసిపల్ సంఘ
సభ్యులగ నెన్నుకొనబడిరి.
టి. శేషచలయ్య, ఎ. కృష్ణస్వామిగార్లు తిరుపతి మ్యూని
సిపల్ సంఘసభ్యులగ నెన్నుకొనబడిరి. పి. సత్యనారాయణ
గారు విశాఖపట్నము మ్యూనిసిపల్ సంఘసభ్యులగ నెన్నుకొన
బడిరి.
జ్యుడిషియల్
పి.చిన్నయ్య త్యాగరాజ అయ్యగారు కడప డిస్ట్రిక్టు
మున్సిలుగా నియమింపబడిరి.
సి. నారాయణస్వామి మొదలిగారు బరంపురం అడిష
నల్ డిస్ట్రిక్టు మున్సిలుగా నియమింపబడిరి.
సి. దొంస్వామి మొదలిగారు తులసిరామ్ మొదలి
యార్ గారు అమలాపురం అడిషనల్ మున్సిలుగా నియమింప
బడిరి.
రామరాజు వెంకటరాఘవరావుగారు రాజమండ్రి
డిస్ట్రిక్టు మున్సిలుగా నియమింపబడిరి.
జల్లికళాఖ
డబియస్ స్కాట్ వ్రాసు వి. సి. ఎస్. కర్నూలుడిస్ట్రి
క్టు కలెక్టర్ గ నియమింపబడిరి.

సి. ఎఫ్. ప్రేక్షకబీగారు చిత్తూరుజిల్లాకలెక్టరుగ నియ
మింపబడిరి.
ఎఫ్. ఆర్. బ్రిస్టి గారు మదనపల్లి డివిజను సబుకలెక్టరు
గ నియమింపబడిరి.
జ్యుడిషియల్
వి. ఆర్. రాజరత్న మొదలియగారు కోరాపుట్టి
మినిస్ట్రీజను ప్రాజెన్సరీ డిప్యూటీ పోలీసునూపరీం పెండెంటు
గా నియమింపబడిరి.
ఎస్. ఎ. ఎస్. మహమ్మద్ మక్కిసా హెబ్ గారు కడప
సబు డివిజను డిప్యూటీ పోలీసు నూపరీం పెండెంటుగా నియ
మింపబడిరి.
ఖాన్ సాహెబు ఎం. జయయ్యస్థ్ సాహెబుగారు
మద్రాసునగర ఉత్తరేంజికి ఆఫీషియేటింగు డిప్యూటీ కమిష
నరుగ నియమింపబడిరి.
సి. ఆర్. ఛార్జేగారు కర్నూలు జిల్లా ఆఫీషియే
టింగు పోలీసు నూపరీం పెండెంటుగా నియమింపబడిరి.
ఆర్ కళాఖ
రా. సా. డి. ఎ. శ్రీనివాసరాఘవ అయ్యగారు పెం
పరరీ పై నాన్ను సెక్రటరీగ నియమింపబడిరి.
మతకాఖ
విలియంధామన్ ఫోలీగారు బెజవాడ సెంటుపాల్యవ
ర్షికి లేట్రిస్ట్ గా నియమింపబడిరి.
ఓస్వాల్డు లెవియెనాల్లుగారు విశాఖపట్నము సెంటు
జానచర్చికి లేట్రిస్ట్ గా నియమింపబడిరి.
మేజర్ ఆల్ఫ్రెడ్ బ్రిట్టన్ మేజర్ గారికి బాపట్లతాలుకా
లో భారత క్రైస్తవము వివాహ లె సెక్యలను, వివాహపర్తిఫి
కేటుల నొసగుటకధికార మియబడెను.
లెజిస్లేటివ్ కాఖ
ఎఫ్. ఇ. కాల్ (మద్రాసు క్రిస్టియన్ కాలేజి పీప్లర్
ప్రాజెన్సరీగారు, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సవరణ చట్టమును
గురించి యోచించుటకు మద్రాసు కాపరసభా సభ్యులగ గవ
ర్నరుగారిచే నామినేటు చేయబడిరి.
రివెన్యూకాఖ
ఎల్. లక్ష్మీరాజుగారు నె 1 రు పార్టీకి స్పెషల్ ఆసి
స్టాంటు సెటిల్మెంటు అఫీసర్ గను తూర్పుగోదావరి కల్చిసు
గోదావరి తంజావూరు జిల్లాల కలెక్టరులకు స్పెషలు ఆసి
స్టాంటుగను నియమింపబడిరి.
జి. పి. వెంకటరామ శాస్త్రిగారు రి నెంబర పార్టీకి
అడిషనల్ స్పెషల్ ఆసిస్టాంటుగను ఆనంతపురం, బల్లారి, నే
లంజిల్లా కలెక్టరులకు స్పెషల్ ఆసిస్టాంటుగను నియమింపబడిరి.
ఆర్డర్ హెడ్లి హార్వర్ గారు బల్లారి డివిజను ఆసిస్టాం
టు కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.
కెన్సిల్ ఛార్జెస్ మాల్ ట్రైడ్ గారు నెల్లూరు డివిజను
ఆఫీషియేటింగ్ ఆసిస్టాంటు కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విష
పురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదల తగ్గించి మాత్రము
వెనలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే
మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని
కాచి త్రాగుట యుక్తము.
ఇత్యుతాననం డిప్, చొంజాయం = మతకరావు.

చెన్నరాష్ట్రమున విద్యాభివృద్ధి

హార్వార్డు విద్యార్థుల విచారణ

విద్యాభ్యాసాధికారుల సాక్ష్యము

హార్వార్డు విద్యార్థుల విచారణ. ఈ కింది సంగతులు గురించి విచారించుటకు నియమించబడిన యేకము సభ్యులను సహాయకముగా, విద్యాభ్యాసాధికారుల విచారణకు తీర్పు రుపబడిన హార్వార్డు విద్యార్థుల విచారణకు 2 గంటల మధ్యరాత్రులో రాజధాని కల్యాణం లోని సమావేశమై విద్యాభ్యాసాధికారులను (ప్రొఫెసర్లు) విచారణకు ప్రారంభించిరి. సభ్యులలో సర్ జిమ్మి బ్రౌన్, ఆర్మెన్ ట్యూమ్, రాజానరేంద్ర ప్రసాద్, సర్ మల్లాన్ అహమ్మద్, ప్రొఫెసర్ ట్యూమ్, రెడ్డి గార్లు హాజరైరి. చివరకు విద్యాభ్యాసాధికారులను ఆర్. జి. ప్రొఫెసరును, విద్యాభ్యాసాధికారులను (ప్రొఫెసర్లు) విచారణకు ప్రారంభించిరి. హార్వార్డు విద్యార్థులను (ప్రొఫెసర్లు) విచారణకు ప్రారంభించిరి. హార్వార్డు విద్యార్థులను (ప్రొఫెసర్లు) విచారణకు ప్రారంభించిరి.

సంస్కరణలయంతరము విద్యాభివృద్ధి

ప్రొఫెసరు ట్యూమ్ సభ్యులను (ప్రొఫెసర్లు) విచారణకు ప్రారంభించిరి. హార్వార్డు విద్యార్థులను (ప్రొఫెసర్లు) విచారణకు ప్రారంభించిరి. హార్వార్డు విద్యార్థులను (ప్రొఫెసర్లు) విచారణకు ప్రారంభించిరి. హార్వార్డు విద్యార్థులను (ప్రొఫెసర్లు) విచారణకు ప్రారంభించిరి.

అధ్యక్షుడు: విద్యాభివృద్ధి యజ్ఞులయం దెక్కువ అనుభవము లేని, ఇట్టిజిల్లా విద్యాసంఘములు, అనుభవజ్ఞుల సహాయము కానిది విద్యాభివృద్ధిని బాగుగ నిర్వహించగలుగునా?

అధ్యక్షుడు: విద్యాభివృద్ధి యజ్ఞులయం దెక్కువ అనుభవము లేని, ఇట్టిజిల్లా విద్యాసంఘములు, అనుభవజ్ఞుల సహాయము కానిది విద్యాభివృద్ధిని బాగుగ నిర్వహించగలుగునా?

అధ్యక్షుడు: విద్యాభివృద్ధి యజ్ఞులయం దెక్కువ అనుభవము లేని, ఇట్టిజిల్లా విద్యాసంఘములు, అనుభవజ్ఞుల సహాయము కానిది విద్యాభివృద్ధిని బాగుగ నిర్వహించగలుగునా?

సా: ప్రభుత్వము రీక్షయమును ఆలోచించుచున్నాడు. 500 మందికి ప్రతిపాఠశాలకును అధ్యక్షుడు పాఠశాలలను నిర్వహించుటకు తార్కాణమును సంఘ ప్రభుత్వమునందు అందు కంగీకరించిరి. ఈ విషయమున గావించవలసిన మార్పులగుడు ప్రభుత్వమునా రాజుచేయుచున్నాడు.

ప్ర: విద్యాభివృద్ధి యజ్ఞులయం దెక్కువ అనుభవము లేని, ఇట్టిజిల్లా విద్యాసంఘములు, అనుభవజ్ఞుల సహాయము కానిది విద్యాభివృద్ధిని బాగుగ నిర్వహించగలుగునా?

సా: అవును. కాని అది తప్పదు.

సా: మరొకటి ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసగుచు, చిన్నతరగతులయందు పాఠశాలలు, బాలికలకు కలిపి పాఠశాలలు నేర్పరచవచ్చునని తెలిపిరి. కార్మిక ఇంజనీరుల విద్యార్థులలో ప్రాథమికవిద్యను ముగించినపిదప ఉన్నతవిద్యనుగూడ నిర్వహించినవారి సంఖ్య చాలతక్కువ. ప్రాథమిక పాఠశాల కిప్పుడున్న యజమాని బాలకు, ఇంజనీరులకు ఎక్కువ యజమాని బాలకులను తగినంత ఆర్థిక సౌకర్యములు లేకపోవుటచే, అజమాని బాలకులు అధికారుల నెక్కువగా నియమించ వలసివచ్చును.

ప్ర: ప్రభుత్వము ప్రభాభిప్రాయ నితిగతులలో, విద్యార్థులకు క్రొత్తగ నన్ను విధించుట సాధ్యమగునా?

సా: ఈ రాష్ట్రమున విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగ నిధిసరకే పన్ను విధింపబడెను. ఈ యధికారము స్థానికసంఘముల కొసగబడెను.

ప్ర: స్థానిక సంఘములు, వరులు చేయదగినంత హెచ్చు పన్నును వసూలుచేయుచున్నారా?

సా: చేయుచున్నది. స్థానికసంఘములలో చాలవరకే పన్నును వసూలుచేయుచున్నది.

సర్ మల్లాన్ అహమ్మదుగారు ప్రశ్నలకు సాక్షి (ప్రభుత్వ) తర మొసగుచు రాష్ట్రమునందు ప్రాథమికవిద్యను నిర్వహించుటకు ఉద్దేశించినయెడల ఇప్పుడున్న ఆర్థికవనరులు చాలవరకు చాలతక్కువగా ఉన్నది. విద్యాభివృద్ధి సభ్యులకు నన్ను నేగాని, క్రొత్తగా విద్యాభివృద్ధి కారకు పన్నువిధించి సాధ్యముగాచేయు నుడివిరి. రాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యమునకు భంగముకలుగకుండు, కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు విరాళముల నొసగువరకు ఏమియు తనకు దొరుకులేదు నుడివిరి.

మరొకటి ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వ తర మొసగుచు సాక్షి ఈ రాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల విద్యాభివృద్ధి గావించుచున్న ప్రయత్నములను వారీకొనగలమన్న ప్రత్యేకవనరులను నివ

రించి, దెనుకటి వర్తనములతో పోల్చిచూచినయెడల గత రెండు వత్సరములలో మహమ్మదీయ విద్యాభివృద్ధి చాల సంకల్ప ప్రీకరముగ నున్నదని నుడివిరి. మహమ్మదీయుల విద్యను, యూరపియుల విద్యాభ్యాసము, ప్రత్యేకముగ రిజిస్ట్రేషన్ కు లోబడుచున్నట్టి అవసరమును గమనించుటచేసి సాక్షి నుడివెను.

రాజానరేంద్ర ప్రసాద్ గారు విద్యాభివృద్ధిని నివహించుటకు ముందుకువచ్చుచు, ప్రొఫెసర్లు విద్యాభివృద్ధి గురించి చాల దీర్ఘముగ ప్రశ్నించిరి. బాలుర పాఠశాలలలో, బాలికలకు ఉన్నతవిద్యను నిర్వహించుటకు, బాలికాపాఠశాలలలో మాత్రమే నిర్వహించుటకు పోవుటకు కారణమును ప్రశ్నింపగా, రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియలు లభింపక పోవుటచే, కారణమనియు లభించునెడల, బాలికాపాఠశాలలకు గూడ ఉన్నతవిద్యను నిర్వహించుటకు ఆక్షేపం లేదనియు సాక్షి నుడివెను.

ఉన్నతవిద్య నియోజనము

విద్యాభ్యాసాధికారుల డైరెక్టరుగారి కార్యదేవులు విద్యుట సాక్ష్య మొసగిరి. ఆర్మెన్ ట్యూమ్ ఇంజనీరులు సభ్యులనుండి, రాష్ట్రమున విద్యాభ్యాసాధికారుల నియమించుట మననపడవ, సమయమువారు లభించుచున్నారని ప్రశ్నించెను. ఇప్పుడున్న జీతముతో పోల్చినయెడల తగినంత సామర్థ్యము గలవారే లభించుచున్నారని కార్యదేవులు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ప్రొఫెసర్ మల్లాన్ రెడ్డిగారి ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పుచు ప్రొఫెసరులకు ప్రత్యేకముగ నొక విద్యాభ్యాసాధికారులకు అవసరమును గమనించుటచేసి నుడివిరి.

సర్. మల్లాన్ అహమ్మదుగారు: ఈ రాష్ట్రమున, ప్రభుత్వమువారు ప్రైవేటు పాఠశాలలకు ధనసహాయ మొసర్చుటచే నవలంబించుచున్నాడు. అందువలన, సాంఘిక విభేద భావము లభింప గానా?

సా: ఏమాత్రమును కావు. ఈ రాష్ట్రమున విద్యాభివృద్ధికి, ప్రైవేటు పాఠశాలల అమూల్యము సహాయ మొసర్చుచున్నది.

కార్యదేవులుగారి సాక్ష్యము చూసినపిదప స్టాటరు, చాంపియనుగార్లు రహస్యముగ విచారించబడిరి.

నోటీసు
పీపుల్స్ ఓన్ ప్రావిడెంట్ అండు
జనరల్ యిన్ఫర్మేషన్ కంపెనీ
లిమిటెడ్, పూనా
బ్రాంచి, బెజవాడ

యాక్రిం దక్షిణానువాదము ముకంబెనీ వారితో ఒడింబెనీ చేసికొన్న వరకులను పూర్తి చేయుటవల్ల వారికి 500 ల లగాయరు రు 5000 ల వరకు నెల వక్రంబెనీ నుడికి రు 0-1-4 వడ్డీచొప్పున అప్పు యివ్వడమొసడి.

1. బొంబాయి వెంటనెస్టాన్, లోక్ థ్యాంక్సు.
2. ఆర్. సరసింహం డి. యల్. వో, ఆఫీసు.
3. గుంటుల లక్ష్మీకాంతస్వామి, బెజవాడ.
4. మహానాథ సలాహ్ డిక్, "
5. పెన్నక్ నాథ్ డిక్ ఆఫ్, "
6. అబ్దుల్ హేక్, "

విగిలినవారికి కేంద్ర కార్యకర్తలలో ప్రచురించ బడును. ప్రచురణలు లేనిచోట్ల యెడెట్లు, కాశ్యాపర్లు కావలెను. జీతమువిన కాని చుంచి కమిషనుమీద కాని యివ్వబడును.

వలయువాడు: బ్రాంచి కైకెటెరి, బెజవాడ. లేక బ్రాంచి కైకెటెరి, శాగర్ కోయల్ బ్రాంచి మేనేజరు, పోలవూర్ అని వ్రాయవలయును.

ప్రాసెనరు శంకరరావుగారి
కార్టెకార్పు గ్రాండు నర్కసు
బెజవాడ యందు 5-10-28 తేదిన
ప్రారంభించి 7దినములు మాత్ర మే
ప్రదర్శింతురు.
సింహములు, వెద్దపులులు, ఏనుగులు,
ఎలుగుబంటులు, పశువులు మున్నగు
వాటి అద్భుతవస్తువులు చూడతగినవి.
బి. వి. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజరు.

సెహూసంఘనివేదిక

వివిధప్రాంతములందు అనుకూలసభలు

హిందుమహాసభ కార్యనిర్వాహకసంఘము

హిందూమహాసభ కార్యనిర్వాహక సంఘమునాడు సిమ్లా లో గత నెల 27 వ తేదిన డా॥ ముంజిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయిరి. వందేత మాలవ్యా, లజపతిరాయ, కల్కారు, ఆర్, హరిలాస్కర్, కుమార్ గంగాప్రసాదుసింగు, మున్నగువారు వచ్చియండిరి. ఇతర నియమములు చర్చించిన పిదప కలకత్తాలో సర్వత్ర మహాసభ సమావేశమును సమయమున ఆ. భా. హిందూ మహాసభగూడ అచ్చటనే జరుపుటకు నిశ్చయించిరి.

భారతదేశ రాజ్యాంగవిధానమును, అభినివేశ స్వత్యాదర్శమును నిర్ణయించు సెహూసంఘమునాడు గావించిన నివేదికను కొనియాడుచు, వారి సభిసందించుచు, లక్నో సభ నిర్ణయముల బలపరచుచు సభలో హిందూమహాసభ ప్రతినిధుల ప్రకటనల నామోదించుచు, పంజాబ్, బెంగాలు, నీలగిరిరాష్ట్రముల హిందువులు మహమ్మదీయులు సఖ్యులగ అన్నివిషయముల పరిష్కరించుకొనినందుకు సంతసము తెల్పుచు తీర్మానించిరి.

బొంబాయిరాష్ట్రమునండి సింగభాగమును విభజించ బొంబాయి కాసనసభలో చర్చించునట్టి తీర్మానము సర్వత్ర సభ తీర్మానముల ననుసరించి ఉపసంహరించుకొనవలెనని గోరుచు తీర్మానించిరి. వందేత సెహూసంఘ బొంబాయికాసన సభ్యుల కంపెనీ విన్నపమును బలపరచిరి.

కాకిలో నిమ్నపాఠశాలలో గత ఆదివారము జరిగెను. సెహూసంఘ నివేదికయందు తమ జాతీయాభివృద్ధి కనుకూలమును గూడవలెనందున దాని బలపరచుచు సంఘమువారి సభిసందించు తీర్మానించిరి.

మదరాసుసభకు ప్రతినిధులు

కొడయకెనాలు దివ్యజ్ఞాన మందిరమునందు అన్ని రాజకీయపక్షముల ప్రతినిధులు కె. సవాళివయ్యగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయి సైము కమిషను బహిష్కరణను సెహూసంఘ నివేదిక కనుకూలముగను తీర్మానించిరి. కాసన సభ్యులగు కె. ఆర్. కరంతు, ఎ. బి. పెట్టి, జె. ఎ. సుబానా ఎం ఎన్. మాధవరావుగార్లు మదరాసులో 6 వ తేదిన జరుగు సర్వత్ర సమావేశమునకు హాజరుగావలసినదిగ కోరుచు తీర్మానించిరి.

కేరళల్లా సభ

అహోబాదు, ఆక్టోబర్ 2: కేరళల్లా సభ వందేత జవహర్లాలు సెహూసంఘ అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై సైము కమిషనువారి బహిష్కరణను తీర్మానించిరి. సమిష్టి నియోజకవర్గముగార్లు సర్వత్ర సభవారి కిష్టార్థముల బలపరచిరి. భారత రాజ్యాంగవిధానము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముపైనే ఆధారపడియుండవలెనని నూచించుచు తీర్మానించిరి.

మొకతాలిగారి ప్రతికూలసభ

బొంబాయి, ఆక్టోబర్ 4: మాలానా మొకతాలిగారి అధ్యక్షతక్రింద మహమ్మదీయుల బహిష్కరణపై జరిగెను. దీర్ఘముష్టిము సభ సూచనలను మదరాసు కాంగ్రెసు తీర్మానములను బలపరచిరి. లక్నోలో జరిగిన కేంద్ర కిలాఫతు సంఘసభయందు తీర్మానించబడినరీతి సవరించినగాని సెహూసంఘ నివేదిక మహమ్మదీయుల కంగీకృతముగాదని తీర్మానించిరి. సైముకమిషను బహిష్కరణను గోరుచు వేరొక తీర్మానము గావించబడెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే
లక్ష్యముగా నుండదగును

బొంబాయి పౌరుల ఉత్సాహము

బొంబాయి, ఆక్టోబర్ 5: కాంగ్రెస్ భవనమున జరిగిన సభలో వందేత జవహర్లాల్ సెహూసంఘ సావేరిక బడిన స్వాతంత్ర్య సమితి యొక్క కాఫీను బొంబాయిలో స్థాపించుటకు తీర్మానించబడెను. జమ్మూకాశ్మీర మహాతాగార్ధ్యతర సహించిరి. ఉపన్యాసములందరు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతదేశమునకు లక్ష్యముగా నుండదగుననియు, అదియే సుఖమును గలగ జేయుననియు పలికిరి.

కలకత్తా కాంగ్రెస్ మహాసభ మద్రాసు కాంగ్రెస్ సభ వారు చేసిన స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నామోదించుట సమంజసయని జమ్మూకాశ్మీర మహాతాగారు పలికిరి.

భారతదేశముయొక్క ఆదర్శము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగా నుండదగునని తీర్మాన మామోదించబడెను. బొంబాయి యువకులను స్వాతంత్ర్య సమితి సహాయము చేయవలసినదిగా కోరబడెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

వాతావరణస్థితి

1928 సం అక్టోబరునెల 4 తేదీ గురువారము

ముఖ్యస్థానము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాల్ పూర్	87	76	0.4	1.4	0.7
విశాఖపట్నం	83	77	0.8	1.4	0.9
కాకినాడ	90	77	...	2.1	1.5
మచిలీపట్నం	87	75	...	1.1	0.6
కర్నూలు	85	71	...	0.4	0.1
బళ్లారి	85	71	...	2.0	1.3
అనంతపురం	0	0.7
కడప	94	75	...	0.8	0.5
నెల్లూరు	91	78	...	0.8	0.1
మద్రాసు	90	76	+	0	1.0
కడపూరు	90	79	...	0	0.6
నెలమ	99	78	...	0	1.0
కొయిలూరు	91	72	...	0	0.5
తిరుచనాపల్లి	97	78	...	0	0.9
నాగపట్నం	90	81	...	0	0.5
మధుర	93	77	...	0	0.9
పాంబన్	88	79	...	0	0.8
పాంబోల	0	0.6
తిరువేంద్రం	85	75	...	0	0.7
కొచ్చిక్	83	75	0.1	0.1	1.0
కాలికట్టు	89	74	0.6	0.7	0.5
మంగళూరు	84	78	2.9	3.3	2.5
తెంగళూరు	86	86	0.8	0.8	0.4
మేరకూరు	71	68	0.1	0.1	1.1
కొడైకానూరు	68	52	0.2	0.2	0.9
కూనూరు	70	65	...	0	...

సర్కారులు: గోపాల్ పూర్లో 0.4" విశాఖపట్నములో 0.8" వర్షం పడినది. ముఖ్య విస్తారముగ నున్నది. కాకినాడలో తక్కువ వర్షం పడినది. కడపలో 0.8" వర్షం పడినది. మచిలీపట్నంలో 0.6" వర్షం పడినది. కర్నూలులో 0.4" వర్షం పడినది. బళ్లారిలో 2.0" వర్షం పడినది. అనంతపురంలో 0" వర్షం పడినది. కడపలో 0.8" వర్షం పడినది. నెల్లూరులో 0.8" వర్షం పడినది. మద్రాసులో 0" వర్షం పడినది. కడపూరులో 0" వర్షం పడినది. నెలమలో 0" వర్షం పడినది. కొయిలూరులో 0" వర్షం పడినది. తిరుచనాపల్లిలో 0" వర్షం పడినది. నాగపట్నంలో 0" వర్షం పడినది. మధురలో 0" వర్షం పడినది. పాంబన్లో 0" వర్షం పడినది. పాంబోలలో 0" వర్షం పడినది. తిరువేంద్రంలో 0" వర్షం పడినది. కొచ్చిక్లో 0.1" వర్షం పడినది. కాలికట్టులో 0.6" వర్షం పడినది. మంగళూరులో 2.9" వర్షం పడినది. తెంగళూరులో 0.8" వర్షం పడినది. మేరకూరులో 0.1" వర్షం పడినది. కొడైకానూరులో 0.2" వర్షం పడినది. కూనూరులో 0" వర్షం పడినది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, వజీర వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

"దేవీ నవరాత్ర మహోత్సవములు-నెల్లూరు"

నెల్లూరు, పాపంల యా అక్టోబరు మాసములో "విద్య" యను వ్యక్తిని హృదయారవిందముగా పూజించబడి యున్నాడు. ఈ ఉత్సవములకు దీ క్రిందివిషయములు ముఖ్యముగా నున్నవి.

పాతకాలముందు విద్య నభ్యసించువారు, కాలికలం దరును, కొన్ని యంత్రములలో తక్కువలను తమ దేవమనోహరములను, విద్యానైపుణ్యమును పెద్దలయెదుట ప్రదర్శించి పథక అనందమును గొల్పుట యీ ఉత్సవ యుద్దేశ్యము.

అందుకొక క్రిందవివరించబడిన కార్యక్రమము నిర్వహించబడినది. 1. ప్రతిదినము పరస్పరీకృతము, 2. సంగీత సాహిత్యములందు పరీక్షలు, 3. ఆటలు, పందెములు, కవితలు, 4. విద్యార్థులు మాత్రమే పాల్గొనవచ్చును, 5. చిత్రకళా ప్రదర్శనము.

ఈ ప్రదర్శనకాలముందు పరినిధులగు పటములు, బొమ్మలు, వస్తువులు, చేతిపనులు, చిత్రకళలు, సూతనముగా రచించబడిన గ్రంథములు కావలెను. ప్రదర్శనపరచబడినవారు, తమ వస్తువులను దయచేసి, స్వంతిభిక్షులమీద బంధ ప్రార్థింతులు. కానిని కాపాడుటకు తమ శ్రద్ధ తీసికొనవలెను. అవి మరల కావలెనన్న తమ భిక్షులమీదనే తెప్పించుకొనవలెను.

విద్యార్థులకు, చేతిపరియలు దీనికి శక్త్యానుసారముగా సహాయ మొనర్పవలెనని మనవి చేయుచున్నాము.

దసరాఉత్సవ కార్యదర్శులు, నెల్లూరు.

రాష్ట్రీయ సర్వ పక్ష సమావేశము

ఈ నెల 6 వ తేదీ చెన్నపురియందు జరుగనున్నది

కార్యదర్శి గౌరీ విజ్ఞప్తి

ఈ నెల 6 వ తేదీ రాష్ట్ర అనిబిసెటుగా అధ్యక్షత వహించు రాష్ట్రీయ సర్వ పక్ష సమావేశము చెన్నపురియందు జరుగనున్నది. అక్కడ అఖిలపక్ష సమావేశపు నిర్ణయములను, నైపుణ్యమును వివేచికలవలె ముఖ్యమంత్రముల సంగీతించిన వారందరినీ క్రింద నుదహరింపబడినవిధముగ లేఖ వ్రాసి తమ చేతు, నివాసములతో దిగు. జీరునామా కంపుటకు చెన్నరాష్ట్రసంఘ కార్యదర్శి కోరుచున్నాడు.

ఉత్తరమునమూనా

అక్టోబర్ పట్టణముందు జరిగిన అఖిలపక్ష సమావేశములో సంగీతించబడిన చిత్తు చుట్టు (కాన్వెంషన్ విధానము) యొక్క ప్రధానములను సంగీతించి, నైపుణ్యమును వివేచికలవలె, అక్టోబర్ పక్ష సర్వ సమావేశపు నిర్ణయములను ప్రజానామోదమును బహుళజేయుట కయి గానివలెను ప్రచారమునందు పాల్గొనయిష్టపడుచున్నాను:—

పేరు—
చిరునామా—
వృత్తి—

ఉత్తర మంపరసిన కాపు:—

కార్యదర్శి గౌరీ,

సర్వపక్ష సమావేశపు, మదరాసు సంఘము

ప్ర. యం. వి. పి. భవనము.

బార్టిలెను, మదరాసు.

మదరాసువార్త

గాకపోకలు:—ఎస్. సత్యనారాయణుని నేటి యుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

దా! విసెంటుగారు, వికసిత మహారాజాగారి జన్మదినోత్సవము సమయమునకు అనగా ఈనెల 24 తేదీకి వికసిత కేగదరలు.

కార్పొరేషను డిస్పెన్సరీ:—బాల్జెన్లో ఆదియప్పనాయక వీధిలో నె 18 రు లో నందు కార్పొరేషను డిస్పెన్సరీ నె 39 రు పి. ఆదియప్పనాయక వీధికి 1-10-28 తేదీని మార్చబడినది.

ఆవడి ఆరోగ్యశ్రమము:—ఈ ఆశ్రమమునకు శ్రీవిల్లిపుతూరు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు వారు రూ 20 లు కాంక్షను చేసిరి. కన్నూరు (?) మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు చేర్చునుగారు రూ 25 లు చందానిచ్చిరి.

శ్రీ పార్థసారధిస్వామి దేవాలయము:—తిరువళ్ళీక్షేట్రంలో గల యీ దేవాలయపు సూర్యోజన బోర్డులో ఖాళీయైన రెండుసానములకును 30-9-28 నుండి 14-10-28 తేదీకి హైకోర్టు వారి యుక్తవృత్త ప్రకారము వాయిదా వేయబడినది.

మద్రాసు మహారాష్ట్ర సంఘము:—మద్రాసు మహారాష్ట్ర సంఘమువారిచే కారదయకు సాంఘిక శాటకము మహారాష్ట్ర భాషలో యీ నెల 7 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు క్విరీయా వల్లిప పోలీసులకు ప్రదర్శించబడును.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నిన్నటిరాత్రి (3-10-28, 7-30 గంటలకు 21 బి గోళరి వారాణసిస్వామిచెట్టిగారి అధ్యక్షత వహించి జరిగిన కార్పొరేషను సమావేశముందు శ్రీ కె. శ్రీరాములుకార్యదర్శులుగారి ఉపపాదనపై కమిషనరుగారి 1928-29 పరిపాలనా నివేదిక, ఆరోగ్యకాభివృద్ధి నివేదికలను చర్చతేయే ఆమోదించబడినది.

శ్రీమతి కమలాదేవి ఛలోపాధ్యాయగారి యువశ్యాసము:—ఈ నెల 5 తేదీని ఉద్యానము 1-30 గంటలకు లాకాతే ప్రతినిధి సంఘమువారి యాదరణమున వి. ఎల్. తెక్కర్ పోలీసులకు శ్రీమతి కమలాదేవి ఛలోపాధ్యాయగారి విద్యార్థులు-సంఘసంస్కరణమును విషయమును గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఎస్. వి. రామమూర్తి వి. సి. ఎస్. గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యుల ఎన్నికలు

ఈ జిల్లాలోని కాంగ్రెసు ఫిర్కాలనుండి కాంగ్రెసు సభ్యుల బాటెలాలు నాకు చేరినవి కొన్ని అంశములను తెలుపుచు, చేరినవాటిని బహుళి యొక్క విద్యార్థినివారని ఆయా ఫిర్కాల సమావేశములలో జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు వ్యవహారముగా ఉండుటకు ఏర్పాటుచేసి నాను. జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులపేర్లు ఎన్నుకొని యీనెల 8 వ తేదీకి యీ జిల్లా తెలుపబడినవి. 12 వ తేదీకి జిల్లా సభ ఏర్పాటుచేసెయ్యవచ్చును. 13 వ తేదీ మహాశయ అమావాస్య అగుటచేత అటంకములు ఉన్నయెడల తెలిపితే వేరే తేదీని సభ ఏర్పాటుచేసెనను,

1. వజ్రమున్నుడు ఫిర్కా:—శ్రీ బాదంవాడ పిచ్చిరాజుగారు.
2. గూడూరు:—అగ్నాచార్యుల రామజోగయ్య.
3. గుడివాడ పట్టణము:—చెర్ల మల్లిఖార్జునుడు.
4. గుడివాడ ఫిర్కా:—జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రి.
5. ముగిసేపల్లి ఫిర్కా:—దుర్గిపాటి శ్రీనాధరావు.
6. గుడ్లవల్లి ఫిర్కా:—బాబ్బా వెంకటేశ్వయ్య.
7. గండివాడ ఫిర్కా:—కాసులూరి పట్టాభిరామ శర్మ.
8. పాపంట్ల ఫిర్కా:—ఘనీయారం సాంబయ్య.
9. కలిసిండి ఫిర్కా:—ముల్లా నరసింహారావు.
10. శివగొన్నూరు ఫిర్కా:—వరిమి వెంకటేశ్వయ్య.
11. మండవల్లి ఫిర్కా:—ముదనూరి వెంకట గుప్పారాయుడు.
12. అవనిగడ్డ ఫిర్కా:—డివి సాంబమూర్తి.
13. వాగాయలంక ఫిర్కా:—తూనుటి కామయ్యగారు.
14. చల్లిపల్లి ఫిర్కా:—చిరువోలు కుటుంబరావు.
15. కైకలాంక ఫిర్కా:—కొల్ల ముత్తారాజుగార్లు.

కా. నాగేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.

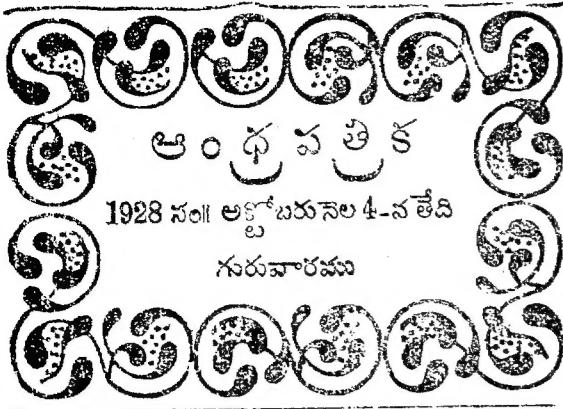
అట్లాంటికులో భయంకరమైన తుపాను వీచెను. జర్మను నౌకావిమానములు ఇంగ్లండుమీదుగ పోయినవి.

బావట్ల పి. సబుకోర్టు ఫయిల్

I. P. 49 of 28.

విజీమనరు:—శేట్ల శేనాజి కూచండు కొట్టు వారు. దాని—మూరయ్య. ఈయన కుమార్తె లింగయ్య శ్రీరాములు అప్పయ్యలను యింకాపాల్వెంట్టుగా డిక్టేరు చేయించ గలందుకు పిటిషన్ దాఖలు చేసుకున్నాడు. సదరు పిటిషన్ పియికింగు బాయిదా 10-10-1928 లయివున్నది. అక్షేపము గలవాడు ఆరోపనగలు 11 గంటలకు బాపట్ల క్రికెట్ ఫిల్డర్ ఫయిల్ వారిపేరును పోజరయి మనవి చేసుకొనవలసినది.

వి. సుబ్బారావు, క్లీకరు.

భావిపరిణామము

శ్రీకృష్ణ

హిందూ దేశ మిప్పుడు నందిగ్ధావస్థయందున్నది. భావిపరిణామ మెటులుండునో తెప్ప వీలు లేకున్నది. భారతీయుల స్వపరిపాలనాశయమునకు ఇంగ్లండులో ప్రాతికూల్య ముధిక్కుమగుచున్నది. భారతీయులు స్వపరిపాలనార్హులుగారని వెనుక జెప్పెడి యుక్తుల నన్నిటిని బ్రటిషు ప్రముఖు లిప్పుడు మరల ఏకరువు బెట్టుచున్నారు. భారతీయు లొకజాతివారు గారనియు వారిలో వైకమత్యము లేదనియు బ్రటిషు వారుండి అడ్డగించనియెడల ఒకరితో నొకరు పోరాడు కొందురనియు వీరియందు పరిపాలనా సామర్థ్య ములవడదనియు బ్రటిషు ఉద్యోగులు చిరకాలము నిలచియుండవలెననియు లా ఆర్డరులను వీరు కాపాడుకొన జాలరనియు పైనికెక్కిన బడయజాలరనియు జెప్పచున్నారు. ఎంతకాలమునకు ప్రజల అనర్హత దొలగునో ఎంతకాలమునకు వీరు శిక్షణ బడసెదరో విమర్శకులు జెప్పరు. వీరి యభిప్రాయముల గావించిన భారతీయు లెన్నటికిని స్వాతంత్ర్యము ననుభవించజాలరనియే తేలును. పైమను కమిషనును నియమించుటకు భారతీయుల అనర్హతయే ప్రధానకారణమయినది. వీరు సభ్యులుగ నుండ నర్హులుగారని నిరూపించబడినది. కన్సర్వేటివు ముఖ్యులు సామాన్యముగ జెప్పెడి యుక్తులే పైమను కమిషనును ప్రోద్బల పరచునటకు సంది యములేదు. వీరిలో నధిక సంఖ్యాకులు కన్సర్వేటివులే. పైమనుగాదయినను ప్రాతకాలపు లిబరలు పక్షమువారు.

లిబరలు పక్షమునకు జేరిన లాయడు జార్జి గారు నిరూపించిన ఉక్కుచట్టపు సిద్ధాంతమును వీరునుగూడ ఆమోదించెద రనుటకు సందియము లేదు. లేబరుపక్ష సభ్యులయినను, భారతీయుల అసర్వతను ప్రతిపాదించుటలో దిట్టలు. అందు చే పైమనుకమిషనువారు, ప్రస్తుత కన్సర్వేటివు అభిప్రాయమునే బలపరచెదరని తలంపవచ్చును. వీరు ఉన్న సంస్కరణములనుగూడ ఊడబెరకవచ్చును. తేనియెడల, మరికొన్ని వ్యక్తసంస్కరణములను సూచించిన సూచిపవచ్చును. అంతియగాని, పీరిలో నెవరికిని, హిందూ దేశ స్వయంసర్వయసిద్ధాంతముపై సమ్మతము లేకున్నది. ఏదేశమునకయినను స్వపరిపాలన మిచ్చిననే, స్వపరిపాలనాసామర్థ్యము జూప గలుగును. అందు శిక్షణ బడయగలుగును. స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించక, భారతీయులకు స్వపరిపాలనాసామర్థ్యము లేదనుట వ్యర్థవాదము. ఈత నేర్చుకొనువారికి యీదుట అవసరమయినటులు, స్వపరిపాలనమునందు శిక్షణ బడయుటకు, స్వపరిపాలనానుభవ మవసరము. ప్రతిజాతికిని అట్టి సామర్థ్యముండనేయున్నది. లేదని జెప్పట శిథిలములకు సాధ్య

పడదు. పరిపాలనమునందు తారతమ్య ముండునెడల, అట్టి తారతమ్యము స్వపరిపాలనము ననుభవించు దేశములన్నిటి మధ్యను యుండనేయుండును. స్వపరిపాలనానుభవమునందు, లోపములు వచ్చునెడల, వానిని సవరించుకొన వీలగును. తప్పులు జేయు నెడల, వానిని దిద్దుకొనవచ్చును. అంతియగాని, ఇతరులే పరిపాలించును, ప్రజల కెట్టి సామర్థ్యము లేదని జెప్పట, స్వార్థపరత్వమగును.

ఇప్పుడు స్వపరిపాలనము ననుభవించు దేశములకు పరిపాలనా సామర్థ్యము పూర్తిగ నలవడెనని జెప్ప వీలుండునా? వారు ఎన్ని లోపముల గావించుటలేదు? యుద్ధములలో ఏరోడిపోవుట లేదా? దేశమును రక్షించుకొను సామర్థ్యము వీరికి కొరవడుటలేదా? కార్మికుల యసంతృప్తిని, పాశ్చాత్య ప్రపంచమునందలి పెక్కు దేశములు పోగొట్టగలిగెనా? నిరుద్యోగమును బాపగలిగెనా? దారిద్ర్యమును తొలగించగలిగెనా? స్వతంత్ర దేశములలో, లోపము లెన్నియోగలవు. వీనిని ఏకరువుబెట్టుచో, పెద్ద గ్రంథమగును. పెక్కు దేశములలో వోట్ల హక్కు సర్వజనులకు లేదు. అట్టిహక్కును వినియోగించుటలో గూడ లోప మెంతయో జరుగుచున్నది. సాంఘిక, ఆర్థిక, పారిశ్రామిక స్థితులు పెక్కుతావుల వాంఛనీయముగ లేవు. హిందూ దేశమునకు సూచించెడి పీరియో సూత్రములబట్టి జూచిన, పెక్కు దేశములు స్వపరిపాలనార్హములు గావని జెప్పవలసియున్నది. అయినను, వీరికి స్వపరిపాలనము తొలగించవలయునని, ఎవరును జెప్పట లేదు. నిన్న మొన్నటివరకు స్వపరిపాలనమునకు అనర్హమని జెప్పబడిన ఐర్లెండు, నేడు స్వపరిపాలనార్హమయినది. ఇటులనే, కెనడా మున్నగు దేశములు స్వపరిపాలనము బడయకముందు, అంతః కలహములతో నిండియుండెను. స్వపరిపాలనా ప్రదానమే, అంతఃకలహములను బాప గలిగెను.

ఇటులనే, హిందూ దేశమునకు గూడ స్వపరిపాలనము నొసగుచో, అంతఃకలహములు తొలగిపోవును. సాంఘిక మత వైషమ్యము లంతరింప గలవు. ప్రజలకు పరిపాలనా బాధ్యతలేనికారణము చే, వారు స్వల్పభేదములతో ప్రోద్దుబుచ్చుచున్నారు. అల్పకారణముల నాధారముగ గైకొని పోరాడుకొనుచున్నారు. తమ సామర్థ్యమును జూపుటకు, వారి కెట్టి అవకాశము గలుగలేదు. అవకాశము న్నంతవరకు, వారు సామర్థ్యాతిశయమును జూపియే యుండిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నిరంకుశత్వమును మెంచును. స్వపరిపాలనమున కిది దారిజూపదని తెల్లమయినది. మంత్రుల బాధ్యత యనునది కల్ల. ఇట్టి నిస్సారముగు విధానమును ప్రసాదించి, దీనిద్వారా స్వపరిపాలనానుభవము బడయవలయు ననుటకన్న, హాస్యాస్పదమగు విషయము వేరండదు. మంత్రులకు కోశాధికార మొసగి, వారిని శాసనసభలకు బాధ్యుల జేయవలయును. అంతియగాని, ప్రధానాధికారముల నన్నిటిని రిజర్వుడు శాఖయందుంచుకొని, మంత్రులను స్వపరిపాలనము నడుపవలయుననుట, కడు విచిత్రము. దాదాపుగ నన్ని రాష్ట్రములలోను ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము స్తంభించెను. నిరంకుశాధికారపర్యము ననుసరించి యుండునంతవరకు, మంత్రుల ఏర్పాటువలన స్వపరి

పాలనానుభవము లభింపదు. మంత్రులు స్వపరిపాలనమును నడుపుటకు ప్రయత్నించినచోటుల, వారి ప్రయత్నములు భగ్నమయ్యెను.

స్వపరిపాలనమునకు మధ్యమార్గము లేదు. కొంత స్వపరిపాలనమును కొంత నిరంకుశత్వమును కలిపి, ముద్దజేయుటకు వీలులేదు. ఇట్టి ప్రయత్న మెక్కడను జరిగియుండలేదు. అధినివేశరాజ్యములలో నిట్టి ప్రయత్నములు జరుగలేదు. ఐర్లండుకయినను, స్వపరిపాలనము నొక్కమారుగ ప్రసాదించిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో, బోయరులకు ఆంగ్లేయులకు పోరాటము లుండెను. కెనడాలో ఆంగ్ల ఫ్రెంచి వారల మధ్య కలహములు చెలరేగుచుండెను. రోమను క్యాతలిక్కులకును, ప్రొటెస్టంటులకును మధ్య తీవ్రకలహములు ప్రబలియుండెను. ఇట్టి ప్రదేశములలో సయితము, స్వపరిపాలనము సంతరములబట్టి ప్రసాదించవలయునని ఇంగ్లండు భావింపలేదు. స్వపరిపాలనాసామర్థ్యమును పరీక్షించుటకు, పరీక్షలు జరుగలేదు. విచారణలు జరిగియుండలేదు. పార్లమెంటరీ కమిషనులు కూడియుండలేదు. స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించగనే, ఆ దేశములందు అంతఃకలహములు సమయసాగెను. ప్రజలు వారయంతట వారే బాధ్యతను నేర్చుకొనిరి. అట్టితరి, హిందూ దేశము విషయమున, వేరుగ ప్రవర్తించనేల? పరీక్షలను నెఱకొల్పుటే? విచారణ నలుపనేల? స్వపరిపాలనమునకును, నిరంకుశ పరిపాలనమునకును, మధ్యమార్గమును కనిపెట్టుట దుర్లభము. అట్టి మార్గమును కనిపెట్టుటకై జేసిన ప్రయత్నము వ్యర్థమయ్యెను.

పైమను కమిషనువారు మధ్యమార్గమును కనిపెట్టుటకు ప్రయత్నించెదరుగాని మాంటాగూ గారివలె వీరును విఫలమనోరథులుగాక మానరు. లక్ష్మీ సమావేశము వారందుచేతనే తక్షణ స్వపరిపాలనమును కోరియుండిరి. స్వపరిపాలనానుభవమే హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలనా సామర్థ్య ములవడజేయును. ఊరక ఎన్ని సిద్ధాంతముల నల్లినను ప్రయోజనముండదు. కాంగ్రెసు పక్షమువా రందు చేతనే ఎట్టి కమిషనునందును పాల్గొన నిరాకరించిరి. మితవాదులు శుద్ధ శ్వేతసంఘమునందు పాల్గొన నిరాకరించిరి. ఎటులయిననేమి పైమను కమిషను ప్రధాన రాజకీయ పక్షములచే బహిష్కృతమైయున్నది. సర్వపక్షములును కలిసి కనీసమగు స్వరాజ్యవిధానమును లక్ష్మీలో సంగీకరించి యున్నది. దీనిని బడయుటకు దేశమంతయు కృషి నలుపవలసియున్నది. పైమనుకమిషనువా రేమి గావించెదరని వితర్కింప బనిలేదు. భారతీయులు దృఢ సంకల్ప లగుదురేని వారి యభీప్రము తప్పక నెరవేరును. ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షములును తక్షణ స్వపరిపాలనా ప్రదానమునకు ప్రతికూలముగ నున్నవి. హిందూ దేశమునందు దన్ని పక్షములు తక్షణ స్వపరిపాలనము గోరుచున్నవి. కేవల స్వరాజ్య విధానములను తయారు జేసినంతమాత్రాన స్వరాజ్యము లభింపజాలదు. అవి సఫలమగునటుల జేయు శక్తి హిందూ దేశమునకు లభింపవలయును. అట్టి శక్తిని బడయుటకై భారతీయు లికమీద పాటుబడ వలసిన యవసరము గలదు.

కాంగ్రెసు మహాసభ స్వరాజ్యసంపాదనకు కొన్ని మార్గములను జూపియున్నది. కాని, చురుకుగ

వనులు జరుగుటలేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమము జూపదగిన యభివృద్ధిని జూపుటలేదు. గ్రామపునర్నిర్మాణము సాగుటలేదు. స్వతంత్ర ప్రతిష్ఠాపన లభివృద్ధి గాంచుటలేదు. కాంగ్రెసు సంఘములు స్వరాజ్యసంపాదనకై దృఢప్రయత్నములు గావించి దేశమునకు మార్గము జూపవలయును. బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారముగాని, విదేశవస్తు బహిష్కారముగాని నెఱవేరలేదు. జరుగవలసినపని యెంతయో గలదు. కాని, ఇంకను వివిధసంఘముల మధ్య అనుమానములు ప్రబలియున్నవి. మన స్వర్థలు వ్యాపించియున్నవి. బడ్డోలీప్రజలు జూపిన అద్భుత త్యాగములు, దేశమునకు నూతన మార్గము జూపుచున్నవి. త్యాగముతోగూడిన కార్యదీక్షవలననే, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగునని విదితమగుచున్నది. ఈ మార్గముల ప్రజలను నడిపించవలసిన యవసరము గలదు. కాంగ్రెసు సంఘములు దేశమంతటను నెలకొని, స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు తోడ్పడవలయును. ఇక్కార్యము నెరవేరుచో, భావిపరిణామముగూర్చి నిరాశజేడ నవసరముండదు. కాని, ఇప్పటి యశ్రద్ధయు, ఉపేక్షయు, అంతర్వైషమ్యమును, రాజకీయరంగము నావరించియుండుచో, భావిపరిణామము గూర్చి ఆశ యంకురింపజాలదు. ప్రతికూలశక్తులు బలముగ నున్నవి. అధికారవర్గమును, బ్రిటీషు పత్రికలును, ఇండియా ఆఫీసువారును, కన్సర్వేటివు పక్షమువారును, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లభింపకుండుటకై చేతులగలుపుచున్నారు. ప్రతికూలశక్తుల నెదుర్కొనుటకు, ప్రజల సంకల్పము బలపడవలయును. వారి కార్యదీక్ష యినుమడింపవలయును. ఆత్మవిశ్వాసమును, స్వయం సహాయమును, ప్రబలము గావలయును. ఇట్టి యనుకూలస్థితి తటస్థించుగాక యని కోరెదము.

కన్సర్వేటివుపక్ష పరిపాలనము

ఇంగ్లండులో కన్సర్వేటివు పక్షపక్షము సుస్యక్తమగుచున్నది. బ్రిటీషు వోటరులు వివేక వంతులగుచో, కన్సర్వేటివుల కింతటితో స్వస్తి జెప్పకమానరు. కన్సర్వేటివులు బ్రిటీషు ప్రతిష్ఠకు తీరని కళంకము దెచ్చిపెట్టిరి. ముందు ఆంతరంగిక పరిపాలనము నిండుక పరిశీలింతము. కార్మికోద్యమమును గ్రహించి, కార్మికుల కష్టనిఘరములను దీర్చుటకు మారుగ, కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారు దండన మార్గము నవలంబించిరి. నమ్మేలు చట్ట విరుద్ధములని శాసనము గావించిరి. నిరుద్యోగమును బాపుటకై కృషినిలిపెద మనిరి. కాని, కన్సర్వేటివు పరిపాలనాంతమున, నిరుద్యోగుల సంఖ్య అతిశయించుచున్నది. గత సంవత్సరమునకంటె నిరుద్యోగుల సంఖ్య 2,45,083 ఎచ్చయ్యెను. ప్రతి వారమునందును యీ సంఖ్య యభివృద్ధి జేచుచున్నది. సెప్టెంబరు 24 వ తేదినాటికి మొత్తపు నిరుద్యోగులసంఖ్య 12,95,200 అయ్యెను. నిరుద్యోగమును వీరికమీద బాపగలరను నాశ గనుపించదు. అందుకు వీరెట్టి ఫలప్రదమగు మార్గములను అవలంబించుటలేదు. ప్రభుత్వ వ్యయమును తగ్గించుట యవసరము. అందుకుమారుగ ఖర్చు అతిశయించుచున్నది. సైన్య వ్యయము తగ్గుటలేదు.

సింగపూరు నౌకాశయము నూతనముగ నేర్పడినది. వాయువిమానము లధికమగుచున్నవి. మారణ యంత్రముల సంఖ్య వృద్ధియగుచున్నది. రైను లెండునుండి బ్రిటీషు సైన్యములింకను తిరిగిరాలేదు. కన్సర్వేటివుల విదేశ విధానము బ్రిటీషువారికి అసంతృప్తి గలిగించుటయగాక ఇతరజాతులకుగూడ అసంతృప్తి గలిగించినది. నానారాష్ట్ర సంఘము సందలిచిన్న జాతులు ఇంగ్లండుపట్ల అసంతృప్తి జూపుచున్నవి. ఆయుధ విస్తరణమునకును పంచాయతి ద్వారా తగవులను పరిష్కరించు కొనుటకును బ్రిటీషువారి వైఖరి అనుకూలించుట లేదని చిన్న జాతులు గుండుచున్నవి. ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడిక అమెరికావారి అసమ్మతికి గూడ పాలియినది. లేబరుపక్ష సమావేశమునందు మాక్స్ నాల్డుగారు కన్సర్వేటివుల వైఖరిని సహేతుకముగ నిరసించి యుండిరి. ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడికను వెంటనే రద్దుజేసి మాధ్యస్థపు ఏర్పాటు ద్వారా తగవుల పరిష్కారమునకు సౌకర్యము గలిగించి ఫలప్రదమగు ఆయుధ విస్తరణపు ఏర్పాటుల గావించి, రైనులెండునుండి బ్రిటీషు సైన్యములను రప్పింపవలయునని, మాక్స్ నాల్డుగారు కోరియుండిరి. అమెరికా వంటి పలుకుబడిగల దేశము, ఇంగ్లండుపట్ల అసంతృప్తి జూపునటుల జేసిన కన్సర్వేటివుల నడవడిని, కలనల్ వెడ్డిప్రెడ్డుగారు నిరసించిరి. విదేశాంగమంత్రి యగు ఛేంబర్లెనుగారికి, నూతన దృక్పథ ములపడలేదు. ప్రాతపద్ధతులే వీరికి రచించును. క్రొత్త మార్గముల ననుసరించినటుల, వీరు పైకి చెప్పినను, వీరి హృదయము ప్రాతమంత్రాంగ పద్ధతులవంక కేక బోవును. మాక్స్ నాల్డుగారు గోరినటుల, ఆయుధములు నిరుపయోగములని భావించు వైఖరిని, వీరు వ్యాపింపజేయులేదు. నూతన పదజాలమును ప్రాత పద్ధతులకే వీరు అన్వయింప జేయుచున్నారు. ఇట్టి వారి జోక్యమువలన, పరిస్థితులు మరింత అధ్వాన్నమగుచున్నవి. ఇంగ్లండు ప్రతిష్ఠ తగ్గిపోవుచున్నది. ఇక పరాధీన దేశముల విషయమై కన్సర్వేటివులు జూపువైఖరి కడుసంకుచితముగ నున్నది. హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నొనగటకు, వీరెంత వెనుదీయుచున్నారో, ఎట్టి యడ్డంకుల గలిగించుచున్నారో తెలిసియేయున్నది. ఈజిప్టుపట్ల వీరవలంబించిన దృష్టిపదము, చాల లోపభూయిష్టముగ నున్నది. ఈజిప్టులో పార్లమెంటునభ నిలిపివేయబడెను. ప్రతికాస్వాతంత్ర్యము అడుగంటజేయబడెను. ఈజిప్టు స్థితి మరింత మొదటికి వచ్చినది. బ్రిటీషు ప్రజల సౌఖ్యమును, కన్సర్వేటివులు పెంపొందింప జాలకబోయిరి. నిరుద్యోగమును బాపజాలకబోయిరి. పరిపాలనపు వ్యయమును తగ్గింపకబోయిరి. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు, ఇండియా ఈజిప్టుల సమస్యలను విషమము గావించిరి. విదేశ విధానమును ఊదాదశకు దెచ్చిరి. ఇంగ్లండు నాయకత్వము వహించుటకు మారుగ, అమెరికా నాయకత్వము వహించుట తటస్థించెను. చీరాపట్ల, బ్రిటీషు వైఖరి, ఏమాత్రము ప్రోత్సాహము గలిగింపకున్నది. ఇప్పుడు పారిశ్రామిక రక్షణము గావించవలెనని, కన్సర్వేటివు పక్షమువారు గోరుచున్నారు. ఇందువలన నూతనోత్సాహమును బుట్టింపవలయునని, వీరు సంకల్పించిరి. కాని వీరి సంకల్పము నెర

వేరునని దోచదు. కన్సర్వేటివు పక్షమువారు, యీ మారు ఎన్నికలలో విజయముగాంచుచో, ఇంగ్లండు కీర్తిగాని, సామ్రాజ్య జేమముగాని, బ్రిటీషు ప్రజాభివృద్ధిగాని, చేకూరజాలవు. ఇట్టి స్థితిలో బ్రిటీషు వోటరులు నిజస్థితిని గ్రహించి, కన్సర్వేటివు పక్షమును మరల యధికారము వహింపకుండజేయుట లాభకరము. లేబరుపక్షమువారు నలుపు ఆందోళనమువలన, ప్రజలలో ప్రబోధము గలుగవచ్చును.

ఛేంబర్లెనుగారు : నటులు

బ్రిటీషు మంత్రులగు ఛేంబర్లెనుగారు, సుప్రసిద్ధ సినిమా నటులగు ఫెయిరుబాంక్సుగారిని మేరీపిక్ ఫోర్డుగారిని సందర్శించుటకై వెడలిరనియు వారితో గలిసి విందారగించిరనియు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. మంత్రిపదవియం దున్నవారు నటుల నీ రీతిని గౌరవించుట నూతన పరిణామమునకు చిహ్నము. నటులకు పూర్వ మింత గౌరవముండెడిదికాదు. సినిమాలలో నటులనేకులు ప్రపంచ బ్రసిద్ధిని గడించినప్పటికి వీరిని సందర్శించుటకును వీరితో ముచ్చటించుటకును ప్రముఖులు కుతూహలము జూపుచున్నారు. హిందూదేశమునందు గూడ నటుల పట్లగల ఉదాసీనభావము తొలగి వారిపై తగినగౌరవ మేర్పడునని నమ్మెదము.

భారతి గీతముల నిషేధము

మాతృభక్తిని పెంపొందించుచు నిరపరాధ మయిన సుబ్రహ్మణ్యభారతిగీతములను బర్మా ప్రభుత్వమువారి కవంకను మద్రాసు ప్రభుత్వము వారింకొక వంకను నిషేధించుట శోచనీయము. ఇందువలన ప్రజలలో తీవ్రమగు అసంతృప్తి ఏర్పడినది. బర్మా ప్రభుత్వపు కోర్కెపైన చాలకాలము నుండి వ్యాప్తిలోనున్న గీతములను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నిషేధించుట మరింత విచిత్రము. ఇట్టి చర్య బట్టి దేశభక్తి నిషిద్ధమగు చున్నది. మాతృప్రేమ నేరమగుచున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు స్వగౌరవమును కాపాడుకొన దలచుచో నిషేధపు టుత్తరువును వెంటనే తొలగించుట యవసరము.

కృష్ణాజిల్లా అఖిలపక్షసభ

ఈనెల 9 తేదీన దెజవాడలో జరుగబోవు కృష్ణాజిల్లా అఖిలపక్ష మహాసభకు దాని అనిది నెంట్లుగారు అధ్యక్షత వహించుట కంగీకరించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బి. ఏ. డిగ్రీ ఫలితములు

ఈనెల 9 నెంబర్లకలవారు గత నెవ్టెంబరు బి. ఏ. పరీక్షలలో పాఠ్య 2 లో నుత్తీర్ణులైరి.

గ్రూపు (1) మేధమేటిప్ప

1 క్లాసు 40.

2 క్లాసు 18.

3 క్లాసు 4, 9, 10, 11, 36, 38, 81, 201, 202, 314, 315, 317.

గ్రూపు 2 బి. ఫిజికల్ సైన్సు 3 క్లాసు 332, 334, 336.

గ్రూపు 4 చూడవ క్లాసు 95, 96, 97, 153, 159, 162, 213, 216, 217, 341.

219 రిజిష్టరు నెంబరు ఫలితము నిలిపివేయబడెను.

దేశీయవార్తలు

కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి గెలుచుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 3:—ఇటీవల కాంగ్రెసు కాన్వెన్షన్ వేవారు చేసిన టైమింగ్ నులో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి పర్యవ్రతనే గారు గెలిచిరి. నేనుగారికి 586 వోట్లు వచ్చెను. అతని ప్రతిస్పర్థికి 897 వోట్లు వచ్చెను. (ఫీ. ప్రెస్.)

మహాత్ముని జన్మదినోత్సవ సభలు

శాగపురము, అక్టోబరు 3:—నిన్న సాయంత్రము శ్రీ గాంధీమహాత్ముని జన్మదినోత్సవమును సజ్జుటకు శాగపురమున గొప్పపథ జరిగెను. శ్రీయంత అభయంకర్ గారు కథ్యక్షత వహించిరి. మహాత్ముని పవిత్ర జీవితమును త్యాగమును ప్రతిభను పొగడుచు గంభీరపశ్యానములు చేయబడెను.

వినాయక సావర్కార్ పై నిర్బంధము

ధీకాలియగు విశాఖక సావర్కార్ గారిపై క్రభు క్యమువారు పెట్టిన నియమములను తొలగించవలసినదని సభ వారు కోరిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

కాశీ మహాసభ

కాశీ అక్టోబరు 3:—మహాత్ముని జన్మదినోత్సవమున నల్పుటకై రాత్రి గొప్పసభకూడెను. శివప్రసాద్ గుప్తగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గాంధీమహాత్ముని గొప్పతనమును పొగడుచు జాతియోద్ధమమున వారికి తోడ్పడవలెనని యందరను కోరుచు ఉత్సాహములు చేయబడెను. మహాత్ముని కాయారోగ్య భాగ్యములు లభించుగాక యను ప్రార్థనతో సభముగి నెను.

తిరునల్వేలి మహాసభ

తిరునల్వేలి అక్టోబరు 3:—యువజనబాధీయసమితి పక్షమున తిరునల్వేలి హిందూ కళాకాలలో గాంధీమహాత్ముని 60 వ జన్మదినోత్సవమున నల్పుటకు గొప్ప సభకూడెను. టి. కె. చిదంబరశాస్త్రిమొదలగువారు కథ్యక్షత వహించిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

స్వాతంత్ర్యసమితి

కాశీ ప్రముఖులు సమితిలో చేరుట
కాశీ, అక్టోబరు 3:—శ్రీయంత శివప్రసాద్ గుప్త శ్రీ ప్రకాశ్ ఆచార్య నరేంద్రదేవ్ మొదలగు ముప్రసిద్ధ కాంగ్రెస్ వాదులు స్వాతంత్ర్య సమితిలో చేరిరి. ఇంకను సభ్యులు చేరుచున్నారు. (ఆ. ప్రెస్.)

సబర్బరీ ఆశ్రమమున కోతులవాధ

హింసా విరహితముగు సాధన మేమైనకలదా?
సబర్బరీ సత్యాగ్రహశ్రమమున కోతులవాధ చాల హెచ్చుగానెన్నుచు. దీనిని నివారించుట ఇప్పుడు ముఖ్యపరముగా నేర్పదినది. ఇందలకు మేమెంత ప్రయత్నించిననుగూడ అహింసా రూపకము సాధనమేమియు నింతవరకు కనబడలేదు. అని గాంధీగారు వ్రాసినది నేడు వెలువడిన యంగుయిండియా పత్రికలో ప్రకటింపబడెను. (ఆ. ప్రెస్.)

సుభాష్ బోస్ అవారి ఛాయావరమును

బహిరంగపరచుట
శాగపుర మునిసిపాలిటీవారి యాహ్వానము
శాగపురము, అక్టోబరు 2:—శ్రీయంత సుభాష్ చంద్రబోసుగారు 4 వ తొలియన శాగపురం వచ్చెదరు. ఇచ్చట నుండగా వారు రిపబ్లికన్ పార్టీ నాయకులను ప్రస్తుతము రాజప్రోహమునకై కేటవించుచున్న అహింసాగారి ఛాయాపటమును బహిరంగపరచెదరు. శాగపురమునిసిపల్ సంఘము వారు బోసుగారికి ఆహ్వాన పత్రమును పంపించెదరు. బోసుగారు కొన్ని యువశ్యాసములను గూడ నిత్తురు. (ఆ. ప్రెస్.)

కలకత్తా కాంగ్రెస్ మహాసభ

ప్రయత్నములు చురుకుగా జరుగుచుండుట
కలకత్తా, అక్టోబరు 3:—రాబోవు కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభయొక్క ఆహ్వానసంఘమువారు చురుకుగా ప్రయత్నములు జరుపుచున్నారు. ఆహ్వానసంఘమునకు సభ్యులను చేర్చుకొనుటకూడ చురుకుగా జరుగుచున్నది.

సభాభవనము 20 వేల ప్రజలు కూర్చుండుటకు వీలుగా నిర్మింపబడుచున్నది. కాంగ్రెసు సమయమున నేవకేయింబకు కాంటినెంట్ బృందమును సమకూర్చుటకు గూడ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

అనేకసభలు కాంగ్రెసు వారమున కలకత్తాలో జరుపుటకు ఆహ్వానసంఘమువారిని కోరుచున్నవి.

చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాల

‘ఎక్స్ ప్లివెన్ కమిటీ’వారు యంతరకమిటీల సహాయముతో కాంగ్రెస్ సమయమున యేర్పాటు చేయబడు చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాలను జయప్రదము చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్లానులుగూడ తయారు చేయబడినవి. ఇచ్చట వస్తువులు ఆకర్షణీయముగా ప్రదర్శింపబడును. వంగదేశీయ శ్రీమత తయారు చేయబడిన చిత్రవస్తువులన్నియు ప్రదర్శింపబడును. ఆరోగ్య విషయము విద్యావిషయము గృహపరిశ్రమలను గురించిన చిత్ర వస్తువులు ప్రదర్శింపబడును. చాల దూర దేశములనుండి వస్త్రద్రుకు ఉత్పత్తి దారులు తమ వస్తువులను ప్రదర్శించుటకు కొట్ల నివ్వవలసినదని కోరుచున్నారు. చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాలను జయప్రదము చేయుటకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు బాగుగా కృషి చేయుచున్నారు.

ప్రేక్షకులకు వృద్ధయానందము కలుగజేయుటకు శాల కములను సంగీతపు కచ్చేరీలను యేర్పాటు చేయుటకుగూడ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. (ఫీ. ప్రెస్.)

వసంతాదేవి ప్రశంస

జన్మదినోత్సవసభలు చేశమునందంతటను జరుగుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 2:—శ్రీమతి వసంతాదేవి 82 వ జన్మదినోత్సవము సజ్జుటకై బొంబాయి పౌరుల మహాసభ కూడెను. మన్మిలాల్ మెహతా అధ్యక్షతవహించెను. వసంతాదేవి ప్రశంస జీవనమును, అమూల్య నేషను ప్రశంసించుచు ఉత్సాహములు చేయబడెను. భారతదేశములో 50 సంవత్సరములనుండి నిరంతర కృషిచేసిన మహాసాధ్వీజీవితమును పొగడుచు ఆధ్యక్షు డుపన్యసించెను.

వసంతాదేవి శివాగ్రహము అధ్యక్షునిచే బహిరంగ పరచబడెను.

హార్మి మెన్ గారు

భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించిన తరువాత ప్రజాములను పీడించు 81 సంవత్సరముల మహాసాధ్వీ వసంతాదేవి చేసికొనిన ప్రతిజ్ఞకు ప్రతి యువకుడు ను చేసికొన వలెనని హార్మి మెన్ గారు నిలిరి. ఆ సమయమున వంగదేశవాద్యములు చెలింగను వందేమాతర గీతముతో సభ ముగిసెను. (ఆ. ప్రెస్.)

ట్రావాండ్రమ్:—దివ్యజ్ఞాన సమాజమును, యువజన సమాజమువారు మహాసాధ్వీ వసంతాదేవియుత్సవమును కడుంగడు వైభవమున సత్పిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

కాన్పూర్ పౌరులసభ

కాన్పూర్, అక్టోబరు 2:—కాన్పూర్ దివ్యజ్ఞాన సభ యాజమాన్యమున నిన్న మహాసభజరిగెను. ప్రముఖులగు శేషాద్రిగారు, ఆర్. జై చీవసింగ్, జి. మిస్సా మొదలగువారు సభ న్యసించిరి. ఆమెను ప్రశంసించుచు వ్రాసిన పద్యములు చదువబడెను. ఆమె ఆయురారోగ్య భాగ్యములకారకు డైనమను ప్రార్థించుచు సభ ముగిసెను. (ఆ. ప్రెస్.)

అల్మోరా తంజావూరు, కోయంబట్టూరు, రాజమహేం

ద్రపారులు వసంతాదేవి జన్మదినోత్సవమును కడు వైభవమున సత్పిరి. రాజమహేంద్రవరసభకు వ్రాయుచు టి.ఎల్. వాస్వానీ పండితుడు వసంతాదేవిని ‘స్వాతంత్ర్యదర్శిని’ యని ప్రశంసించెను. శ్రీయంత న్యాపతి శుభాగ్రావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. రాజకీయమునందును, మతమునకును అమూల్యమును కృషిచేసినందుల కామెను పలువురు కవిభిషముల పొగడిరి.

మోహిని తైలము

5 తుం॥ నూనెగల నీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
అమ్మతొంజనం శివో, బొంబాయి- ముద్రాణ.

మద్రాసు అఖిలపక్షసభ

జయప్రదముగ జరుగు సూచనలు

మద్రాసు అక్టోబరు 4:—మద్రాసు శాసనసభ్యులలో కొందరు, మద్రాసులోను కదితర స్థలములలోను గల 300 మంది స్నేహితులు, భారతశాసనసభ్యులలో కొందరును యానెల 6 తేదీని మధ్యాహ్నము 1 గంటకు గోఖలేహాలులో జరుగబోవు మద్రాసు రాజధాని అఖిలపక్షసభకు హాజరగుట కంగీకరించిరి.

పానగలరాజాగారు యాసభ వారి యుద్దేశముల నామోదించుచు నొకడండేకము వంపెదనని తెలియుచున్నది. జస్టిసు వత్తుమువారి సభకు హాజరగుటయూ మానుటయూ యనుప్రశ్నను యోచించుచున్నారు.

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు హాజరగుట కంగీకరించుటలేదు. స్వరాజ్యపక్ష ప్రముఖులలో పరికొందరు కూడ యీ సభకు హాజరుకారట.

సభా నిర్వాహకుల ప్రకటన

మద్రాసు, అక్టోబరు 4:—మద్రాసు అఖిలపక్ష సభా నిర్వాహకు లీ క్రిందివిధముగ ప్రకటించుచున్నారు.

ఈ నెల 6 తేదీ శనివారమునాడు గోఖలేహాలునందు జరుగబోవు అఖిలపక్షసభకు హాజరు కాగోరువారు ఈ క్రింది ప్రకటనపై సంతకముచేసి వంపవలెను.

“లక్ష్మీ వట్టగుమందు జరిగిన అఖిలపక్ష సమావేశములో సంగీకరింపబడిన చిత్తు రాజ్యాంగవిధాన ప్రధాన సూత్రములను నే సంగీకరించుచు, నెహ్రూ సంఘనీవేదికకు లక్ష్మీ సమావేశ నిర్ణయములను దేశమునందు ప్రబానుమోదమును జడచేయుటకై గావించబడు ప్రచారమునందు పాల్గొన యిష్టుడనున్నాను.”

ఇచ్చటికింకను యీ ప్రకటనపై సంతకము చేసి వంపనివారు ఈ సభలో హాజరగుట కుద్దేశించియున్నచో నై. ఎం. ఐ. ఎ. భవనమునకేగి అచ్చట మొదటి యంతస్తులోనున్న సభా కార్యాలయమునందు ప్రకటనపై సంతకము చేయవచ్చును. ఈ సభలో పాల్గొనుటకనేమిలు శాసన సభ్యులు ప్రజానాయకులు తమ యంగీకారమును తెలిపి సంతకములను చేసిరి. నెల్లూరు గుంటూరు ముగ్గునిసేపలు సంఘములవారు అఖిలపక్ష చిత్తుచట్టము సంగీకరించుచు తమ తీర్మానముల మొసాయిచాల సంచిరి.

నర్ ఆలీ ఇమాముగారి తంతి

ఈ క్రింది తంతిని సర్ ఆలీ ఇమాముగారు దా॥ విశంటుగారి కంపిరి. “అఖిలపక్షసభ జయప్రదముగ జరుగుగాక! భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము నెహ్రూసంఘము నేకగ్రీవముగ బలపరచుటకుందే ఆధారపడియున్నది. అందరను తోడ్పడెదరుగాక.” (ఆ. ప్రెస్.)

నెహ్రూనివేదిక

నైమనుగారి కొటకా

నర్ శంకరన్ నాయరుగారు మధ్యవర్తులు

రంగయ్యరుగారి అభిప్రాయము

బొంబాయి, అక్టో 4:—నేషనలు హెరాల్డు పత్రికకు సి. ఎస్. రంగయ్యరుగారు యెట్లు తెల్పిరి. నెహ్రూనివేదిక కమిషనువారి ఉత్తయోగార్థము తయారు చేయబడినది. కమిషనువారిలో సంపర్క మేర్పరచుకొనుటకై యిది ఉద్దేశింపబడినది. సర్. శంకరన్ నాయరుగారు మధ్యవర్తులుగ నున్నారు. కాంగ్రెసు నాయకులలో నొకరి సొదరుడు, క్రమబద్ధియ్యోగమునందున్న వానిని తమ ఉపసంఘ కార్యదర్శిగ నియమించుకొన వలెనని సిమ్లాలో కొందరు కాంగ్రెసువారు కోరి యుండిరి. కాని సర్ శంకరన్ నాయరుగారు కాంగ్రెసు సభ్యునే కార్యదర్శిగ వేసుకొనుదురగాని వానిసొదరుని వేసుకొనవలెనని. కాని యిచ్చుడా ఉద్యోగము ఇంగ్లీషువాని కొసంగిరి. నెహ్రూగారు కోరినట్టి కాండుటేబిలు సమావేశమున సర్. శంకరన్ నాయరుగారు చేహర్వలరని రంగయ్యరుగారు తెల్పిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

జమిందారుల సంఘము

లాహోరు, అక్టోబరు 3:—క్రాంత్యయేర్పడిన జమిందారుల సంఘము సర్దారు పాటిబుల్లా ఖానుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయి టైమును కమిషనువారికి దాఖలు చేయు విన్నపము తయారు చేయ రిగురు సభ్యులుగల ఉపసంఘమును నియమించిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

బెంగుళూరు
అల్లరుల విచారణ

పోలీసు అధికారి సాక్ష్యము

మెటనే అరెస్టుచేయుటవల్ల కల్లాలము హెచ్చునని
అరెస్టుచేయలేదు

బెంగళూరు, ఆక్టోబరు 2:—మెటనే రాష్ట్రపు పోలీ
సు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారు హిరణ్మయిగారు విశ్వేశ్వ
రయ్యకమిటివారివద్ద ఆతరంగికముగా కొంతసేపు సాక్ష్యవి
చ్చిన పిదప బహిరంగ విచారణలో నీక్రింది రీతిగా చెప్పిరి:—

అల్లరి జనము దొంగిలొప్పులు చేయుచుండిన ఆ సమ
యములో మెటనే అరెస్టులు చేయ జూచుట కేవలము తెలిసి
నూలిన పనియేయుండును. అట్లు చేయుటవల్ల జనము మరింత
కోపావేశులగుదురు. కల్లాలము మరింత తీవ్రమగును. మెట్టు
మొదట ప్రభాకారి ఏర్పరచిన తరువాతగదా వ్యాయం దం
దన చేయుటకు వీలగును?

అప్పట్లో పోలీసువారు చేయదగిన పని కల్లాలమును
అణచి వేయుటయే. అట్లు చేయుటలో ప్రజల సుక్షేప
జేయరాదు.

అప్పుడు జరుగమండిన అల్లరి యిది తీవ్రముగానుండిన
దన పోలీసువారు అసమర్థులై, రాజుట్టి వారికి రెండే గత్యంతర
ములు. తుపాకులనైనను కాల్చవలెను. లేదా, విజిలెన్టీ డిటా
ములను రప్పించవలెను. విద్యార్థులను అనేకమంది చిన్నపిల్లలు
ఆ గుంపులో జేరియుండి అల్లరులజేయుటవల్ల వారియెడ దయ
దలచి తుపాకులు కాల్చుట కుపకమింప జాలకపోతిమి. చిట్ట
చివరి గడియవరకును పోలీసువారు దయాదాక్షిణ్యమును భూ
తదయనే కనుజరచిరి. ఈ జన కల్లాలము హతాత్తుగా అనిర్భ
వించి యుండెను.

భైరుచేయబడిన నాయకులను వదలివేయుటలోడనే
విద్యార్థి బృందముయొక్క ఆందోళన అంతరించెనని మేము
తలంచెతిమి. కాని అజాతీరాత్రి కలహములు పొడనూపుటకు
ఇట్టివల నగరములో వుట్టిన వెరివదంతులే కారణములు.

మెటనే సంతాపపు నివాసగారిమీదనే కొందరు తిరు
గ జడి దొర్ల నష్టము చేసి ర ని యు, ము స ల్కా
ను ల గో రి య ను, మ నీ దు లు ను అ ప వి త ప ర ప
బడినవనియు వెలివదంతులు నగరములో ప్రబలెను. ఈ వదంతు
లవల్ల మహమ్మదీయులు ఆనాడు కోపావేశులై చెలరేగిరి.

విద్యార్థులు చేసియుండిన సత్యాగ్రహమునకు వెనుకనుం
డి తాగమువేయుచుండిన సూత్రధారులు కొందరు ఉండియుండ
వలెనని నానమ్మకమై యున్నది. లేనిచో ఆయుధంత మంత
ప్రబలమై విజృంభించి యుండెడిదికాదు.

(ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారతవర్షీయ బ్రాహ్మణసభ-కాశీ

క్రి.శా.శ్రే.త్రమన 5-11-28 మొదలు 31 దినములు
అఖిలభారతవర్షీయ బ్రాహ్మణ మహాసభ జరుగును. ఆసభకు
భారతవర్షీయ అన్ని భాగములనుండియు పండితులు ఆహ్వానము
చేయబడియున్నారు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయాధ్యాపకులు బ్రి మహా
మహాప్రధానము అనంతకృష్ణశాస్త్రిలుగారి ప్రార్థనము నను
సరించి క్రి.శా.శ్రే.త్రమన 5-11-28 మొదలు 31 దినములు
వోద్దండ విద్యావ్యవస్థా భారతీయవలసలు రానుపోను
భూమి కల వ్యయమును సంస్థానమునందలి యనుగ్రహించి 20
ఇరునది పండితుల ఇంపుట కంగీకరించివారు.

- బి. మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి చయనలుగారు
- ,, దెందుకూరు నరసింహశాస్త్రిలు గారు
- ,, పడలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిలు గారు
- ,, వేయూరు రామబ్రహ్మశాస్త్రిలు గారు
- ,, మల్లాది అంజనేయ శాస్త్రిలు గారు
- ,, వేయూరు నరసింహశాస్త్రిలు గారు
- ,, శ్రీమం. లిక్కిరాల రామచంద్రాచార్యులు గారు
- ,, రూపావతారు శేషశాస్త్రిలుగారు

మున్నగు వారలు పంపబడుచున్నారు.

ఇట్లే అందరు మతాధిపతులును సభాతన ధర్మాధి
మానులగు సంపన్నగృహములను అస్త్రీపురుషులను జూపింపదారులు
ప్రతినిధులగుగా తన పండితులు బంపి యాధర్మపథకు తోడ్ప
డుదురు.

ధర్మాధిపతి రామచంద్రా శునపావ.

కార్మిక ప్రపంచము

జిమ్మదుపూరు కార్మికులు

జిమ్మదుపూరు, ఆక్టోబరు 2:—జిమ్మదుపూరు కార్మికుల
సమ్మె పరిష్కరించబడినది. కాని కొందరు కార్మికుల కింకను
సంతృప్తి కలుగలేదు. ఇదివరలో జిమ్మదుపూరు కార్మికుల
నందరికిని నాయకత్వము నహించి యుండ హామీగాగు
యీ అసంతృప్తులై యున్న కార్మికుల నందరిని కేంద్రీకరణ
కార్మిక సంఘముకు నెలకొల్పిరి.

సామాజ్య కాననభ్యుత్థై న పండిత నీలకంఠదాసుగారు
జిమ్మదుపూరులో కార్మికుల బహిరంగ సభలో నుపన్యసించు
చును కార్మికులందరికిని ఒక్కచేసంఘ ముండవలయునుగాని
వారిలో వారు భేదము లేర్పరచుకొని అనేక సంఘములుగా
లేర్పడరాదని యుద్బోధించిరి.

హామీగారు నీలకంఠదాసుగారి అభిప్రాయముతో
ఏకీభవించుచున్నట్లు గానే సభలో మాట్లాడిరి. కాని ఇంకొక
బహిరంగసభలో మాట్లాడుచు కేంద్రీకరణమును కార్మికులలో
ని కొందరు స్థాపించుట యుత్తమునని హామీగారు చెప్పిరి.

ఈ రీతిగా హామీగారు అసంబంధముగా మాట్లాడుట
అర్హముగా నున్నదని నీలకంఠదాసుగారు చెప్పిరి.
సుభాషచంద్రబోసుగారు కేటిరాత్రి జిమ్మదుపూరు
నందలి బతులందే రాగపూరుకు వెళ్లుచున్నారు.

(ప్రె. ప్రె.)

నైజాం రైల్వే సమ్మె

నైజాం రైల్వే డైరెక్టరు ఆగు సర్ అక్బరు హైదరి
గారిలో కార్మికులతరపున వి. వి. గిరిగావును, డబ్లియ. వి.
ఆర్. నాయుడుగారు మాట్లాడిరి.

రేపు తిరిగి వ్యవహారము పరిష్కార విషయము చర్చించు
చుటకు నిర్ణయింపబడినది. మొత్తము మీద సమ్మె కాంఠించు
నూచనలు గలవు.

(ప్రె. ప్రె.)

నేత మిల్లులసమ్మె

నాగపూరు, ఆక్టోబరు 2:—చెనుకటి రేపుప్రకారము,
జీతముల నియమలయనని పనివాండ్లు వట్టువల పనించి నాగ
పూరులోని ఆకోలా నేతమిల్లులలో వారము దినముల నుండి
యీ సమ్మె చేయుచున్నారు.

పోలీసువారు పనివాండ్లపై అధికార ధూర్వహము
చేయుచు లెవరించుచున్నారు. ఈసంగతి ఆచటి ప్రేమయూని
యను కాంగ్రెసు కార్యదర్శి రూపాచార్యగారు గవర్నమెంటు
కు తెలియజేయుచు పంచాయితీ మొదలు ఆగు కందిగారికితం
తినిచ్చిరి. రూపాచార్యగారు సమాధాన ప్రయత్నముచేసిరి గాని
విఫలమైరి. సమ్మెదారులు కాంతముగానే యున్నారు.

గవర్నమెంటు సభ్యునివద్ద నుండి ప్రత్యుత్తరము రాలేదు.

(ప్రె. ప్రె.)

అహమ్మదాబాదు మిల్లుల కార్మికులు

అహమ్మదాబాదు ఆక్టోబరు 2:—గుజరాతులో జిన్ని
గుమిల్లులలోని పనివాండ్ల సంఘమును నెలకొల్పుటకై అచటి
కార్మిక సమితివారు యత్నించుచుండిరి. మిల్లు యజమానులలో
ఇందులకై సంప్రదించుచుండిరి. ఈవిషయములో సమాధాన
మేర్పడక సమ్మె బయలుదేరి యుండెడిది. కాని యీ న్యవహారము
తృప్తికరముగా పరిష్కారమైరి. పనివాండ్లును కొందరిని
మిల్లు యజమానులు బర్తరపుచేసిరి. ఆ బర్తరపులను చేయుట
కు మిల్లుదారులు కారణములను విశదపరచుటకు అంగీకరించిరి.
కార్మిక సంఘము నేర్పాటు జేయుచున్నందులకై పనివాండ్లలో
కొందరు బర్తరపు జేయబడినట్లుగా లేదని యూనియనువారు
తలంచిరి. ఈ ఏర్పడబోవు కార్మిక సంఘమును అణచివేయుట
కై మిల్లు ఏజంటు క్రొత్తపనివాండ్లకు పోషించేయుటకై య
త్నించెనట. కాని మిల్లు అధికారులెవ్వరు సమాధానమునకు
వచ్చిరి. బర్తరపు చేయబడిన 12 మందిని తిరిగి పనిలో జేర్చు
కొనిరి. ఇంకొక రి మందిని సత్తనననకు హామీ యిచ్చిన
మీదట జేర్చుకొనిరి. ఇరువల సమ్మె జరుగనక్కరలేమనడా
వ్యవహారము పరిష్కారమైనది.

(ఆ. ప్రె.)

సూరతుమత కలహములు

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 2:—సూరతులో జరిగియుం
డిన మత కలహముల సంవర్ధమున గాయపడిన సాగుపు నిన్న
మరణించెను. హిందువులు అరుగురు అరెస్టు చేయబడిరి. కాం
గ్రెసు ప్రచారకులను మ్యునిసిపలు సభ్యులను ఆగు చునిలాయ
భగవాన్ ను సారంగారోకరు అరెస్టు చేయబడిరి. ఒక టాంగు
బండివానిని చంపినందులకై నేరస్థులుగా చేయబడినవారిలో పై
వారు చేరియున్నారు.

(ప్రె. ప్రె.)

సుబ్రహ్మణ్య భారతీ గీతములు

శేషల దేశభక్తి ప్రభువీరమైన కీర్తనలను సుబ్రహ్మణ్య
భారతీగారు ఆరవభాషలో రచించియుండిరి. ఈ గ్రంథమును
ముద్రించుకూడదని యుత్తరపు జేయుచు ముద్రిత గ్రంథులన్ని
టిని పోలీసువారు తీసికొనివెళ్లి సర్కారు దాఖలుచేసిరి.

ఈ విధముగా నిరంకుశచక్రల నవలంబించుచున్న మద్రా
సు గవర్నమెంటువారిని నిరసింపచు తీర్మానములను కానన
సభలో ప్రతిపాదించబడునని కోరుచు తిరునల్వేలి జిల్లా
కాంగ్రెసు కమిటీవాడు తీర్మానించిరి.

కోయిలపట్టి రాజద్రోహపురితమున యువశ్యాస
ముల సోపంగిరను నేరాకోటాచేసి అరెస్టుచేయబడి విచారణ
లోనున్న దేవనాయకయ్య వక్కరాల శేను విచారణా వ్యయము
నకై సదరు మద్రాసులకు ప్రవృత్తయ్యుచు చేయుటకు తీర్మా
నించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

కోయిలపట్టి రాజద్రోహపు శేను

గత జూలై నెలలో తిరునల్వేలి జిల్లాలో కోయిలపట్టి
గ్రామములో రాజద్రోహపురితోపశ్యాసముల సోపంగిరను
లకై అరెస్టుచేయబడిన దేవనాయకయ్యగారి శేను విచారణ
శేను ఆక్టోబరు 8 లేదీవి కోయిలపట్టి సము దివిజములు మేజిస్ట్రే
టుగారి యెదుట ప్రారంభమైనది.

(ఆ. ప్రె.)

పోలీసులు ఆర్యసమాజ

మందిరమును స్టాదాచేయుట

హిందూమతము నవలంబించిన ధర్మదేవిని
యిబ్బందిపెట్టుట

ధర్మదేవి హిందూమత ప్రాశస్త్యమును వర్ణించుట

(ప్రె. ప్రె. సుతంతరి)

లాహోర్, ఆక్టోబరు 2:—కడదిన గురువారమునాడు
దాదాపు 12 గురు పోలీసుబాట్రోతులు లాహోరునందు రాచో
వలీశానున్న ఆర్యసమాజముందరమును ప్రవేశించి స్టాదాచేసిరి.
అసమయమున సమాజకార్యోగి యులెవ్వరును లేకండిరి. పోలీసులు
క్రైస్తవమతమునుండి హిందూమతమును స్వీకరించిన ధర్మ
దేవిని భయపెట్టి కోర్టుకువచ్చి దండనాధికారివద్ద సాక్ష్యము
చెప్పవలసినదని బలవంతపెట్టిరి.

విచారణ

ఆర్య సమాజము నుండి మరల క్రైస్తవ మ
తములో కలుప వలసినదని తన భర్తకు ఉత్తరము వ్రాసిరివా
యని దండనాధికారి యడిగెను. తనవద్ద లట్టియుత్తర మొకటి
యున్నదని కూడ ఆతడు చెప్పెను. ఈ పత్తకు జబాబు చెప్ప
చు ధర్మాదేవి యిట్లు చెప్పెను. నే నెవ్వరు నిట్టియుత్తరము
ను వ్రాయలేదు. ఆట్టి యుత్తర మున్నయెడలి అది కల్పితమే
గాని వాదనకాదు. ఆర్యమతముయొక్క ప్రాశస్త్యమును చక్క
గా తెలిసికొనిన తరువాతి దారిలో చేరిరి నేగాని యితరులు య
బ్బందిపెటన కాదు.

అంతట పోలీసుల మెను వదలివేసిరి.

స్టాదా చేయుటకు వెళ్లినపుడు పోలీసులు యెవ్వరి ఆ
జ్ఞ లేకయే సమాజముందరమును ప్రవేశించి రచియు సమాజగురు
వును అతనిధర్మగర్విని వైమేవతో తాగమువేసి అట్టై పెట్టిరిని
యు తెలియుచున్నది. పోలీసువారి ఈ నిరంకుశధానమును
పలువురు వాగ్యుతగల పెద్దమనుష్యులు గర్హించుచున్నారు.

(ప్రె. ప్రె.)

సుబ్రహ్మణ్య భారతీ గీతములు

నిషేధించుటకు మద్రాస్ ప్రభుత్వము

బర్మావారికి సాయముచేయుట

రాజకోపాలాచార్య, సత్యమూర్తిగార్ల ఖండన

కుంభకోణం, ఆక్టోబరు 2:—భారతీగీతములను నిషేధిం
చుటకు మద్రాస్ ప్రభుత్వమువారు బర్మా ప్రభుత్వమునకు
సాయముచేయుట, ప్రభుత్వమువారి మెతకను ప్రకటించుట
మాత్రమే గాక ముద్రులయొక్కయూ, కార్మిగిర్వాహక సంఘస
భ్యుల మొత్తమునకూడ ప్రకటించుచున్నదని సత్యమూర్తి
గారు, రాజకోపాలాచారిగారి అభిప్రాయములతో నేకీభవిం
చుచున్నారు. పిల్లెనవ్వపెల్ల యీపాటలను పాడి భారతిపాట
లను ప్రజలలో వ్యాపింపజేయవలెనని సత్యమూర్తిగారు కోరు
చున్నారు. కాంగ్రెస్ కాననభ్యులు వచ్చేసభలో నీ విషయ
మును చర్చింతురని సత్యమూర్తిగారుచెప్పిరి.

(ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

బట్లరు విచారణసంఘము

15 తేదీని ప్రారంభమగును

(చీమనరీతి)

లండన్, అక్టోబరు 3:—బట్లరు విచారణసంఘము 15 తేదీని ప్రారంభమగును. ఇంగ్లండులోని పంపానాధీశ్వరులు వారి పదవులు తమ హక్కులకు గుర్తింపవలెనని డిమాండు తీసుకు వీర్యాలును తేలికొనచున్నార. వారికిపురు మంచి ప్రచారము జరుగుచున్నది. ముగ్గురినీ శాశ్వతముగా గూడ పంపానాధీశ్వరుల హక్కులను సమర్థించుచున్నట్లు డిమాండ్ తెల్లగ్రాఫు వారికి ప్రకటించుచున్నది. సర్ జేమ్స్ బ్లాటు, స్టూవార్టు, బీవర్, మేజరు విల్సన్ ఆర్థర్ గ్రీన్, మున్నగువారు అనుకూలంగా నున్నారు.

ప్రభుత్వమువారికి పంపానాధీశ్వరులు శేడు ప్రభుత్వ కార్యాలయములను వారు దానిని ఇంకొకరిపట్ల జూపవలెనని డిమాండు ప్రభుత్వమున కధికారమును వా యుచున్నార. అట్లుచేయుట కధికారము లేదనుచున్నారు. పంపానాధీశ్వరుల సమర్థిలేనిదే వారి రక్షణము పరిపాలనము మున్నగువిషయములను ఇతరుల వరము చేయరాదనుచున్నారు. వీటి కన్నిటికిని ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణ బాధ్యతను వహించిరి. దానినిపుడు తప్పించుకొనవలెనని, పంపానాధీశ్వరుల రీయల్ ప్రాయమును ముందుగానే సంపాదించిరి. వీరి కవి వనికిరావచ్చును.

బ్రిటిషు కార్మిక పక్షము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ఎన్నిక కార్యక్రమము

లండన్, అక్టోబరు 3:—బ్రిటిషు కార్మిక పక్షము ఎన్నిక కార్యక్రమమును ముగ్గునాల్గు గ్రామ ప్రజలపై, ట్రేడ్ యూనియను ఆప్తుల రద్దుచేయవలెనని, బొగ్గు ట్రాన్సు పోర్టు యధికారమును, ల్యాండు (భూమి) మనస్సుల ఫీజును ప్రభుత్వమువారి వహించవలెనని, బ్యాంకులు మొత్తముమీద దేలాభమును గోరవలెననియు, డబ్బుగలవారి లాభము శే జూడరాదనియు, కనీసపు వేతనములు అమలు జరుగునట్లుల చేయవలెననియు, పెట్టుబడిదారు లొక తెగవాడగను కార్మికు లొక తెగగను నున్నంతవరకు ఇద్దరును సమానత కడదనియు ముగ్గునాల్గు గ్రామ నుడిచిరి. ఈ ఎన్నిక కార్యక్రమమును సభ వారామోదించిరి.

సంస్థానాధీశ్వరులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 3:—ప్రాయశః శేను సర్ జేమ్స్ బ్లాటు, పంపానాధీశ్వరులు యదాలాభముగ నుట్టాడ వచ్చు ననుకొనుచున్నారు ఇండియాకు స్వతరిపాలనము వచ్చు నపుడు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కత్యక్తముగ పంపానాధీశ్వరులై యధికారమును వహించవలెనని స్వరాజ్యవాదు లను మాటలు అసమంజసమట. ఇట్ల తగవనుచున్నారు.

జర్మను జపీను 1750 మైళ్ల పడమరము శేని తెల్ల నుడు తిరిగివచ్చి హిందీబద్ధుగారి ప్రాసాదముమీద పున్నవర్ష మును గురిపించెను.

చీనావారీయ ప్రభుత్వమువారుగూడ తమ నాకాదళ వైమానికదళములతో ఎవరో క్రతువుమీద పోరుచున్నట్లు పోరెను. న్యాంకింగు కావల మొదటి తేదీని జరిగెను. గొప్ప వారీయ నాకాదళమును నిర్మించు టవరమనియు, ఆధునిక పద్ధతులతో గట్టి చీనా నాకాదళము శేర్పాటు చేయవలెనని, నియాంధ్రను నిమ్రాడుపవుడును చీనాకు నాకాదళముగ శేయ నాలోచించుచున్నారు.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ

బడంబడిక

అమెరికా నిరాకరణము

చిక్చి, అక్టోబరు 2:—ప్రారంభ ఆయుధ విస్తరణ సభలో ఆంగ్లో ఫ్రెంచి బడంబడికను విధానముగ ఆలోచించువారము కామి అమెరికా తెచ్చుచే ఆవిషయమును మా తివర్తముల వారు ఆలోచించిరి. మొదల ఇంకొక నాడు సమావేశమై ఈ విషయమును చర్చించెను. పూర్వం (చీమనరీతి) ను సవరణ చేయవలెనని అక గ్యుమెంటి దలిపెరు.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ బడంబడిక

హ్యోను, అక్టోబరు 3:—ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ బడంబడికను ప్రకటించవలెనని బియండు గారనిరి. ప్రకటించినచో అమెరికా ఆహవాములు అంగీకరించునట. అమెరికావ ర్తియందుగాను అమెరికాలోని అంగీకరించు వ్రాయుచు సమయ మేర్పడినపుడు ప్రారంభ ఆయుధవిస్తరణసభలో అమెరికా ఫ్రెంచి ఇటీలించారుగూడ మాట్లాడును.

అప్రీలియా నాకాదళ సమై ఆగిపోవునట్లున్నది. పరిస్థితి చాల అనుకూలముగనే సాగునని కలెను చున్నారు.

కార్మికపక్షమువారి కోరికలచే అమెరికాకు కోరము వచ్చెనని వెడ్జ్ డ్ బ్రానుగారు చెప్పిరి.

(బిబిసిలో) వనితేనివారి సంఖ్య పెట్టెబరు 24 తేదీని 12,905,200 నిరుడుకంటె 245 038 నుండి ఎక్కువ.

చీనా పోస్టాఫీసు వనివాండ్రసమై అంతరించినది. అంతరాత్మ అక్షేపణ లన్నవారిని ప్రభుత్వమువారు మినహాయించిరి.

న్యూయార్కు స్టేటు గవర్నరుగ డిమాండ్ చేసిన పక్షము వారు రూసుబెట్టుగారిని శేర్పాడిరి.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగ బెకాటిల్ల టుగారు నియమింపబడిరి.

సర్ లారెన్సు జెంకిన్స్ స్టాన్లీల్లయిడు క్రభువు వరము వరించిరి.

యాంటినర్స్ డిపోలో ఒక్కస్ట్రీలే వనిచేయు చున్నారు.

రెకార్డ్స్ క్రభువు బ్రిటిషు ఆరోగ్యకాభాసభకు అధ్యక్షులుగ నుండురు.

సర్ కోనాల్లు రానుగారు మన్యజ్వర దోషులను గూర్చి వ్రాసిన గ్రంథమును తనపిల్లల డబ్బునిమిత్తము విక్రయించెదరట.

శేమునది పొంగిపొరలునది భయపడిరి గాని అట్లు తటస్థించలేదు.

టోకియో ఎన్నటికిని భూకంపముచే నాశనము గాకుండు వీర్యాలులను శేయచున్నారు.

బాపట్ల సబ్ డివిజన్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 52/1928

వెటివనర్లు:—బొడ్డుపల్లి రామలింగయ్య.
కొంటరు వెటివనర్లు:—అసోడి కోటప్ప కుమారుడు యలమందు. వయస్సు 60 సం॥. తెగ. వ్యవసాయశీవసం. గవిని వారిపాలెం, శివారకాపురపాడపాలెం.

పైన తెలుపబడిన వెటివనరు 1920 సం॥ 5 వ అప్రు లోని 19 (2) వ సెక్షను ననుసరించి కొంటరు వెటివనరును ఇక సాలెయింట్లుగా తీర్మానించవలసివచ్చు ప్రార్థనము కోర్టు నందు ఒక అర్జీని దాఖల్ చేసికొనియున్నాడు. సదరు అర్జీ విచారణనిమిత్తం 28-10-28 తేదీకి నామదాజేయడమైనదని యందుమాటముగా తెలియజేయడమైనది.

సజ్ జడ్జి:— } సి. వరదరాజులు,
బాపట్ల. } అడివనర్ సజ్ జడ్జి.

మద్రాసు శాసనసభ

అధికార కార్యక్రమము

అక్టోబరు 3 వ తేదీ సోమవారమున ప్రారంభమగు మద్రాసు శాసనసభా సమావేశముయొక్క మొదటి రెండుసినములు అధికార కార్యక్రమమునకు మూడవసినము అనధికార కార్యక్రమమునకు వినియోగింపబడును. అనధికార కార్యక్రమమునకు అసభరుగునో ముర్యొక దినముగూడ వినియోగింపబడును. ప్రారంభదినము యొక్కొంది సూతన సభ్యులు తమస్థానములను ఆక్రమింతురు. ఎఫ్. ఇ. కార్నే, సి. బి. కన్నింగహం సింగంపట్టి జమిందారుగారు స్వదేశమునకు వెడలిన రెం॥ దా॥ డబ్బు. మెస్టర్ గారిస్టానే కార్నే గారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్ట ప్రతిని సభ్యులుగా నామినేటు కాబడిరి. వ్యభిచారవృత్తిని తొలగించుటకు ఆర్. వెంకటరామయ్యగారిచే ప్రజే పెట్టబడు చట్టముయొక్క నిచారణకు ప్రతిని సభ్యులుగా సి. బి. కన్నింగహంగారు నామినేటు కాబడిరి.

కి॥ శే॥ రామ్మడురాజుగారిస్థానే సింగంపట్టి జమిందారుగారు యెన్నుకోబడిరి.

ప్రశ్నలు అనుగబడినవియ్యట్లు సప్లి మెంటరీ గ్రాంటుల కొరకు మూడుతీర్మానములు మంత్రులు మువ్వరిచేతను ప్రతిపాదించబడును. ప్రధానమంత్రిగారు దక్షిణ యండియా పక్షులు అనుగ్రంథము యొక్క కర్తలకు గౌరవవేతనము నిమిత్తము ము॥ 4000 ల రూప్యములు గ్రాంటు కాబడవలెనని ప్రతిపాదించురు.

గౌ॥ ఎన్. మల్లయ్య శుదలియారుగారు భారతదేశమునకు మెడికలు కమిషనరు నియామకమునకు సంబంధించిన ఫిట్టెల సెల్లీ శ్రేణు ము॥ 700 ల రూప్యములు గ్రాంటు కాబడవలెనని ప్రతిపాదించురు. అభివృద్ధికాభా మంత్రిగారు మదిలీ పట్టుమువద్ద రేడి ఏంక్విర్ గవర్న మెంటు సెకండరీ బాలికా పాఠశాలయొక్క భవన నిర్మాణమునకు 14,800 రూప్యముల గ్రాంటును గోరెదరు. గౌ॥ ఎం. కృష్ణమనాయకుగారు కోర్టు ఫీజు సవరణచట్టము 14 గురు సభ్యులు గల సెలెక్టు కమిటీచే విచారించబడవలెనని ప్రతిపాదించురు.

గౌ॥ డా॥ పి. నుచ్చారాయనుగారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సవరణచట్టముగూర్చి సెలెక్టుకమిటీచే కానింపబడిన రిపోర్టును సభయెదుట బెట్టెదరు. కమిటీచే సవరణ కానింపబడిన సదరుచట్టము విచారించబడవలెనని ప్రతిపాదించెదరు. చట్టము విచారించబడినచో నది కానింపబడవలెనని ప్రతిపాదించెదరు.

అనధికార కార్యక్రమము

అక్టోబరు 3 వ తేదీన నోక బాలెట్టు జరుపబడును. శు మారు యారవది చట్టములును మూడవందల తీర్మానములును చేయున్నవని తెలియచున్నది.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము చట్టమునకు సంబంధించిన వది సవరణ చట్టములు గలి సమావేశములో వాయిదావేయబడి యున్నవి. మొట్టమొదట విచారించబడును. శే. పి. సల్లానా గారు మద్రాసు ఆబ్జర్వర్ చట్టముయొక్క తమ సవరణచట్టము సెలెక్టుకమిటీ విచారణ బెట్టబడవలెనని ప్రతిపాదించెదరు. గొల్లపల్లి జమిందారుగారు మద్రాసు గ్రామపంచాయతీ చట్టమును సవరించుట కొక చిత్తుచట్టమును ప్రజే పెట్టుటకు అనుమతి గోరెదరు. డా॥ బి. ఎన్. మల్లయ్యగారు మద్రాసునగర మునిసిపలు సవరణ చట్టమును ప్రజే పెట్టి సదరుచట్టము వెంటనే విచారించబడవలెనని ప్రతిపాదించెదరు. తమ తీర్మాన మామోదించబడి చట్టము విచారించబడినచో అది కానింపబడవలెనని ప్రతిపాదించెదరు. డా॥ శుక్రులక్ష్మీరెడ్డిగారిచే ప్రజే పెట్టబడిన హిందూ దేవాదాయముల సవరణచట్టము సెలెక్టు కమిటీ విచారణకు బెట్టబడును. వ్యభిచారనిరోధచట్టము సెలెక్టుకమిటీ విచారణకు దేబడును. సగర మునిసిపలు సవరణచట్టము బహిర అనామధుసయ్యగారు సామెలుగారిచేతను, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సవరణ చట్టము జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారిచేతను, జిల్లాముని సి ప లు సవరణచట్టము పి. కాశీకృష్ణరావుగారిచేతనుగూడ ప్రజే పెట్టబడును. బాలెట్టు యొక్క ఫలితములు ప్రకటించబడిన పిమ్మట ముఖ్యతీర్మానములకు సంబంధించిన యంశములు యందు ప్రకటించబడును.

మాంట్రీజనుండి న్యూయార్కువరకు వైమానిక పయనము శేర్పాటు శేనెదరు.

సర్ ఫిలేఫకాన్సూనుగారు సీపీఎస్ సెప్టెంబరు 30 తేదీ తేరిరి.

చాంబర్లెనుగారు రెండు వారములు క్యాబిఫోర్షియాలో ఆగెదరు.

అలెంబీ ప్రభుదంతులు న్యూయార్కు శేరిరి.

(1)

(2)

(3)

(1) డా॥ పి. వి. పిల్లైగారు:—అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాయమును స్థాపించి, దానికి ప్రధానోద్యోగిగ పేరు నియమింపబడిరి. (2) పి. ఎల్. చువాగరుగారు, ప్రొఫెసరు జి. ఆర్. అభయంకరుగారు:—భారతసంస్థాన ప్రజలతరపున ఇంగ్లాండులో ప్రచారముచేయ వలెలిరి. వాంఛించు రేవువద్ద పీరి పీస్కోలు సందర్శన తీయబడిన ఛాయాపటము. (3) ఎఫ్. ఇ. కార్లీగారు:—రెవ. మెట్టకుగారిస్థాన మరరామ కాపసభ్యులగ వాడుకలు చేయబడిరి.

నిజామురాష్ట్ర కేంద్ర సంఘము

తీర్మానము

[శ్రీ కేంద్రాధిపతిగారి కృపలు]

ఓరియంటల్ లైబ్రరీలో మన నిజాము రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన స్థానికవృత్తాంతములు, కావ్యములు, చరిత్ర గ్రంథములు తరిగోధించి వానికి బ్రత్యేకించి ప్రత్యంతరములు వ్రాయించబడునని మొన్నటి సూర్యాపేట సమావేశములో కేంద్రసంఘమువారు తీర్మానించినట్లు ముందు ఇది యెంతయును తృప్తికరము అవసరము అని విషయము. మొకటి మున్నగు వారు సేకరించిన స్థానిక చరిత్రములు కావ్యసంపుటములు జీర్ణాతిజ్ఞములై యున్నవి. ప్రత్యేకము తమకు రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన వానికే ప్రత్యంతరములు వ్రాయించి నిజాము రాష్ట్ర ఆంధ్రకేంద్ర సంఘమువారు భద్రతలను చాల అవసరము. ఇందులకు నిజామురాష్ట్ర ఆంధ్రదేశమునందు సంపూర్ణ కరిషయముగల ఆంధ్రమహాశిఖర ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకాలము తోధించి యెచటెచట నిజామురాష్ట్రమునకు సంబంధించిన అంశములు గలవో తోధించి కార్యక్రమ సూచక తమకు వలయునంశములు సూచించు నొక విషయసూచికయు సిద్ధపఱచి ప్రత్యంతరములు వ్రాయించుట కంతకాలము పట్టనో ఎంతవయసునో నిర్ణయింపవలసియున్నది.

కేంద్రసంఘమువారి తీర్మానములలో శ్రద్ధదీసికొని వ్యయ ప్రయాసల మిక్కిలమునునని తోచినచో ఈ కార్యభారము వహించుటకు ఉన్నానియూ యూనివర్సిటీవారి నైనను నిజాము రాష్ట్రములోని కావ్యసౌధక కార్యాలయమువారిని ప్రోత్సహించి కార్యసంపరము నివేదించి వారిచేతనే ఈ కార్యభారము నిర్వహించఁజేయుట అవసరము. ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకాలయములోని ఆంధ్రభాష అప్పవ్యవేశమున బెజవాడలోని ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయము వారి పాఠశాలముగా నున్నది. స్వల్పకాలములో బెజవాడకువచ్చునను శుభసూచనలు సూడఁగలవు. ఇకముందు వ్యయప్రయాసలంతగ లేక ప్రత్యంతరములు సిద్ధముచేయ ననికావ్యముకలగును. ఈ పనితోబాటు చరిత్రాంశములను దలపుగ్రంథముల కృత్యములు గ్రామ చరిత్రలు కావ్యములు దానకత్రిములు మున్నగు చరిత్రమునకు భావకు సంబంధించిన ప్రాచీనచరిత్రములన్నింటిని నిజామురాష్ట్రమునకు సంబంధించినంతవఱకు విడదీసి ప్రత్యంతరములు సిద్ధముచేసితిమని జీర్ణగ్రంథములను ఉదరించినవారి ముగుడుము. ఓరియంటల్ లైబ్రరీలోని చారిత్రక గ్రంథ సముదాయమునంతయు ప్రత్యంతరములు వ్రాసి కాపాడవలయునో ఎంతయో ధనము ఎంతయో కాలవలెమితి కావలసియున్నది. ఏరాష్ట్రమువారాయా భాగములకు సంబంధించిన గ్రంథములకు ప్రత్యంతరములు సేకరించుచున్నచో ఆప్రయత్నముగా ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకాలయమునకు ప్రత్యంతర మేర్పడగలదు. ఈవిషయములో నిజామురాష్ట్రసోదరులు మాపము బెట్టుభారమును గృతజ్ఞతో నిర్వహింప శంసిద్ధులమై యున్నారము.

లిఖిత గ్రంథములు జీర్ణదీక్షవచ్చుచున్నది. వ్యయప్రయాసలు భరించి ఆంధ్రత్వము నిలుపుకొనవలసిన యదనితి. ఇందుకు నిజాము రాష్ట్రాధ్యక్షులు వారలు నడిపించు కేంద్రసంఘము పూనుకొని తమరాష్ట్రీయ చరిత్ర గ్రంథసముదాయమును గాపాడుట ధర్మముని మరియొక మాటు మనవిచేయుచున్నారము.

సింగంపట్టి జమీందారు

మరరామ కాపసభ్యులగ దక్షిణభండియా భూస్వాములచే నమ్మకొనబడిరి (పి. ఎల్. ఎ.)

నాగరత్న అయ్యరుగారు

గిండిలోనున్న ఇంజనీరింగు కాలేజీకి ప్రిన్సిపాలుగ నియమింపబడిన ప్రథమ భారతీయులు. (ప్రె. ఫో. టి)

మడకశిర వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

నవ్వాబావము

సెప్టెంబరు 30:- మడకశిరయందలి ప్రైవటులవద్ద చెక్కు తిరముకాదు. ఇంటనున్న కుటుంబ సభ్యులందరినీ మున్నె నోరు తెలుసుకొని ఎదురు చూచుచున్నాడు. పెట్టింపైరులు నిట్టనిలువున ఎండిపోసాగినవి. ఈశ్వరానతి ప్రార్థనాదులు పలుపడుచున్నవి.

జనసామాన్య విద్యాప్రచారము

శ్రీరవీంద్ర తరణమందిర భవనములో 28-9-28 లేడి సాయంకాలము 7 గంటలకు అంతర్భువనమున విద్యాభ్యాస కారిగారగు మ-రా-శ్రీ వి. యస్. వాసుదేవశాస్త్రి బి. ఎ. ఎల్. టి గారి ఆగ్రాసాధికారిగా నియమింపబడిన నొకసభ జరపబడినది. స్థానిక సేవాసంఘ ముఖ్యుడై రిక్తగారగు మ-రా-శ్రీ కె. శిఖారావయ్య బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు జనసామాన్య విద్యావిధానము, ఉద్దేశములు, ఉపయోగములు గూర్చి ఆంధ్రమున మచ్చటించి యీపురమున నొక సేవాసంఘమును ఏర్పాటును గావించి ఏతత్సంఘమునకు శ్రీయిత శ్రీరాం ముఖ్యరాయలై టి గారిని కార్యదర్శిగా నియమించి వదలిరి.

గ్రంథాలయోద్యమము

పైవకనమందిరములో మ-రా-శ్రీ వాసుదేవశాస్త్రి బి. ఎ. ఎల్. టి. గారి యాజమాన్యమున నొకసమావేశము గా నింపబడినది. అధ్యక్షులవారి ప్రారంభోపన్యాసానంతరము శ్రీయిత వై. వెంకటరావుగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గూర్చి పలికిరి. ఆగ్రాసాధికారిగారు తమ ఉపన్యాసమునందు, సినీ మాలు, మ్యాజిక్ లాంఠనులు, పారికథలు, భజనలు, రాత్రిబిల్లు, ఉపన్యాసములు మొదలగునవి యీ గ్రంథాలయోద్యమములో చేరవలసియు, ప్రతిగ్రంథాలయమువారును అత్యుద్యమము యిట్టి పథిలు గావించుచుండవలెననియు ముచ్చటించిరి.

శ్రీ సరస్వతి గ్రంథాలయము

ఈపురమున నుమారు 2, 3 వత్సరముల క్రిందట చక్కగా పనిచేయుచుండి యిటీవల కొంతకాలమునుండి కారాచాంతరములచే నుమృత్యువృత్తియందున్న పైగ్రంథాలయమును పై వకనమందిరమున నొకటిగాచేసి చక్కగా పనిచేసిన చాల బాగుండునని మ-రా-శ్రీ వి. యస్. వాసుదేవశాస్త్రిగారు రభిప్రాయపడి పై గ్రంథాలయాధికారిగారగు శ్రీయిత ఆర్. సిద్ధవగౌడుగారి కీర్తిపత్రమును తెలుపుటయు, వారందులకు పన్నులింపుటయుకాక పై గ్రంథాలయమునందు ప్రకృతముందు గ్రంథములన్నీటిని రవీంద్రతరణమందిరములో నుంచుటకును, చక్కగా పనిచేయుటకును నొప్పుకొనిరి. ఏకి ఉదారభావమును కొనియాడుచు పతనమందిర పథులు యీ దానమును కృతజ్ఞతతో నందుకొనుచున్నారు. పిరంజిలును, తిరితర విద్యాభిమానులును, ఉద్యమాభిమానులును తదేదీక్షతో పనిచేసి గ్రంథాలయవకనమందిర కాలిక చిరస్థాయియై ఖిల్ల చేయుక నొపగురుడుగాక!

జనాను ప్రభుత్వమువారు జ్యోతివిధానమును అవతరించిరి. జ్యోతి తద్రతి ప్రవేశబెట్టుట కిదే ప్రథమము.

వృత్తాంతలేఖలు

నిజాము రాష్ట్ర వార్తలు

[ఒకవిలేఖరి]

సుప్రసిద్ధ పండితుని మరణము

చెన్నూరు నివాసులును సాంగతీదాధ్యేతలును ఘనపాదములను బ్రహ్మశ్రీ వ్యయంబుల సీతారామకృష్ణగారు ఆ పాదభ్యుదయమున వ్యగ్రహమున బలహీనమగుచుండిరి. దాదాపు వీరివయస్సు 80 సంవత్సరములు. తేదమునందు వీరు చిరవిచిత్రముగా జలఘనము చేయుటకు యితర భావలలో నిరాపరాధముగా నెన్నియే వ్యస్తాత్మక పదములు చేపట్టెను. వేదములలో వీరికున్న పరిశ్రమ యింకొకరికి లేదు. ఇట్టి మహాత్ములు దేశములో నింకొకరుండరా యని ఆలోచింప జాలకున్నారము.

ఆంధ్రముద్రణాలయము

నిజాము రాష్ట్రములో పెద్దముద్రణాలయము ఒకటిని లేదు. ఆందుచే నుజాత పకాలములో వెలువడక పోవుటయు రజతోత్సవ సంచిక ఇంతకాలమునకు బయట దేశగలగుటయు తలపించినది. ఏదేని పెద్దగ్రంథమున ముద్రింతుమనుకొన్న తగిన ముద్రణాలయము లేకున్నది. వ్యాపారవిదు లీ లోపము తీర్చుట చాల అవసరమని నూనవది.

నీలగిరి-తెనుగు పత్రికలు

నిజామురాష్ట్రములోని మొదటి వార్తాపత్రిక యగు నీలగిరి పత్రిక చెందునాదవలనుండి ఆపబడినది. ఇకముందు ప్రకటనముపూర్తిగా విరమించినట్లు. తెనుగుపత్రిక ఇనుకూరి నుండి వెరంగల్లుచేరి ఆపబడి ఆంధ్రించినది. రాష్ట్రమున సంపూర్ణ ప్రజోదము గావించిన ఈరెండు పత్రికలు ఆంధ్రించుట సంభావ్యము. ఆరికణ్ణి అనుకూలముగా ఉండకపోవుటచే నిలిచినవి.

కాకతీయ గ్రంథమాల

ఈగ్రంథమాలలో నిదివరకు ఆంధ్రముద్రణాలు, వసుంధర విక్రమార్కము అను మూడుగ్రంథములు ఇదివరకు వెలువడినవి. ఈగ్రంథములనుగూర్చి తెనుగు సమాచార (బొంబయి) స్థానిక పత్రికలు పదభిప్రాయము లొసంగినవి. ఈగ్రంథమాల పక్షమున శివలీయ సంవత్సరమునకు ప్రచురణ గ్రంథములకింద దాసబోధ అను ఉత్తమగ్రంథము సిద్ధమయ్యెనున్న శేషాద్రి కమలకపురెంతయుఁ గృతజ్ఞతాపాత్రులు. ఈగ్రంథమాలా రార్యస్థానము ఒరంగల్లు. నిజామురాష్ట్రాంధ్ర సోదరులు దీని సభిమానించుచున్నార.

కైకలూరు తాలూకావార్తలు

(స్వకీయః లేఖరి)

కాలమానము

నెవ్రెంబరు, 30:—ఈ మధ్య వర్షములు బాగుగాకురి యుచున్నవి. వైద్య ఒకమాదిరిగా నున్నది. ప్రజలు జ్వరములతో బాధపడుచున్నారు. పశువులకు ఇప్పటివ్వడే మేత లభించుచున్నది.

కాపులసభ

ఈ తాలూకా కాపులసభ 6-10-28 తేదీని కైకలూరు గ్రామములో జరుగునని తెలియుచున్నది.

రైతులసభ

ఈ తాలూకా రైతులసభ 27-9-28 తేదీని కైకలూరు సోపర్ కల్లులో జరిగినది. నూరుకు 300 రైతులు వచ్చిరి. మి రాల్ శ్రీ బండి సాంబశివరావు వాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. తాలూకాసంఘమును యేర్పాటుచేసిరి. నెటిల్ మెంటు విషయమై చర్చించి రీ నెటిల్ మెంటు స్కీము రి పోర్టు మీద ఆక్షేపణలను తీర్మానముచేసి నెటిల్ మెంటు ఆఫీసుకు పంపిరి.

జిల్లాకలెక్టరు రాక

ఈ జిల్లాకలెక్టరు డి. హెచ్. బోల్ట్ డొరగారు కైకలూరువచ్చిరి. 28-9-28 తేది మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు తాలూకా రైతుసంఘమువారు శ్రీ దొరగారిని కైకలూరులోని బ్రాహ్మరన్న బంగాళాలో గలిసికొని యీతాలూకాలో మార్గ సౌకర్యములలేవనియు ముఖ్యముగా కైకలూరు, కొంకణిల్లు కింగరావపాలెం, ఉప్పుపేరు కోడ్లకు పూర్తి చేయించి అవసర వోల్ట్ వంటెనలు కట్టించవలసిన దనియు, రీ నెటిల్ మెంటు

స్కీము రిపోర్టునుపరిశీలించియెనను సానిక నెటిలుమెంటు ఆఫీసుకు తరములు విభజననుచేయుచుండుట లేదనియు రీమాడలింగు ప్రపోజల్నులో పర్మాయిట్సునుగుటచేత వడ్డదాయకముగానున్నవనియు యీ విషయము లన్నింటినిగూర్చి తగుచర్య తీసికొనవలయునని జెప్పబడెను. శ్రీ దొరగారు సావధానముగా విని ప్రతివిషయములోను తగుచర్య తీసికొనెదమని చెప్పిరి. ఆ సాయంత్రమే కైకలూరుకు డి. జిల్లాబోర్డు ప్రెస్మూలులో ఉపాధ్యాయ సంఘమువారు శ్రీ దొరగారికి ఆల్బాచోర విందు నొసంగిరి. ఆవిందుపమయములో ప్రెస్మూలుకు తగుఫలమును సంపాదించి, భవనమును, విద్యార్థి వసతిగృహమును, ఉపాధ్యాయ వసతిగృహమును ఏర్పాటు చేయించవలసినదనియు, పోలీస్ కాలనీకు దక్షిణముననున్న గ్రామముల యుపయోగార్థ మొక ప్రదేశములో నొక మాధ్యమిక పాఠశాలను ఏర్పాటు చేయించవలసినదనియు తాలూకా తరపున మురా-రా-శ్రీ గుడిపాటి నూర్యనారాయణగారు కోరగా శ్రీ వారు ప్రెస్మూలుకు 20 ఎకరముల ఫలమును సంపాదించి యిచ్చెదమనియు, భవననిర్మాణములనుగూర్చియు, తగు బ్రయత్నముచేయుదుమనియు, మాధ్యమిక పాఠశాల ఏర్పాటు కొంతకాలము వట్టుననియు చెప్పిరి. శ్రీ వారు 29-9-28 తేది ఉదయమున కైకలూరు విడిచిరి.

కాకినాడ

(ఒకవిలేఖరి)

అక్టోబరు 1:— 29, 30 నెవ్రెంబరు 1928 సం॥రం, తేదీలను కాకినాడ "ఆంధ్ర హోమోపతి మెడికల్ కళాశాల" పట్టప్రదాన వార్షికోత్సవ సందర్భమున విద్యార్థులందరు శ్రీ చెక్కా శ్రీరామమూర్తిగారి యింటిపద్దటిపార్శ్వ ఏర్పాటుచేసి ఈ కాలేజీ ప్రెసిపిటోగారు డాక్టర్ లంక రామారావు హెచ్. ఎమ్. డి గారిని సగౌరవముగా హోమ్లోనివచ్చి కర్పూర మాలికాలంకృతులనుతేసి విందొసంగిరి. తరువాత పూటో తీయబడినది. పిమ్మట పీఠంపదకను హోమోపతి మెడికల్ హాల్లో మీటింగు ఏర్పాటుచేసి శ్రీ ప్రెసిపిటో గారిచే అధ్యక్షులుగా ఏర్పాటుచేసిరి. విద్యార్థులందరు వారి గురువులయొడ మిగుల కృతజ్ఞతను వెల్లడి చేయుచు వారి ఉచితజ్ఞత, పాదార్యములను శాసించుచు ఇటులనే మునుందు కూడ యీ హోమోపతి వైద్య శాస్త్రమును మిగుల వ్యాప్తముచేయుచు, ఉచిత విద్యను సేర్వీకా యుండగలందులకు కోరచు పిరికి శ్రీ పరమేశ్వరుడు ఆయురారోగ్యములు ప్రసాదించుగాక యనికోరిరి. శ్రీరామారావుగారు వారి కిష్టులు చేసిన సగౌరవమునకు మిగుల ఆనందించుచు తమవలెనే పిరు కూడ యీ వైద్య విధానము వ్యాప్తి నొందించుటకై పాలుపడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. ఈ సభలో జరిగిన కొన్ని ముఖ్య తీర్మానములు.

1 ప్రతిసంవత్సరము యీ ప్రాత విద్యార్థులందరు అక్టోబరు 1 న తేదీకి కాకినాడలో సమావేశమై వారివారి యనుభవములపట్ల ముచ్చటించుకొనుట.

2 ఈ సంఘమునకు శ్రీ ప్రెసిపిటోగారు అధ్యక్షులుగాను, ఎమ్. ఎన్. మాధవరావుగారు నెక్రటరీగాను నుండుట.

3 కాకినాడలో హోమోపతి ధర్మవైద్యశాల నొకదానిని స్థాపించుటకుగాను, ప్రాక్టీసుచేయు ప్రతివిద్యార్థి యు వారు చికిత్సచేయు ప్రతిరోగమునకు ఒక పాపలా చొప్పున యిచ్చుట, యీ సామ్యంతయు శ్రీ ప్రసిడెంటుగారు డాక్టర్ ఏలూరు పాటి నుబ్రహ్మణ్యం హెచ్. ఎమ్. డి. కొల్లూరి జగన్నాధ శాస్త్రి హెచ్. ఎమ్. డి. గార్ల యజమాన్యమున నుంచి,వరి యగు జమా ఖర్చులుండుటకు ఏర్పాటుచేయడమైనది.

మరునాడు 30 వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు శ్రీ ప్రెసిపిటోగారు ఈ యిగున విద్యార్థులకు 1 పాపాడ వెంకట్రావుగారు డి. ఏ. షీజు, 2 పాపాడ వారాయణమూర్తి డి ఎమ్. ఎన్. మాధవరావు, 4 కొల్లూరి జగన్నాధశాస్త్రి 5 అయ్యగారి పీఠేశ్వరరావు 6 పాక్కునూరి నుబ్రహ్మణ్యం, 7 మొక్కరాల లక్ష్మణమూర్తి 8 తేమల శ్రీరామమూర్తి 9 పి.డి. ఆచార్యుర్, 10 చీమలకొండ పద్మనాభశాస్త్రి 11 జ్యోతుల వెంకట్రావు 12 నేలంటి వెంకటేశ్వర గార్లందఱుకు హెచ్. ఎమ్. డి. డిగ్రీలొసంగిరి. ఇందులో ప్రతి విద్యార్థికినీ శ్రీ ప్రెసిపిటో గారు రచించిన "పారాపౌష్కర శాస్త్రమును హోమోపతి" గ్రంథము కూడా బహుమానముగా నొసంగిరి. ఈ సందర్భములో శ్రీ పాపాడ వెంకట్రావు డి ఏ. గారు శ్రీరామారావుగారు చేయుచున్న స్వార్థ త్యాగమును మిగుల కొనియాడుచు, విద్యార్థులందరు తమకును ప్రాక్టీసు విషయమై ఎటుల నడుచుకొన వలసినదియు, వారి యొక్కయు, దేశము యొక్కయు అభివృద్ధికై యెటుల పాలుపడ వలసినదియు ముదలగు అంశములను నూరుకు 2 గంటలకాధము చక్కని అంగ భావలో అత్యుత్సాహముతో నవనవ్వించిరి. తరువాత శ్రీ ప్రెసిపిటో గారికిని, శ్రీ పాపాడ వెంకట్రావు గారికినీ అనేక వందనము లర్పించుచు సభ ముగించడమైనది.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

విజయవాడ కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకి

వార్షిక సమావేశము

అక్టోబరు 2:—30 వ నెవ్రెంబరు తేదీ సాయంత్రము 8 గంటలకు విజయవాడ సెంట్రల్ బ్యాంకి భాగస్వాముల. వార్షిక సభ పూర్ణానందంగారి సత్రముమేడపైన జరిగినది. బ్యాంకి అధ్యక్షు లగు కె. రాజగోపాలాచార్యులుగారు సభకు రానందున ఉపాధ్యక్షులుగ నల్లూరు పాపయ్య చాదగిగా రధ్యక్షత వహించిరి.

1928 సం॥రం 30 వ జూన్ తేదీలో ఆంధ్రముత్త్యు సంవత్సరమునకు ఆడిటు రిపోర్టు డైరెక్టర్ రిపోర్టు పథ్యుల ఆమోదమునుబడసినవి.

భాగస్వాముల సంఖ్య 189 నుండి 151 వరకు యీ సంవత్సరమున హెచ్చినది. బ్యాంకి మూలధనము 55 శేలనుండి 60 శేలకు హెచ్చినది. బ్యాంకి వ్యాపారము రు 4,88,000/ల నుండి రు 6,00,000 లకు పెరిగినది. గత సంవత్సరమున బ్యాంకి రు 9874-9-0 లు నికరాదాయము వచ్చినది. ఇందులో శ్రీమనిధి క్రిందను సాముదాయనిధి క్రిందను తీయగా భాగస్వాములకు నూటికి తొమ్మిది వంతున లాభము పంచిపెట్టబడినది.

సాముదాయనిధి

సాముదాయనిధి క్రింద రు 488-0-0 తీయబడెను. ఈ మొత్తమును ఎటుల వినియోగించవలయుననెను విషయముపైన దీర్ఘ చర్చ జరిగెను. ఆరువిధములగు యుపపాదనలు సభలో చర్చింపబడెను. అందు రెండు యుపపాదనలనుగూర్చి అతిగాఢమైన చర్చ జరిగెను. ఆరెంటి నిండుదవారిండుచున్నాను.

1. కాట్రగడ్డ రఘురామయ్య, ధనేశుల నుబ్బయ్య, ఆయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారుల యుపపాదన రు 200/ రాట్నములను బీదలకు పంచియుట్టుకుగాను అఖిల భారత సంఘమువారికిని రు 100/శ్రీ వేంకటేశ్వర శ్రీరామమోహన ఆయుర్వేద సంస్థకిచ్చుటకును రు 198/ దరఖాస్తులనంపుకున్న బీద విద్యార్థుల సహాయార్థము యిచ్చుటకును.

2. బారిష్టరు వెంకటేశ్వరరావు, దాసు విష్ణురావుగార్ల యుపపాదన కృష్ణాజిల్లా ఫెడరేషన్ కు ప్రచారము నిమిత్తం మూడువంతులన్ను, సహకారోద్యమమునుగూర్చిన గ్రంథము పార్జనకు వార్షికవంతున్ను వినియోగించుటకు.

29 'బై లా' ప్రకారము సాముదాయపు సొమ్మును ధర్మముచేయవలయునని మొదటి యుపపాదనలు వాదించిరి. కాంగ్రెసుకు సంబంధించినదగుటచే చరకా సంఘమున కీయగూడదని ఆక్షేపించిరి. వాదోపవాదములు దీర్ఘముగ జరిగినపిమ్మట మొదటి యుపపాదన అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

వడ్డీరేటు

గ్రామసంఘముల వడ్డీనుండి బ్యాంకివారు పుచ్చుకునే వడ్డీ నూటికి 8 నుండి 7 1/2 కు తగ్గించుటకు తీర్మానము జరిగినది. గ్రామసంఘముల తాలూకు బ్యాంకిలో నిలవయుంచబడిన రక్తులనిధిపైన వడ్డీ 6 1/2 నుండి 6 కు తగ్గించడమైనది.

భవనము

బ్యాంకిభవనము నిమిత్తం రు 10,000 కాంక్షను చేయబడినది.

శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావుగారు

శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావుగారు యూరపు ఖండమునందు జర్మని, స్విడ్జరులాండు, ఆస్ట్రీయా, ఇటలీ, మున్నగు దేశములనుచూచి నవంబరు నెలలో యీ దేశమునకు మరలివచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

బి. ఇ. డి. పరిశి

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముందు, ఈ వరీక్షకు రెండవూరు పరీక్ష లేనందున, చాలాయిబ్బండి ఈ సంవత్సరము కలిగియుండెను. ఈ విషయమై నెనేలు సభ్యులందు క్రశ్చింపగా, ముందు సంవత్సరమునండి రెండవూరు పరీక్ష జరిపించుటకు యోచించబడుచున్నదని వై నుభాస్కరుగారు జవాబొసంగిరి.

ఫత్రపురం, 1-10-28. } అ. సూర్యనారాయణమూర్తి, నెనేలు సభ్యుడు.

తమకు వచ్చే అవాయమునకు సమానమైనదానిని స్థానిక సంస్థలకు వచ్చే విధివస్తులొనగండి యిచ్చుచుండినట్లయితే బాగుగా నుండునని సలహా యివ్వడమైనది. అట్టి స్కూళ్లు మాత్రమే ఉండవలగును. మిగతవోట్లనే స్థానిక సంస్థలు క్రొత్త స్కూళ్లు పెట్ట నాలోచించును. ఇట్లు చేసినట్లయితే ఎయిడెను స్కూళ్లకు భంగముండదు, వాటిపైన స్థానిక సంస్థలకు క్రమ కియోధికారముండును

విజయనగరము, అక్టోబరు 2:— వేదోక్త ధర్మపరా
యలుగు హిందువులు 19-9-28 క్రీ.శా.గో.పాట మసంతా
ప్రన్నాశ్రీ రుద్రాభిష్ట రామచంద్రకాశ్రి గారి అధ్యక్షతక్రింద
సమావేశమై కారదాగారి బిల్లు కాన్ఫ్రంట్ మైనదియు, హిందూ
సంఘపు కట్టుబాట్లలో విప్లవమొనరించునదియును గాన కాసన
సభవారు దాని సములు పెట్టకుండ ప్రభుక్రమవారికిగోరిన పది
భృతన శ్రీగుండాలు రామచంద్రరావుగారు మరొకరే బిల్లునకు
అమోదమొసంగియొందుటచే నట్టి సభ విజయనగర పాఠశాల
నిని రెవెన్యూమంట్ల దాని భావించి, మరికొందరి స్నేహితుల
తో గలసి 20-9-28 సాయంకాలము సిటిక్లబ్బు ఆవరణయందు
పురజనల సమావేశము గావించిరి. ఈసభకు సబు కలెక్టరు
గారగు వి. ఎస్. కుద్యూ వి. సి. ఎస్. గారధ్యక్షత వహించిరి.
స్పీడర్లు, విద్యార్థులు పెక్కుమంది వచ్చిరి. శాసనోపామకం
లోనికవచ్చినంతమంది పండితులు మాత్రమురాలేదు. ఈసభలో
బిల్లు అమోదములు హెచ్చుమండి యొందురని యనగానిది. సభ
5 గంటలు మొదలు 9 గంటలు వరకు జరిగెను. వాదోపవాద
ములు బలముగా నుండెను. బిల్లు కు అమోదముగ మట్లాడిన
వారు గుండాలు రామచంద్రరావు, రాఘవరావు, గంటి కామే
శము, పూడిపెద్ది సూర్యనారాయణ, బెహరా సూర్యనారా
యణపట్నాయకు, గొంగాళి మహదేవకాశ్రి మున్నగువారు.
బిల్లున కెదురుగ మట్లాడినవారు తాతారామయ్య, సరిపల్లి
సన్నయ్యకాశ్రి, గానాల రామయ్య, మహామహోపాధ్యాయ
తాతా సుబ్బారామకాశ్రి, నేదారం శేషయ్యకాశ్రి,
సేనుని కోదండరామయ్య, భూతిపాళి పార్వతీశ్వరకాశ్రి,
సోమయాజుల వాయగ్రీవంగార్లు, సభవారియెదుట గుండాలు
రామచంద్రరావుగారు బిల్లు నామోదించును ఉపపాదించిన
తీర్మానము వోటునకు బెట్టుగా అధిక సంఖ్యాకులచే తీర్మాన
మోదించబడెను. అంత సభ ముగింపబడెను.

జిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు అధ్యక్షుని ఎన్నిక
నుమరు రి సెలవండి శ్రీయత మామిడిపూడి వెం
రంగయ్యపంతులుగారి పంపానపు దినావతదవి వదలి సెల్లా
వెంకటగిరి రాజాగారి కళాకాలాధ్యక్షులగు నియమింపబ
నాటండి కాళీగానన్న జిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు అ
ధ్యక్ష ఎన్నిక మొదలుపెడినను. మహాకరులగు దానియ
జోన్సుల లెట్టికా రాయణ ఎం.ఏ. గారు ఏకగ్రీవముగా ఆ
ధ్యక్షిగ నెన్నుకొనబడిరి. ఈకారేడి ప్రెస్విటాలగు శ్రీక
మాజీ బావకిరావు పంతులుగా రొక డైరెక్టరుగా నెన్నుకొ
నబడిరి.

అంగ్రభారతీ తీర్థమావారి యాజమాన్యమున మహారాజా
వారి బ్రాంచి కాలేజీలో పండిత గానాల రామమూర్తిగారు
(రాజమండ్రి) ధివన్యత్వ రాజ్యాంగ ప్రజాశాసనగూర్చి విఫల
ముగా చర్చించిరి. డా॥ బుర్రా శేషగిరిరావుగారి రన్యములు.
ఉపన్యాసములు అన్ని కతులవారియొక్క అభిప్రాయములను సరిగ
దెల్పి, సంయుక్తయొక్క చర్యలు సెహ్రూకమిటివారి నివేదిక
యొక్క వివరములు, భారత స్వదేశసంస్థానముల యొక్కయూ,
వారి ప్రజలయొక్కయూ, మహమ్మదీయ, నిమ్నజాతి, విశ్వ
కర్మలయొక్క అభిప్రాయములను తెలిపిరి. విశ్వకర్మ లిబరల్
ఫెడరేషన్ వారికిని, సెహ్రూకమిటివారి విఫార్యులను రెండు
విషయములలో దప్ప నొక్కరిగానే యున్నవి. స్వదేశసం
స్థానములవిషయము, చిన్నజాతులవారి హక్కులు సంరక్షణ
విషయము, ఎట్లయిన దేశములోని యన్ని సంఘములవారను
కలిసి ఏకాన్యుభులైనగాని కొన్ని సంస్కరణము లేనియు రా
జాలవనియు, క్రమముగా స్వతంత్రపరిపాలన చేపాదగల దని
నుడివి సభ్యుల మెప్పువదలిరి.

(75-8851)

3. - 2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయే గాక అవీర్ణము, వాయువు, జలంబు, అగ్నియు, దగ్గు, ఉష్ణమును, కఠము, చిన్నబిడ్డ గూడను, కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమను వ్యాధులను వారించుటయే గాక బలమును, జీర్ణ క్రియ, ఆరోగ్యమును గలిగించు వర్తనవహదము.

క్రతి గృహముం చుండదగినది. 250 మాత్రం నీసా 0-4-0
12 నీసాలు 2-8-0. ఇ. పి. చార్జి ఎన్నిటోకూ 0-6-0.
సి. 9. పి. అందు కో, ఆరుమర్కడపమాణం, తెలిదేకి, కల్యాణమహా.

29 వ తేదీ శనివారము పెద్దాపుర తాలూకా పరవరం గ్రామములో తూర్పు గోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘము వచనావళి మే 1927-28 సం||కి పాఠాత్మక నివేదికను ఆమోదించెను. అందుల గొన్ని ముఖ్యవిషయము లీక్రింద పొందుపరచ బడినవి.

సంపత్సరమందంతటను శ్రీమతి కృష్ణదామ్యుగాద
సంపూర్ణతృప్తిరాలగను, నుమారోక నెలకు కొరవడి శ్రీదగ్గి
రాల సూర్య ప్రకాశరావుగాద ఉపాధ్యక్షుడుగను, స్వాగ్ధ
డిప్యూటీ యింకొస్పెక్టరు మ. సత్యనారాయణ మూర్తిగారు
కార్యదర్శిగను నుండిరి. అవసరమైనప్పుడెల్లను సహాయమిచ్చి
కార్యదర్శి వృద్ధయతూర్వకముగా తోడ్పడెను. సంఘసభలు
జిల్లాలో యితర శ్రీ జరుపుటచేత ఆయా సామీప్యస్థలముల ఉపా
ధ్యాయులు మేనేజర్లు తమ తమ పాతకాలల యభివృద్ధిని గురిం
చి చెప్పుకొను నవతాళము కలిగినది. ఇట్లు సంఘసభలు గావించుట
ఉపయోగకరమును కొరదగినదియు నయియున్నది.

రాజమండ్రి మ్యూనిసిపాలిటీలో ప్రాథమిక విద్యను నిర్బంధము చేయుటకు ఆమోదింపబడిన మ్యూనిసిపలు సంఘ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. కాని పెద్దాపురం మ్యూనిసిపాలిటీవారి తీర్మానమును, నిర్బంధముచేయ నాచరణ యోగ్యము కాదని, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు. కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీలో ఉచిత విద్యయేగాన నిర్బంధము చేయ బ్రయత్నింపబడలేదు.

గతసంవత్సరమున 2151 పాఠశాల బండ్లగా విశేషిక సంవత్సరమున 2196 పాఠశాలబయనవి. 1,07,099 గురు నుండి 1,08,582 గురుకు పిల్లలు హెచ్చిరి. బాలికాపాఠశాలలు మూడున్న బాలర పాఠశాలలు 16 న్ను అధికమైనవి. ఆవిలంధ్రులు, మహమ్మదీయులూ, యితర నిమ్నజాతులూ పిరి సంఖ్య అభివృద్ధిగానే యున్నది.

విద్య కిన్దు ఎచ్చట విధింపబడుచున్నదో అచ్చట ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి చేయుపధతి కష్టపితి తెచ్చిపెట్టుచున్నది. ఆ ప్రాంతములందు బోర్డుస్కూళ్లు చురుకుగా నభివృద్ధి జెందు సరికి ఎందుడెదు స్కూళ్లు ఉన్న గ్రామములలో పాఠశాలకర్మ మైన ఆసంతృప్తికలిగి వాటిని అడగద్రొక్కబడెబంతవరకు వచ్చినది. విద్యపన్ను యిచ్చుకొనుచు ఎందుడెదు పాఠశాలకు తమ పిల్లలను పంపించి దక్షిచ్చుకొను కష్టమును తల్లిదండ్రులు గుర్తించుచున్నారు. తమకు సహజ గ్రామములలో ఉచితముగా సర్వసౌకర్యములతో విద్య నందుటజూచి యీ ఎందుడెదు పాఠశాలలు అంతరించితే బాగుండునను నుద్దేశముతో తమ పిల్లల నా బడికి వంపక బోర్డుస్కూళ్లు పెట్టవలసినదని గందరగోళము చేయుచున్నారు. ఇవ్విధముగా కొన్ని గ్రామములలో ఎందుడెదు పాఠశాలలు పోయి బోర్డుస్కూళ్లు స్థాపితమయ్యెను. బోర్డుల కిందుమూలముగా భార మెక్కునయినది. అందువల్ల ఉన్నత పాఠశాలకు ఆసలములు తోటలు మున్నగునవి యేర్పాటుచేయ నీల శీక పోవుచున్నది. ఇట్టి కష్టములే జిల్లాలోని మూడు మ్యూనిసిపాలిటీలలో సంప్రాప్తించెను. ఇక్కడవూడ యెందుడెదు మేనేజర్లుకు పోటీ సంభవించి ఉపపత్తిల వానికి లొంగిపోవుచున్నారు. కాబట్టి ఏనైన యితర ఉచితపద్ధతుల నలంబింపబడితేనే కాని ఎందుడెదు స్కూళ్ల సంఖ్యయు ప్రజా నురంజకత్వము తగ్గుటయు చివరకు ప్రాథమిక విద్యాశాఖయందు అంతరించిపోవునని భయమగుచున్నది.

ఇట్టి విచారక సంప్రాప్తము తప్పిండుకొనవలెనంటే
యొకను టీచింగు గ్రాంట్లన్నేలు అభివృద్ధిచేయుట ముఖ్యా
వశ్యకము. చోర్లు తేక న్యూనిసిటీలు
స్కూలుచుట్టరుకొన సమానముగా నుండునట్లును ఎయిడెడు
స్కూలునందు పిల్లలవల్ల జీతం ప్రుచ్చుకొనుపదర్తి లేకుండునట్లు
ను గ్రాంట్లకట్టు అభివృద్ధి చేయవలెను. అనగా విద్యాసంఘము
నకు ప్రావిన్లల్ కంట్రీబ్యూషను హెచ్చుచేయవలసి యందు
ను, అందుచేర, ఉచిత విద్య చెప్పుటకు లంగీకరించే మనోజము

మ్యూనిసిపాలిటీలలోని పాఠశాలకు ఎక్కువ అద్దె
కేర్చుకొను కష్టముండునగావున టీచింగు గ్రాంట్లు అభివృద్ధి
చేయుటకు పిలుగా గ్రాంటు ఇక్ ఎండ్ కోరినందు మాన్యు
చేయవలెనని సలహా యివ్వబడెను. అంతేకాకుండ పాఠశాల
లో సామానులు బోధనా సామగ్రి యిట్టివానికి గ్రాంటు ము
ప్పాతికరేటు చేయునట్లు కోర్డులో మాన్యుచేయవలెనని సలహా
యివ్వబడెను.

త్రైవినింగు కాని ఉపాధ్యాయులు ఉపాధ్యాయులు
చాలమంది గలరనియు, అందుచేత తాబూతా ముఖ్యస్థానములో
గల హైస్కూల్లో యందు త్రైవినింగు పెక్కు స్థుల పెట్టవలసినదని
సలహా యివ్వబడెను.

కాకినాడ, రాజమండ్రి మ్యూనిసిపాలిటీలలో 10 బాలుర పాఠశాలలలో నూలు వడకుట బట్టనేర నేర్పబడుచున్నది. రామచంద్రపురం తాలూకాలో 17 బాలుర పాఠశాలలకు 10 బాలికా పాఠశాలలకు రాట్టములు యివ్వబడినట్లును, అది పనిలేక నిల్చియున్నట్లును, పిల్లలకు నేర్పుటకు నూలు వడకుటనేర్పకొన్న ఉపాధ్యాయులనుగానున్నట్లును తెలుచబడినది.

తెదనాండ్లకు రాత్రి తీరిక సమయమున్నప్పుడు దువ్వునే
 రుట్టుకు తెట్టుబడిన రాత్రిపాఠశాలలు తిరిగి ఉండినట్లును, అట్టి
 ఉద్దేశమును చేకూర్చుటలేదనియు, వ్యర్థమిది పొందియున్నట్లు
 ను, మేనేజరుయొక్క లాభమునకు అని యుండినట్లును, యిది
 మూసివై చినట్టుయితే బాగుండునని డాక్టర్స్ తిరిగి ఆఫీసునకు వెళ్ళి
 నట్లును, స్థానిక సంస్థలు యితరచో నేనాసంఘములును తెట్టిన
 రాత్రిపాఠశాలలు వనిచేయుచున్నట్లును, అట్టివానికే సహాయ
 కృతి నివ్వవలసి యున్నట్లును నిశ్చయించు తెలుచుబడినది.

ఈ నివేదిక సంవత్సరమున రూ 1,82, 559 లు టీచింగు గ్రాంట్లు యివ్వబడెను. పూర్వపు సంవత్సరమున రూ 1,08,484-12 లు యివ్వబడెను.

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 1:—బొంబాయి రాజధానిలో నీ
శాసకసభ్యులందు ధర్మగ్రామముకలరు. 1927 వ సంవత్సర
ములో ఆగ్రామమునందు మన్యప్రజ్వరములవల్ల ఆగ్రామము
లోని వారందరు చాలామంది వ్యాధిగ్రస్తులైరి. ఆచుట్టుతక్కు
లనున్న భూమివైద్యుని వల్లయిదుగగా గోమరియను మాంత్రిక
రాలు చేరబడుచేయటవల్ల యీవ్యాధులు కలుగుచున్నవని ఆ
భూతవైద్యుడు చెప్పెను. అందుమీదట యీ గోమరియను
నామెను యీపునుపలెనని గ్రామములొందరు పంకల్పించిరి.
కొందరు సావాసులు చేరి. ఆమెను తట్టి బంధించి లెచ్చిరి. ఆమె
కండ్లను చితకపాడిచి ద్రుడ్డిచానిని చేసిరి. ఆమెను నేలమీద
పడవేసి యీడ్చిరి. చెండు నీనములు బండిఖానాలో యేం
చిరి. ఈ ప్రకారముగా హింసించిన పిమ్మట వదిలి వేసిరి. వారి
చేరులలోనుండి ఆమె బయట పడినతోడనే ఆమె పోలీసువారి
కొక పిట్టను వ్రాసికొనెను. అపిట్టను కల్ల పోలీసువారు
వచ్చి నేరములను ఆరెను చేసిరి.

క్రింది ప్రశ్నలలో మధ్యాయాలకు మూడు సంవత్సరములు
లగాయకు 7 సంవత్సరములకు వర్షకుగా శిక్షలు విధించు
దెను. మధ్యాయాల ప్రాశ్నకు అప్పీలు చేసిరి. కాని అ
ప్పీలు తొలగించెను. శిక్ష ఖాయమగుచున్నది. (ప్రశ్న 2)

మోహినీతలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము కేయు విద్యార్థులు, ప్రిడక్టు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి ముఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరుల మోహలాహ్వయలకు ప్రాపనుకుదులను మనోహరముగ వేంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రమణీయముగు నువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారునుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యగు. దీనియందు మనోహరముగు నువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి కలకొలిది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసే యున్నాము. కేయోల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

అమ్మకాంబసం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ అక్టోబరు 4-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు			
కునుకు తెనాలిది ,, వ 42 కలవి	ర 12 12 0	18 0 0	
నెల్లూరిది ,, డిటో	13 8 0	14 0 0	
ఫిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 8 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0	
నవ్వులు ,,	20 0 0	28 0 0	

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	16 0 0	
నెనగలు ,, డిటో	18 4 0	14 2 0	
పెసలు ,, డిటో	14 0 0	16 8 0	
మినుములు ,, డిటో	14 8 0	16 0 0	
ఉలవలు ,, ర 195	10 0 0	11 0 0	

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	145 0 0	150 0 0	
నయ్యి మ 1-కి	14 0 0	21 0 0	
మినుక వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	55 0 0	56 0 0	
చేతితో కొట్టిన ,,	45 0 0	50 0 0	
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 120 మినుకనూనె 117			
అమడము బా 1-కి	100 0 0	108 0 0	

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపనక బా 1-కి	110 0 0	112 0 0	
మారపనక బా ,,	75 0 0	88 0 0	
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	70 0 0	77 0 0	
దరియలు ,, బా 1-కి	84 0 0	88 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి ర 40, 45			
కాశవాస్త్రీపాయకట్టు ,,	50, 55		
బెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0	
అస్సాచక్కర బస్తా 1-కి	26 6 0	26 10 0	
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	60 0 0	

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	81 0 0	88 0 0	
చదరం ,,	29 0 0	31 0 0	
రవుండు ,,	25 0 0	31 0 0	

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహం యాటి	ర 8 2 0		
నం 6 ,, కట్టారి	5 8 0		
నం 24 ,, లాకి	6 0 0		
నం 20 ¹ / ₂ రెట్టెట్రిలు	7 7 0		
నం 40 జమ్మర 10 పా	11 15 0		
నం 44 సాండో	6 0 0		
నం 40 రాడి	10 10 0		
నం 4 బెన్నిమనీడు	4 12 0		

7. దూది

బోండానెట్టు బారవ 1-కి	ర 887 0 0		
-----------------------	-----------	--	--

8. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి	ర 60 10 0	ర 61 0 0	
బంగారుకులం 1-కి	21 0 0	21 2 0	
సవరన 1-కి		13 7 9	
ఇత్తడి బా 1-కి	225 0 0	280 0 0	
రాగి బా 1-కి	276 0 0	280 0 0	

9. రంగులు

అతిమేలు స్విట్టరులాండు అలివరయికో సింహం			
నీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి ర 58 0 0			
,, నీలిరవ 1 రతి	1 10 6		
,, 14 రతులు	1 10 0		
,, 28 రతులు	1 9 0		
,, 56 రతులు	1 8 6		
,, 1 అందరు	1 8 0		
శీర్మటు పొమ్మసాగ్ బోలెట్ అనగా (టెక్స్-రెడ్డు)	8 4 0		
కాంగో 8 డి	1 0 0		
నవర 4 డి	1 2 0		

ప్రభాకర్ చేతిలాంతరు

(స్వచ్ఛమైన ఇత్తడిచేతుచే మాన్యులెక్టర్ గారమున పూర్తిగా తయారగుచున్నది)

విదేశములనుండి దిగుమతి అగుచున్న లాంతరులలో మాది గాణ్యముతోను, సరుకుతోను, వెలుగుటయుండును, గట్టితనమునును సరితూగుచున్నది. శేటలాగ నకు, ధరల వివరములకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్ స్టాల్స్ ఫర్చిజింగ్ డిపార్టుమెంటు పి. కల్లూ. డి. గవర్నమెంటు ప్రేమనరి డిపార్టుమెంటు ఇండియన్ పోస్టు అండ్ టెలిగ్రాఫ్స్, మాన్యులెక్టర్ రైల్వే మానిసిపాలిటీలన్నిటికి మేము సప్లయయ్యుచున్నాము.

మేకర్స్:—The Ogale Glass Works, Ltd. P. O. Ogalewadi. (Aundh State.) Dist. Satara.

నీడిడెజిల్లాలకు వ్రాయు:— రెడ్డి అందు కో, తాడివరతి.

ఉద్యోగాలు

(8)

ఖద్దరు ధరించడా సీమగుడ్డలను ధరించడానిని తర్కించుచున్నాడు ఒకడు. దొరగారికి ఖద్దరు ధరించి: వానినిచూస్తే కోపముట. గనుక విదేశగుడ్డలనేధరించి వెళ్లుట మంచిదని ఆ ప్రకారము ధరించి వెడలుచున్నాడు మరియొకడు. నూటు, బూటువేసి క్రాపునున్నగా దిద్ది వెల్లితే లాభించవచ్చునని వేరొకడు. శివుడి ధరించి శుభశ్రీయొనిలాగున వెళ్లిన అధికారినిచూచునని కొందొకండు. దొరగారిగేటుదగ్గర నిలబడి దొరగారిదశకన మెప్పుడవుతుంది, అని బట్టరుకో, జవానునో పిలిచి అడుగుతాడొకడు. దొరసానిగారి దర్శనంచేసి ఆమె ద్వారా చెప్పించుకొన్న వినియోగించవచ్చునని కలంబుతాడొకడు. వందో ఫలహా చేతదీసుకొని సలాములుచేస్తూ విన్నపాలు విన్నవించుకొంటాడు వేరొకడు. శిఫారసు ఉత్తరాలు తీసుకొనిపోయి తంటాలుచడుతాడు మరియొకడు. అమ్మనో, అమ్మమ్మనో తీసుకొనిపోయి దీనాలాపము లాడిస్తాడొకడు. పెద్ద పెద్ద విందులు చేస్తాడొకడు. రాచకీయ బుర్రాలు చూటి చూటికి మరస్తాడొకడు. ఆపాట్ల యని ఈపాటియని ప్లాపిస్తాడొకడు. ఇవన్నియు, ఉదరనిమిత్తము బహుకృత్యవేషములుగదా.

ఒక అధికారి ఎవరిని లోనికి రానివ్వ వద్దని గేటుజవానుకుడుం దే చెప్పియుండుతాడు. ఒక అధికారి చక్కగా మర్యాదచేసి అన్నియు విని క్రియకూన్యము చేస్తాడు. ఒక అధికారి ఆఫీసు లో చూడు పో అంటాడు. ఒక అధికారి ఉద్యోగాలెక్కడున్నాయి ఏ తాటి చెట్లనందో తెల్లము తయారుచేయుచు వ్యాపారము చేసుకొని బ్రతుకరాదాయని ఫలహా చెప్పి పంపి వేస్తాడు. కొందఱధికారులు మన దేశజాతిగతిపట్టినదిగదా? యని సానుభూతి చూపుచు "సారీ" అని పంపివేస్తారు. కొందఱధికారులకు ప్రపంచకమే కనపడదు. తాము సాకరి పంపాదించు కొనుటకై ఈపడిన పాట్లన్నీయు మరచి స్వర్గమునుండి దిగిన వారివలె గాంధీర్థాలు చూపుతారు. ఈ అధికారదన చూడవలె ఈ చీకాట్లు కొట్టించుకొండం 35 రుల చీతములకేగదా! భారత పుత్రా? నీకెట్టి గతి సంప్రాప్తమైనది.

ఇదివరకు చూపుకొన్నవారిలో బ్రాహ్మణులెక్కువవలెం ది రి గ ను క వారికి ఎక్కువ ఉద్యోగాలైనవి. ఇక్కడు బ్రాహ్మణులు బరికిరారునరే. ఎనిమిది ఉద్యోగాలుంటే ఒకటి బ్రాహ్మణునికి నై య్యవచ్చునట. అది ప్రభుత్వమువారి రహస్య ఉత్తరువు. బ్రాహ్మణునికి ఉద్యోగ మివ్వకపోతే పోనియ్యి. బ్రాహ్మణేతరులైనను ప్రభుత్వమువారు ఉద్యోగము లిచ్చి మెప్పించగలరా? ఈ బ్రాహ్మణేతరులలో నైనను ముందు చదువుకొన్న తెగలవారే ఎక్కువగా ఉద్యోగములలో ప్రవేశపగలరుగాని అన్ని తెగలవారు సమానముగా ఏకకాలముందు ఉద్యోగములలో ప్రవేశపబోరు. బ్రాహ్మణుల తర్వాత, క్రైస్తవులు, కమ్మవారు, రెడ్లు, కాపులు, మొదలూరులు, మున్నగువారిలో చదువుచున్నవారు ఎక్కువగా గన్పించుచున్నారు. గొల్లలు, చాకలులు, మంగలులు మున్నగు వారిలో చదువుకొనువారి సంఖ్య తక్కువగనున్నది. వెనుక వడేవారు, ఎత్తుడు వుంటారు. ప్రభుత్వమువారు ఉద్యోగాలు కులములు తెగల ప్రకారం వంచి యిచ్చేయెడల ఒక్కొక్క కులముకు, ఒక్కొక్క తెగకు ఒక ఉద్యోగ ము కూడా ఎప్పుడో రా దో! బ్రాహ్మణేతరులలో నైనను చదువుకొన్నవారి సంఖ్య నుద్దియైనకొలది వారికిని ఉద్యోగాలు దొరకక బ్రాహ్మణుల గతియే వారికిని పట్టునచ్చును. ఇప్పుడు మాత్రము బ్రాహ్మణేతరులందరికిని ఉద్యోగము దొరకునను నిశ్చయము గలదా! ఎందరు అసంతృప్తిపొంది యుండలేదు? బ్రాహ్మణులు ఉద్యోగములలో హెచ్చుగానున్నార గనుక వారితో సమానముగా బ్రాహ్మణేతరులు వచ్చేవరకూ స్వరాజ్య మివ్వవద్దని కొందరంటారు. ఉద్యోగములకు స్వరాజ్యముకు సంబంధమేమిటో తోచకున్నది. ఉద్యోగి కంట్లు మూసుకొని, పైఅధికారి చెప్పిన ప్రకారం నడచుకొనవలసినదే గాని మారు చెప్పగలిగిన దేమున్నది? బానిసకు స్వేచ్ఛ యొక్కదా? పెద్ద ఉద్యోగి అయితే వారి వాళ్లకు వారి కులపువార్లకు నా

గులు ఉద్యోగా లిప్పించగలము గాని అంతకన్న దేశముత్రము నకు ఏమి లాభము చేయుగలదు? మావాడికి ఉద్యోగమైందని ఆ కులపు వాళ్లు పంపిస్తారు. ఆ ఉద్యోగమైన వాడికేలాభము గాని తమందరికి వరిగే మహావదవి యేమిటో బోధపడదు. ఇంతవరకు బ్రాహ్మణులలో నేమి బ్రాహ్మణేతరులలో నేమి ఎక్కువవే కాంసిలర్లు, మంత్రులుమున్నగు ఉద్యోగముచేసిన వారున్నారదా! దేశముత్రమునకు ఒకకానీపన్నయినను తగ్గింపగలిగిరా! ప్రభుత్వమువారి పాలనీ మారనంతవరకీ వీరేమియు చేయలేరుగదా! ఇది అనుభవమువలన తెలియుచునే యున్నదిగదా. ఇంతమాత్రమున మావాడికి, మాకులకునకు పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగాలులైనవని చంకలుగొట్టుట యెందులకో? ఈకత్తెందులకో? ఇవంతయు స్వలాభాపేక్ష మహాత్మ్యము. ఇందలి తత్వము అన్ని కులములలోను ఉద్యోగాల నిరాశయైనప్పుడు లోకమునకు బోధపడగలదు. ఈకాల మంతయోదారమున లేదు. ఇచ్చోడిపుడే అనుభవమునకు వచ్చుచున్నది.

కొ. వి.

1. సోనోపాసన, నిర్దుణోపాసన	ర. 0-8-0
2. జీవశక్తి, విదేహముక్తి	ర. 0-4-0
3. వైద్యము (భక్తిప్రధానముగవిన్నవద్యకాన్యము) ర. 0-6-0	

(ఈపుస్తకములుకావలసినవారు ఈకొరించిదిగదామాత్రవాదములె అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

సత్య హరిశ్చంద్రీయము

(5-వ కూర్పు)

1-0-0

సాత్రాజిటీయము (కొంగారసము)

0-12-0

(శ్రీకవితాకళానిధి బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి)

చిత్రమాధవ నాటకము

(Comedy of errors) 0-8-0

(వర్తకులకు కమిషను) సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు, 32, పిలాతోపు మైలాపూరు, మద్రాసు.

శ్రీ లలితా శ్రమము

ఇది భార్యకోర్కణోద్యమ కేంద్రాలయము. దీనియందు వేదశాస్త్రములు, అంగ్లేయ విద్య, గణిత (పశ్చిమి భౌతికశాస్త్ర) యు, కృష్ణాది పారిశ్రామికవిద్యలు గరపబడును. ఇది ధనికే శ్రీరమన తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో. పవిత్రగోదావరి తటమున స్థాపితపడియెను. ఇందు 18 సంవత్సరములలోపు వదలున్న గల డిల్లలే ప్రస్తుతములో చేర్చుకొనుచుదురు. యావన్ముఖి, విద్యార్థులు ఆశ్రమవాసులుగా నుంచబడి ఉచితముగ భోజన వస్త్రాదుల నివ్వబడుదురు. సదభ్యాసములను ఆహారార్థమున వర్తనమును గరుపబడి అన్నివిషయములలోను యధార్థమున గ్రహించగలుగు శ్రీయాసకర్థులుగ వేయబడుటయే ఉద్దేశ్యము. వలయు వారు ఆశ్రమమునకు వ్రాసి ప్రత్యేకవిషయములను తెలిసికొందురు గాక. తదిదండ్రులు డిల్లలను ఆసక్త్యముగాకుండ ఆశ్రమమున చేర్చురు గాక.

ఆశ్రమముయొక్కయు, ధర్మోద్ధరణోద్యమముయొక్కయు స్థాపకులు ధర్మ భాస్కరలింగదాశితులు అగు శ్రీ జయంతి మంగయ్యగారి ఆంగ్లేయ గ్రంథములు ఆశ్రమమున దొరుకును.

Simple Essays.	Re. 1
Beauty	As. 4
Practical Yoga	As. 12
Soul of Sweetness	Re. 1
Path of Life	Rs. 2/8
Voice of the Spirit	As. 8
A plea for Education	As. 8

వలయువారు న్యూసేబుక్స్ వ్రాయుడు.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాపరిశోధనాధ్యయనము—రామానంద
శర్మగారు 0-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ
రావు గారు. 0-8-0
కారదాంబ, (ప్రీత్యధర్మబోధిని) నాటకము—టి. శ్రీనివా
స రావువారిచే రచయిత. 0-4-0
శబ్దకామిని (నిఘంటువు)—శిరోభూషణము, వేంకటరంగారా
యగారు. చాలకపయోగకరము. శబ్దకామినిమును. 1-4-0
అంగ్లభాషాము—మొదటి అయిదు అంగ్రమహాజనసభల అధ్య
క్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు, చిత్రములుగలవు. 1-8-0
ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ నాగలింగరా స్త్రీగారు 0-4-0
ఆత్మజ్ఞానాసంఘము—పారనంది జగన్నాథస్వామిగా
రు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0
సత్యవత్సరాష్ట్రము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునరా
స్త్రీగారు. అయిదావ్యాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పన
ములతో నిండియున్నది. 1-0-0
గురుభాష్యము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట
మంచి తిరుచులమ్మగారు. ధర్మరసవర్ణనలను లగుపాటలు 0-4
తిలక మహాశయునిచేతరచు, సంపూర్ణోపన్యాసము
లు—మానిగొండ సత్యనారాయణరాస్త్రీగారు. డిమ్మి 420
పుటలు. 2-4-0
తత్వమంద్రికా (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము నూ
ర్యనారాయణరాస్త్రీగారు. 1-0-0
సంగీత శాస్త్రము, 0-8-0
మూర్తి దేవేంద్రనాథ రామరంగారి స్వీయచరిత్రము
—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్య
ముగ జనువలసినది. శైవత్వముకాగితము. పుటలు 214 క్యా
లికోలైదు. (కొన్నిప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0
ఆంధ్రభాషావిశేషము (సతీకము) —పారనంది రామ
రాస్త్రీగారు 0-12-0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,

నెం 7, తంబు చెట్టివీధి, బార్జిటవుగ, మదరాసు.

చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహకవి

నూతన గ్రంథములు 4852

వస్త్రీపూర్తిమద్రాసుకాలాన ఈక్రింది గ్రంథ
ములు విడిగా అమ్ముచును. కొలదితరులే యుండుటచేత
కావలసినవాడు వెంటనే ఆర్డరు పంపవలెను.
ప్రహేళికానాటకము (అంకములు) వెల 1-8-0
కర్పూరమంజరి రెండవభాగము 828 పుటలు 8-0-0
త్రహాసముల సంపుటము, కాలికోలైదు 1-0-0
పోస్టేజి, వి.పి. కర్పూరు కొనువారే ధరించవలెను. మూడు
పుస్తకములు కొనువారు రు 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలును.
రాజమహేంద్రవరం, పాలకోడటి మూగరుర్తి,
15-8-28. వస్త్రీపూర్తి సంఘకార్యదర్శి.

రాజరాజేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం

మీరాతలముగాని, లేదనయముగాని పంపిన జైమిని
శాస్త్రవేత్త 20 లక్షములు కట్టి ఆయుర్విషయము, యోగ
విషయము, కళత్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుట
కు రు 5-0-0 దళాంతకలుగోరువారు ఉత్తరముద్యారా తె
లిసికొనవలయును. ఆయుర్విషయము యోగవిషయము కళ
త్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0
4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సాము వసూలు
చేయుట మొదలగు సాకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 506 రెసిడెన్సి బజారులో నుండు
నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజి
పోస్టు సాకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్వార	24-0-0
" ఆరమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మాడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరాది సంచికలు } క్రొత్తది "	1-4-0	"	1-0-0
చందాదార్లు } "	2-6-0	"	2-0-0
చందాదార్లుకొనివారికి "	"	"	"

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది
విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితమగు చున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కల్వార	6-0-0
ఆరమాసపత్రికచందా "	8-9-0	"	8-0-0
విడిపత్రిక "	0-12-0	"	0-10-0

భారతి రెనకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాలికోలైదు విక్రయమునకునిర్ద
యమగును. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రు. 6-0-0

పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సిబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా

1. శీర్షరసాయనము మాత్రము అశీర్షమునకు 1-4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి 1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-8
4. అమృతాంజనము సీసా 1-8
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-8
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు 0-6
7. కలరా మాత్రము, వాంతి భేదములకు 0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-8
9. దంతకూలహరి, పండ్లపోటుకు 0-8
10. కర్పూలహరి, చెవిపోటుకు 0-8
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీడులకు డబ్బి 1-8
12. పసుళ్లకు తైలము, శిశుపసుళ్లకు 0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-8
14. చందన అత్తరు 1 ఔన్సు 2-0
15. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-8
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు 0-8
17. గుళిబోగిమాత్రము 1-0
18. గుళిబోగి తైలము, పుండ్లకు 1-0
19. శోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు 0-8
20. మోహినితైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-8
22. గ్రహణిమాత్రము డబ్బి 1-8
23. జాలాబి మాత్రము, మలబద్ధమునకు 0-8
24. కుసుమారిమాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు 1-0
25. పెగకు ద్రావకము సీసా 1-8
26. కఫహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు 1-0
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-8
28. కుందరితైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-8
29. శిరోవేదన మాత్రము, తలనొప్పులకు 0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు 0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు 2-0
32. కుంకమపువ్వు రు 1-8
33. పచ్చకర్పూరం రు 1-8
34. కస్తూరి 8-60
35. కాన్న రు 1-8

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

శ్రీ కాంతి ఆశ్రమమునండి ప్రకటింపబడు పత్రికలు.

కాంతి

(ధర్మజ్ఞానరంగ్య విషయిక మాసపత్రిక)

సర్వమత సమ్మతములగు, తెలుగు వ్యాసములతోడ నల
రారుచు, విశ్వ సోదరభావమును బోధించును.

చందా వివరము:—కాంతిపాపములు రు 100, పాప
ములు రు 50, సహాయము రు 10, చందాదార్లు రు 2.

PEACE

'కాంతి' పత్రికవలెనే సర్వమత సమ్మతమును, విశ్వసో
దర భావబోధకము నగు వ్యాసావళితో ఆంగ్లమున ప్రకటిం
పబడు మాసపత్రిక.

చందా రు. 8-0-0 'కాంతి' పత్రిక చందాదారులకు
రు. 2-8-0 మాత్రమే.

శ్రీ కాంతి ఆశ్రమము

ఈ ఆశ్రమము చుట్టును కొండలుగలిగి కడు విశాలమై
యెప్పు సమృద్ధిచేయున, వివిధఫలవృక్షములతో నలరారు
చక్కని తోటనడుమ నిర్మింపబడియున్నది. ఇది ప్రపంచమున
గల మానవు లందఱును కాంతివల్లమై సర్వమతములవారస
తమతమ ధర్మముల ననుసరించు పరమార్థ సాధన చేసికొనట
కునుత్సహింపబడును.

హిందువులు, మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు
మతవిరుద్ధములను దేశ భావి మతవిరుద్ధత లేక స్వేచ్ఛగా తమ
తమ యజ్ఞసాసనములను జలుపుకొనవచ్చును. ఎల్లమును ప్రీతి
పూర్వకముగ స్వాగతము!

ప్రధానస్థానము:—అమెరికా, డెక్కాన్, మున్నగు
దేశములందును కాళాపరాజములు కలవు.

తొలపల్లకొండలు కాంతి ఆశ్రమపోస్టు, పెద్దాపురం
తాలూకా, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.